

غرب از پاسخ فرار می کند

رهبرانقلاب در دیدار اقشار مختلف بانوان
رویکرد تمدن غرب به مسئله زنان را مورد انتقاد قرار دادند

۰۸۰

سید رضا مرتضوی، استاندار اصفهان
در مراسم اختتامیه هفته پژوهش استان اظهار کرد:

باید به دانشگاه ها برای حل مشکلات کشور مأموریت پژوهشی بدهیم

استاندار اصفهان با بیان اینکه باید به دانشگاه ها برای حل مشکلات کشور مأموریت پژوهشی بدهیم و از پژوهشگران حمایت کنیم، گفت: باید فهرستی برای ترویج فرهنگ پژوهش و پژوهشگران برتر اعلام شود تا مشوق آن ها در این مسیر باشد. به گزارش فارس، سید رضا مرتضوی در مراسم اختتامیه هفته پژوهش استان اظهار کرد: در کنار بضاعت و ظرفیت های علمی، اقتصادی، سیاسی، زیست محیطی، اجتماعی و... شرایط مطلوبی برای پشتیبانی از پژوهشگران فراهم شده است...

۰۸۰

پایان خواب خوش مژه اصفهان در عهد کمال

مرور اوضاع اصفهان در حمله مغول با نگاه به
زندگانی شاعر مشهور «کمال الدین اسماعیل»

شاید کمال الدین اسماعیل بن جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی تنها چهره مشهور اصفهانی باشد که نامش بر دو خیابان اصفهان نقش بسته و با وجود آنکه مقبره اش در اصفهان است، کمتر در میان مردم اصفهان شناخته شده؛ گویی زمانه پرنشیب و فراز این شاعر پس از درگذشت او نیز همچنان با نامش گره خورده است. کمال الدین اسماعیل شاعر بزرگ قرن هفتم هجری است که در خانواده ای هنرمند در اصفهان در ۵۶۸ هجری زاده شد. پدر او، جمال الدین عبدالرزاق، شاعر مشهور و از بنیان گذاران سبک عراقی است که پس از او توسط سعدی و حافظ ادامه یافت. دیوان جمال الدین نزدیک به ۲۰ هزار بیت شعر دارد که بعضی از آن ها از جمله ترکیب بند او در مدح پیامبر اعظم (ص) با مطلع «ای از بر سدره شاهرهات/ وای قبه عرش تکیه گاهت» مشهور شده است. جمال الدین چهار فرزند و به قولی دو پسر داشت که کمال سرآمد همه آنان...

۰۵۰

مردی با لهجه صادق

یادآور به مناسبت سالگرد
درگذشت استاد پرورش
منتشر شد

ضمیمه

یک، دو، سه کلیک

قابی ماندگار از زندگی مادری که
الگو شده است

۰۴۰

یک قدم تا تعیین تکلیف سرویس مدارس

آیا هزینه سرویس مدارس
به خاطر تعطیلی های ناشی از آلودگی هوا
به خانواده ها بازگردانده می شود؟

۰۲۰

بازگشایی گذر حاج آقا نورالله نجفی

با بهره برداری از گذر حاج آقا نورالله نجفی
امید است خانه های اطراف این گذر به نقاط
گردشگری تبدیل شود

به همت مدیریت شهری و میراث فرهنگی ساعت ۱۸ روز گذشته دو رویداد مهم با حضور مدیران شهری و اصحاب رسانه و مردم فخیم اصفهان در میدان امام (ره) رخ داد؛ نورانی شدن میدان امام و افتتاح گذر آقا نورالله نجفی، موتورهای برقی کنار شهرداری مرکزی ایستادند و مسئولان شهری و اصحاب رسانه ...

۰۶۰

سر مقاله

**نور خدا
در منشور ملت**

مروری بر خدمات عام المنفعه
حاج آقا نورالله نجفی اصفهانی

بمحمود فروزبخش
پرواستاد

۰۸۰

شیرکت پیام
اصفهان زیبا

۰۳۱-۳۲۲۲۵۲۵۸

Esfahanzibaonline.ir

Esfzibanews

مراسم دهمین سالگرد ارتحال
استاد سید علی کبر پرورش

سخنران: دکتر عباسعلی کدخدایی
(عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام)

پنجشنبه ۷ دی ماه / بعد از نماز مغرب و عشا
حسینیه بنی فاطمه (ع) (خیابان ابن سینا)

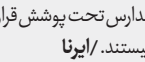
افزایش ۴۵ درصدی تعرفه‌های پزشکی؟

معاون درمان وزارت بهداشت با انتقاد از ناهمخوانی تعرفه‌های پزشکی با هزینه‌ها و همچنین لزوم تقویت بیمه‌ها جهت پوشش تعرفه‌ها، گفت: برای سال آینده حدود ۴۵ یا ۴۶ درصد افزایش تعرفه پزشکی را مدنظر داریم؛ اما باید منتظر برگزاری جلسات مرتبط باشیم تا عدد نهایی اعلام شود. سعید کریمی درباره تعرفه‌های پزشکی سال ۱۴۳۳، توضیح داد: احتمالاً هفته آینده جلسه شورای عالی بیمه در این زمینه برگزار شود تا درصدی که در شورای معین آن‌ها بررسی شده است، اعلام شود تا اگر تصویب شد به سازمان برنامه‌ویبودجه ارائه شود. البته امیدواریم تعرفه مصوب در شورای عالی بیمه، کمتر نشود. معاون درمان وزارت بهداشت با اشاره به اینکه از تعرفه مصوب در شورای عالی بیمه سال قبل نهایتاً ۱۵ درصد حذف شده بود، اظهار کرد: در واقع سال قبل ۴۰ درصد افزایش تعرفه در نظر گرفته شده بود که تنها ۲۵ درصد آن در سازمان برنامه بودجه و در نهایت هیئت وزیران تصویب شد. /**ایسنا**

توزیع شیر در مدارس ابتدایی

سخن‌گوی آموزش و پرورش گفت: توزیع شیر را از استان‌های محروم آغاز کردیم و در ۲۱ استان حداقل یک بار در هفته شیر توزیع می‌شود و در شش استان نیز دو روز در هفته شیر توزیع می‌شود؛ اما ۷۰ درصد مدارس تحت پوشش قرار دارند و ۲۰ درصد مناطق تحت پوشش نیستند. /**ایرنا**

جابه‌جایی امن مسافران در حوزه خطوط ریلی و هوایی

رئیس پلیس پیشگیری فرارجادر تشریح اقدامات و عملکردهای جاری پلیس پیشگیری از ارائه خدمات انتظامی در خطوط ریلی و هوایی به امداد خواهان خبر داد. رضا بنی اسدی فر به تشریح اقدامات و عملکردهای پلیس راه‌آهن و فرودگاه‌های کشور در سال جاری پرداخت و گفت: مدیریت انتظامی مطلوب و بدون حادثه ۱۵ هزار کیلومتر از خطوط ریلی، اماکن و ایستگاه‌های راه‌آهن به رغم افزایش ۱۰ درصدی آمار مسافران صحت ریلی در این ایام از توقیقات پلیس راه‌آهن کشور است. او ادامه داد: در این بازه زمانی بیش از ۲۷ هزار و ۹۱۲ رام قلمرو نزدیک به ۲۱ میلیون ۷۰۰ هزار مسافر در امنیت کامل تردد و جابه‌جا شده‌اند که این مهم حاصل افزایش تحرک و پوشش انتظامی و امنیتی پلیس راه‌آهن از طریق فعالیت ۱۸ هزار و ۳۲۵ دستگاه گشت خودرویی و ۱۶ هزار و ۸۲۲ دستگاه گشت موتوری، مدیریت مطلوب انتظامی در ایستگاه‌های ریلی مهم با وجود تراکم آمد وشد در مسیرهای تهران به سمت مشهد مقدس - جنوب و آذربایجان و بالعکس بدون بروز هرگونه واقعه امنیتی است. /**ایلنا**

اتیسیم به صورت یک طیف تخصصی بررسی می‌شود

رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی گفت: اتیسیم به صورت یک طیف تخصصی مورد بررسی قرار می‌گیرد تا مبتنی بر اهداف، هویت و ساختار دوره‌های تحصیلی یک نظام آموزشی و درسی ایجاد شود. حمیدرضا

طرفی حسینی اظهار کرد: برای اولین بار در سازمان گروه آموزشی اتیسیم و چند معلولیتی رایج‌اگر کردیم که به صورت تخصصی‌تر به دانش‌آموزان اتیسیم بپردازیم.

او افزود: در سال‌های گذشته اتیسیم به لحاظ طبقه‌بندی معلولیت‌های سازمان آموزش و پرورش استثنایی، ذیل گروه هیجانی رفتاری قرار می‌گرفت و به صورت یک گروه اختصاصی دیده نمی‌شد؛ اما اکنون اتیسیم را به لحاظ تخصصی از گروه هیجانی رفتاری جدا کردیم تا به صورت تخصصی مورد بررسی قرار گیرد. /**ایرنا**

صمفشان زیبا جامعه

هوا وقتی نفسش تنگ می‌شود و آلودگی گلوی شهر را فشار می‌دهد اولین جایی که به نظر می‌رسد باید به تعطیلی کشیده شود و بار سنگین آلودگی را از دوش مسئولان بردارد، مدارس است. در این میان خانواده‌ها تنها گروهی هستند که از تعطیلی مدارس خوشحال نمی‌شوند و این تصمیم به خاطر پرداخت هزینه‌های سنگین و سرویس مدرسه، به مذاقشان خوش نمی‌آید.

البته در این سال‌ها خانواده‌ها با قصه پرتکرار آلودگی هوا و تعطیلی‌های مکرر عجیب شده‌اند؛ اما کار آنجایی سخت می‌شود و گلايه‌آمیز که تعطیلی از حد نرمال خود خارج می‌شود و تعطیلی مکرر اتفاق می‌افتد. این موضوع چالش چندساله خانواده‌ها و سرویس مدارس است و تاکنون راه به جایی نبرده است.

سلیمی دودختر دارد که هر دوسرویس مدرسه دارند و در کنار پرداخت هزینه مدارس، هزینه سرویس هم پرداخت کرده‌است؛ «برای هرکدام از دخترهایم چیزی حدود ۸ میلیون تومان هزینه شده که چک‌های آن را به شرکت تحویل داده‌ام. بحث این است که ما هزینه می‌دهیم؛ ولی در ایام تعطیلی مدارس برای آلودگی یا مسائل دیگر، خدمتی دریافت نمی‌کنیم. باید فکری برای خانواده‌ها بکنند. مسئولانی که مرتب مدارس را تعطیل می‌کنند، فکری برای هزینه‌هایی که مردم می‌کنند ندارند؟»

خانم احمدی هم که دخترش کلاش ششم است و سرویس دارد، می‌گوید: «هزینه سرویس دخترم ۶٫۵ میلیون شده و روزی ۸۰ هزار تومان از من هزینه گرفتند. تا پهن ماه هم گفتند باید تصفیه کنید؛ اما کسی حواش به تعطیلی‌ها نیست. سال گذشته به دخترم باید ده روز در خرداد ماه به مدرسه می‌رفت. هرچه به شرکت گفتیم به جای تعطیلی، در خرداد ماه بچه‌ها را ببرند، قبول نکردند و گفتند باید هزینه جدا بپردازند. این درست نیست. حتی حاضر نیستند تعطیلی‌ها را جبران کنند؛ در حالی که شرکت اگر هزینه سرویس یک روز دیر شود خانواده را اذیت می‌کند.»

خانم عباسی هم کارمند است و فاصله مدرسه فرزندش تا منزل بسیار دور است و چیزی حدود ۱۲ میلیون هزینه داده است. او می‌گوید: «با این تعطیلی‌ها چه کسی جوابگوی ماست. وقتی ما هزینه سنگینی برای سرویس پرداخت می‌کنیم، انتظار خدمت داریم. قرارداد ما با شرکت دوطرفه است و وقتی سرویس دهی نمی‌کند، باید هزینه را برگردانند؛ اما زیر بار نمی‌روند و می‌گویند ما مقصر تعطیلی نیستیم. به خاطر تعطیلی هم مدرسه در روز پنجشنبه جبرانی می‌گذارد که سرویس حتی حاضر نیست در این روز سرویس دهی کند. شرکت‌ها هم فکری برای جبران

تعطیلی نمی‌کنند و قانون واقعا مشکل دارد و اعتراض مارا به جایی نبرده.»

* **راننده سرویس مقصر تعطیلی نیست**

تعطیلی مدارس و پرداخت هزینه خانواده‌ها برای سرویس مدارس و عودت داده نشدن خسارت تعطیلی،

در پایان سال تحصیلی و باکتابه رسمی سازمان تاکسی‌رانی با ارگان‌های صاحب‌اختیار مثل کمیته بحران استاندارد، تعداد روزهای تعطیل شده محاسبه و ۵۰ درصد آن به خانواده‌ها بازگشت داده می‌شود

چالشی است که هر سال گریبان مردم و شرکت‌ها و رانندگان سرویس را می‌گیرد. و باعث درگیری میان آن‌ها می‌شود. امسال هم مثل هر سال تعطیلی مدارس رکورد قابل توجهی را ثبت کرد و این تعطیلی کاسه صبر خانواده‌ها را لبریز کرده و منجر به شکایت متعدد آن‌ها و انعکاس مشکلاتش به رسانه‌ها شده‌است.

البته در روزهای ابتدایی تعطیلی مدارس، این موضوع توسط رسانه‌ها از رئیس اداره انجمن اولیا و مربیان پیگیری شد و او در آن زمان گفته بود که هزینه‌ای از رانندگان کسر نمی‌شود و شرکت‌ها و سرویس‌ها آماده ارائه خدمات هستند و مشکل از سرویس‌ها نیست.

* **کارگروه ماده ۱۸ مسئول رسیدگی است**

وظیفه رسیدگی به این موضوع بر عهده کارگروه ماده ۱۸ است و طبق قانون باید این موضوع در این کارگروه که اعضای آن نمایندگان آموزش و پرورش، شهرداری، انجمن

اولیا و مربیان و فرمانداری هستند، بررسی و در این خصوص تصمیم‌گیری شود. این موضوع در سال‌های گذشته هم مطرح شده بود و شورای شهر گذشته نسبت به رعایت حقوق شهروندی خانواده‌ها و بر بازنگری قوانین کارگروه ماده ۱۸ تاکید کرده بودند؛ اما با وجود تکرار آلودگی در فصل پاییز و زمستان در سال‌های مختلف، ولی مصوبه قانونی تصویب نشده بود.

رئیس انجمن اولیا و مربیان نیز در اولین مصاحبه خود و اولین روزهای تعطیلی، بر تشکیل نشدن این کارگروه تاکید کرده بود. محمد پرورش، مدیرعامل سازمان تاکسی‌رانی اصفهان نیز چندی پیش در گفت‌وگو با «اصفهان زیبا» در این خصوص گفته بود که در تعطیلی‌هایی که به واسطه آلودگی هوا و نهاد بالادستی تصمیم‌گیری می‌شود، شرکت و راننده آماده سرویس دهی هستند. البته با ادامه‌دارشدن تعطیلی‌ها تمام موارد در کارگروه ماده ۱۸ مطرح می‌شود و بستگی به این دارد که تعطیلی چقدر ادامه پیدا کند.

او البته به دوران کرونا اشاره کرد و گفت: در دوران کرونا به دلیل طولانی‌شدن تعطیلی‌ها مصوب شد که هزینه سرویس مدارس عودت داده‌شود با ادامه‌دارشدن تعطیلی‌های آلودگی هوا درمورد آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

در این سال‌ها خانواده‌ها با قصه پرتکرار آلودگی هوا و تعطیلی‌های مکرر عجیب شده‌اند؛ اما کار آنجایی سخت می‌شود و گلايه‌آمیز که تعطیلی از حد نرمال خود خارج می‌شود و تعطیلی مکرر اتفاق می‌افتد. این موضوع چالش چندساله خانواده‌ها و سرویس مدارس است و تاکنون راه به جایی نبرده‌است.

یک قدم تا تعیین تکلیف سرویس مدارس

آیا هزینه سرویس مدارس به خاطر تعطیلی‌های ناشی از آلودگی هوا به خانواده‌ها بازگردانده می‌شود؟

اولیا و مربیان و فرمانداری هستند، بررسی و در این خصوص تصمیم‌گیری شود. این موضوع در سال‌های گذشته هم مطرح شده بود و شورای شهر گذشته نسبت به رعایت حقوق شهروندی خانواده‌ها و بر بازنگری قوانین کارگروه ماده ۱۸ تاکید کرده بودند؛ اما با وجود تکرار آلودگی در فصل پاییز و زمستان در سال‌های مختلف، ولی مصوبه قانونی تصویب نشده بود.

رئیس انجمن اولیا و مربیان نیز در اولین مصاحبه خود و اولین روزهای تعطیلی، بر تشکیل نشدن این کارگروه تاکید کرده بود. محمد پرورش، مدیرعامل سازمان تاکسی‌رانی اصفهان نیز چندی پیش در گفت‌وگو با «اصفهان زیبا» در این خصوص گفته بود که در تعطیلی‌هایی که به واسطه آلودگی هوا و نهاد بالادستی تصمیم‌گیری می‌شود، شرکت و راننده آماده سرویس دهی هستند. البته با ادامه‌دارشدن تعطیلی‌ها تمام موارد در کارگروه ماده ۱۸ مطرح می‌شود و بستگی به این دارد که تعطیلی چقدر ادامه پیدا کند.

او البته به دوران کرونا اشاره کرد و گفت: در دوران کرونا به دلیل طولانی‌شدن تعطیلی‌ها مصوب شد که هزینه سرویس مدارس عودت داده‌شود با ادامه‌دارشدن تعطیلی‌های آلودگی هوا درمورد آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

رئیس اداره فرماندهی عملیات و ارتباطات سازمان آتش‌نشانی و خدمات‌ملی شهرداری اصفهان از حریق در یک ساختمان هفت طبقه در مهرآباد خبر داد و آخرین جزئیات حریق مدرسه ناشنویان میدان بسیج را تشریح کرد. آتشپاد دوم ابراهیم مطلبی اظهار کرد: روز گذشته وقوع حریق در مدرسه ناشنویان واقع در میدان بسیج به سازمان آتش‌نشانی اصفهان گزارش شد و بلافاصله مأموران این سازمان به محل حادثه اعزام شدند. او افزود: این حریق در یکی از اینبارهای نگهداری تجهیزات ستاد نوروزی این مدرسه رخ داده بود که دانش‌آموزان در اسرع وقت از مدرسه خارج شدند، حریق اطفا شده و ساک‌های یکی از ساختمان‌ها تاج‌ها شد. آتشپاد مطلبی گفت: در این عملیات، دستگاه‌های حریق باب و شعله‌یاب استفاده، جداسازی انجام و اسرابت حریق به دیگر نقاط جلوگیری شد و برای کلاس‌های درس این دانش‌آموزان مشکلی پیش نیامد.

متأسفانه دو نفر از مأموران بر اثر ریزش آوار سقف مصدوم شدند. **ایمنا**

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان اصفهان گفت: ۷۷ درصد منابع آلاینده در مناطق پانزده‌گانه شهر اصفهان بر اساس سهم میانگین ذرات معلق کمتر از ۲٫۵ میکرون، ناشی از منابع متحرک است. احمدرضا لاهیجان‌زاده اظهار کرد: نتایج سهم‌بندی منابع آلاینده ثابت و متحرک در سال ۹۹ نشان می‌دهد که منابع آلاینده متحرک همچون خودروها و موتورسیکلت‌ها در تولید آلودگی زیاد است؛ به نحوی که سهم منابع متحرک در انتشار ذرات کمتر از ۲٫۵ میکرون به‌عنوان مهم‌ترین شاخص برای سلامت شهروندان در مناطق پانزده‌گانه شهر اصفهان ۷۷ درصد است. مدیرکل حفاظت محیط زیست استان اصفهان تصریح کرد: در حال حاضر ۱۹۰ هزار دستگاه خودرو فرسوده در شهر اصفهان وجود دارد که در تولید این ذرات کمتر از ۲٫۵ میکرون نقش زیادی دارند. /**ایرنا**

مشکلات سد معبر و تردد موتورسواران بازار با فعالیت هیئت امنارفع خواهد شد

شهردار اصفهان در برنامه رادیویی «بی واسطه با مردم» از بسته نشدن ورودی های بازار اصفهان خبر داد

شهردار اصفهان با بیان اینکه گذر حاج آقا نورالله نجفی یکی از محورهای تاریخی شهر است، گفت: این گذر با همکاری شهرداری، استانداری و میراث فرهنگی احیا شد و مشکل چندساله مردم آن محل رافرع کرد. علی قاسم‌زاده در برنامه رادیویی «بی‌واسطه با مردم» با بیان اینکه اهالی محل در جریان مشکلات این مکان قرار دارند، افزود: طرحی برای این گذر در نظر گرفته شده بود و تخریب آن انجام شد؛ اما برای اجرا به دلایل مبرانی متوقف شد و مردم آن محل چند سالی درگیر بودند.

شهردار اصفهان تصریح کرد: گذر حاج آقا نورالله نجفی با سایر گذرهای سطح شهر متفاوت است؛ در واقع پیاده‌راهی است که مردم می‌توانند از آن استفاده کنند.

* پرسش شهروندان و پاسخ مسئولان
بخش دیگری این برنامه به پرسش شهروندان و پاسخ مدیران شهری اختصاص یافت.

* مشکلات سد معبر و تردد موتورسواران در بازار اصفهان با فعالیت هیئت‌امنار رفع خواهد شد
* شهروند: میراث و فرهنگ اصفهان باید حفظ شود، این در حالی است که کنار عظمت و زیبایی میدان امام (ره) شاهد عبور و مرور و صدای موتورسیکلت‌ها هستیم و بسیار آزاردهنده است؛ همچنین گذر چهارباغ تبدیل به مرکز فست‌فود و رستوران شده، آیا برای این مشکلات تدبیر اندیشیده شده است؟

* شهردار اصفهان: در چند مرحله شهرداری و نیروی انتظامی ورود پیدا کرده‌اند و مشکل برای مدتی رفع می‌شد، اما مجدداً شرایط به حالت اول بازمی‌گشت؛ علت آن این بود که بیشتر موتورسواران که روزهای عادی در میدان و بازار تردد دارند، از کسبه بازار هستند، کسبه‌ای که راه‌های فرار و فرعی را به خوبی می‌شناسند. لازمه موفقیت در مدیریت بازار و جلوگیری

از تردد موتورسیکلت همکاری اهالی بازار بود که باید بازار سازمان و نظام پیدا می‌کرد تا بتوانیم توسط مثلث نیروی انتظامی، شهرداری و بازار این مسئله را مدیریت کنیم. در این راستا جلسات متعددی برگزار شد که خروجی آن تشکیل هیئت‌امنای بازار بود و هفته گذشته انتخابات آن برگزار شد. از طول بازار رسته‌های مختلف نماینده معرفی کردند، گاندیدها شدند و با رأی اهالی بازار هیئت‌امنای شکل گرفت؛ این اقدام نویدبخش آن است که با مشارکت اهالی بازار دو مشکل سد معبر و تردد موتورسواران رفع خواهد شد؛ همچنین ایمنی بازار که همیشه شهرنگران آن بوده است به تدریج برطرف خواهد شد. این مسئله تا اهالی بازار نخواهند و همکاری نکنند، قابل حل نخواهد بود؛ آرامش، امنیت و ایمنی بازار به نفع کسبه بازار است؛ بنابراین از اهالی بازار درخواست می‌کنم تا همکاری کنند و این مشکل رفع شود. بهتر است ورودی‌های بازار بسته نشود، با بستن ورودی‌های بازار با مشکلات متعددی مواجه خواهیم شد؛ همچون مواقعی که یک معلول یا مادر با کالسکه بخواهند وارد بازار شوند، اگر فرهنگ ما در این حوزه پذیرش پیدا کند که بازار با بافت سنتی و عرض کم محل تردد موتورسیکلت نیست، بسیاری از مشکلات رفع خواهد شد.

* محمدباقر کلاهدوزان، مدیر منطقه ۳ شهرداری اصفهان: هفته گذشته انتخابات هیئت‌امنای برگزار شد و اوایل هفته آینده فرمانداری نتایج را به صورت رسمی اعلام می‌کند؛ تصمیم بر این است تا در اولین جلسه هیئت‌امنای خصوص ورود موتورسیکلت‌ها تصمیم‌گیری شود. شهرداری برای رفع مشکلات سد معبر و تردد موتورسواران در بازار طرح‌های مختلفی اجرا کرده است؛ ورودی‌های موتورسیکلت به بازار شناسایی و راه‌بندها ساخته شده است که امیدوارم با هماهنگی هیئت‌امنای نیروی انتظامی برای این کار نظام بخشی انجام

شود. برای بارانداز بازار باید ساعتی مشخص شود و قبل از حضور مشتریان در بازار این کار انجام شود. به طور جدی پیگیری حل مسئله موتورسیکلت‌ها و در مرحله بعد سد معبر هستیم. ۴۵ راه ورودی در میدان امام (ره) وجود دارد که تمام راه‌ها به صورت پیاده توسط نیروهای منطقه و راهور بازدید و شناسایی شده و در این مکان‌ها باید نیروهای انتظامی و شهرداری حضور داشته باشد و کنترل انجام شود؛ همچنین پیگیری هستیم تا طی قرارداد با یک شرکت نیرو تأمین شود و بتوانیم نظم لازم را برقرار کنیم.

* خیابان فرودین مشکل صدور پروانه ندارد
* شهروند: در خیابان فرودین اقدام به ساخت و ساز کردیم؛ اما در رابطه با کاربری بلا تکلیف مانده‌ایم؛ وضعیت خیابان فرودین به کمیسیون ماده ۵ استاندارد ورودی پیدا کرده است، اما هنوز با ساختن دریاقت نکردیم.

* شهردار اصفهان: مدیر منطقه ۷ شهرداری اصفهان: در خیابان فرودین موضوع کمیسیون ماده ۵ مطرح نبوده است؛ زیرا آن محدوده به طور کامل در محدوده شهری قرار دارد و امکان صدور پروانه در مباحث تجاری و مسکونی فراهم است و مشکلی وجود ندارد.

* مشکل تأسیسات و خدمات پروژه گل نرگس در حال پیگیری است
* شهروند: در پروژه گل نرگس واقع در خیابان شهدای صفت چهار هزار ساختمان وجود دارد، اما شهرداری هیچ اقدامی برای آسفالت و گازرسانی به این محدوده انجام نداده است.

* شهردار اصفهان: مشکل اصلی پروژه گل نرگس تأسیسات و خدمات است که میان دستگاه سازنده، مالک اصلی که تعاونی ارتش بوده است،

شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات و شهرداری اختلاف نظرهایی وجود دارد و در حال پیگیری است. هفته گذشته به دعوت معاونت عمرانی استاندار اصفهان، جلسه‌ای با حضور تمام ذی‌نفعان برگزار شد که اگر همه به تعهدات خود عمل کنند، مشکل تأسیسات رفع خواهد شد.

تعداد زیادی پلاک در گل نرگس منطقه آماده سکونت است، اما به دلیل اینکه زیرساخت‌ها هنوز آماده نیست و شهروندانی که خریداری کردند در مشت هستند و انتظار به حقی دارند.

* حسین کارگر، مدیر منطقه ۵ شهرداری اصفهان: جلسات متعددی در قالب کمیسیون ماده ۵ و شرکت‌های خدماتی، شرکت تعاونی مسکن ارتش و فرماندهی ارتش برگزار و مباحث مربوط به شهرداری تا به امروز انجام شده است که صدور پروانه ساختمانی تمام ساختمان‌ها، جانمایی منبع آب، ایستگاه گاز از جمله این موارد است. همچنین فضای سبز این محدوده در حال انجام است، البته دستگاه منبع آب نیز باید خریداری شود. طی توفیق آب با اداره آب فاضلاب در خصوص حفاری‌ها داشتیم، صدور مجوزها در حال انجام بوده و قرار است تا ماه‌های آینده شاهد نتایج خوبی باشیم. تعاونی مسکن ارتش نیز پیگیر این قضیه است؛ مباحث مربوط به شهرداری انجام شده و امور اجرایی مربوط به اداره آب و فاضلاب باقی‌مانده است که درخواست شد سکونت است، از طریق منبع آب دیگری آب موقت فراهم کنیم. امیدوارم تا قبل از نوروز بتوانیم خدمات لازم را به شهروندان این محدوده ارائه دهیم.

* بخش زیادی از مشکلات صدور پروانه ساختمانی در کمیسیون ماده ۵ رفع شد
* شهروند: تکلیف پروانه‌هایی که در

مرحله صدور، تمام هزینه‌های آن پرداخت شده، اما حدود یک سال متوقف مانده است، چیست؟

* شهردار اصفهان: ۲۸۰ پروانه حدود سه ماه پیش در کمیسیون ماده ۵ مطرح شد و برای تعداد قابل توجهی طبق پیش‌پروانه‌های صادر شده، کمیسیون مجوز صدور پروانه ساختمانی را ارائه کرد و مشکل بخش قابل توجهی از شهروندان رفع شد.

طبق مصوبه شورای اسلامی شهر دست شهرداری برای رفع مشکل باز شد؛ بنابراین اگر شهروندی تا به امروز مشت هستند و انتظار به حقی دارند.

* حسین کارگر، مدیر منطقه ۵ شهرداری اصفهان: جلسات متعددی در قالب کمیسیون ماده ۵ و شرکت‌های خدماتی، شرکت تعاونی مسکن ارتش و فرماندهی ارتش برگزار و مباحث مربوط به شهرداری تا به امروز انجام شده است که صدور پروانه ساختمانی تمام ساختمان‌ها، جانمایی منبع آب، ایستگاه گاز از جمله این موارد است. همچنین فضای سبز این محدوده در حال انجام است، البته دستگاه منبع آب نیز باید خریداری شود. طی توفیق آب با اداره آب فاضلاب در خصوص حفاری‌ها داشتیم، صدور مجوزها در حال انجام بوده و قرار است تا ماه‌های آینده شاهد نتایج خوبی باشیم. تعاونی مسکن ارتش نیز پیگیر این قضیه است؛ مباحث مربوط به شهرداری انجام شده و امور اجرایی مربوط به اداره آب و فاضلاب باقی‌مانده است که درخواست شد سکونت است، از طریق منبع آب دیگری آب موقت فراهم کنیم. امیدوارم تا قبل از نوروز بتوانیم خدمات لازم را به شهروندان این محدوده ارائه دهیم.

* وحید مهبویان، معاون شهرسازی و معماری شهردار اصفهان: سنوات گذشته در شهرداری اصفهان روالی در قالب شورای ویژه شهرسازی جریان داشته است تا پرونده‌هایی که درخواست در حال تنظیم مشخصات شورا مطرح و تصمیم‌ها توسط شهرداری گرفته و مراحل صدور پرونده بدون طی مراحل قانونی انجام می‌شده است.

در دوره جدید مدیریت شهری، دقیق‌سازی ارتفاعات در جلسات و مکاتبات مختلف یا سایر دستگاه‌ها مورد توجه قرار گرفت و پرونده‌ها پیش رفت؛ اما در یک نقطه‌ای پرونده‌ها در ارتفاع امکان پذیر نیست، اینها

تصمیم گرفته شد دقیق‌سازی ارتفاعات در طرح جامع شهر اصفهان مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به مکاتبات انجام شده، موضوع در کمیسیون ماده ۵ همچنین بخش عمده این پرونده‌ها در این کمیسیون مصوب شد و ابلاغ آن ۲۹ به استانداری ارسال شد. از این پس درخواست‌هایی که مربوط به افزایش ارتفاع است، در قالب گذرهای شکل گرفته به کمیسیون ماده ۵ ارسال شود یا در طرح جامع شهر اصفهان به صورت کامل بررسی شود. بیش از ۷۰ درصد پرونده‌ها تعیین تکلیف شده و بخش محدود، با توجه به موضوع به مالکان تفهیم شده بود که اگر تصویب نشد، معادل پول به آن‌ها بازگشت داده می‌شود. همچنین تعهد محضری دریافت شده بود، هنگامی که پیگیری‌ها انجام و روند پروانه‌ها از طریق تصمیمات استانی گرفته شد، امتیازاتی از جنس جبران ضرر و زیان به پرونده‌هایی که باقی‌مانده داده شد تا مالکانی که مبالغی پرداخت کرده بودند، از طریق لایحه تشویقی بتوانند ضرر و زیان را جبران کنند.

رفع موانع و مشکلات پروژه‌های ترافیکی شهرداری منطقه ۴

رفع مشکل اراضی ۱۸ هکتاری محله دهنودر کارگروه ویژه

شهردار اصفهان با بیان اینکه موضوع اراضی ۱۸ هکتاری فضای سبز ورودی دهنو معضل برخی اهالی منطقه ۲ شهرداری است، گفت: این موضوع باید در کارگروه ویژه پیگیری شود و اهالی محله نیز کمک کنند تا ورودی این محله شکل خوبی داشته باشد. علی قاسم‌زاده در دیدار با اهالی منطقه ۲ شهرداری اصفهان در قالب برنامه «مردم سلام» اظهار کرد: بخش عظیمی از مطالبات اهالی این منطقه رسیدگی شده است و درخواست‌های شخصی نیز به صورت جدی پیگیری شد. او با بیان اینکه موضوع اراضی ۱۸ هکتاری فضای سبز ورودی دهنو معضل برخی اهالی منطقه ۲ شهرداری است، افزود: این موضوع باید در کارگروه ویژه پیگیری شود و اهالی محله نیز کمک کنند تا ورودی این محله شکل خوبی داشته باشد. شهردار اصفهان با اشاره به هزینه پروانه ساختمانی گفت: تا دو طبقه تراکم در اصفهان هزینه زیادی را به همراه ندارد و رایگان است؛ اما از طبقه سوم ضریب پیدا می‌کند. قاسم‌زاده با اشاره به بودجه ۲۴ هزار میلیارد تومانی شهرداری اصفهان در سال جاری ادامه داد: شهرداری بودجه دولتی ندارد و دولت تنها برای بعضی از پروژه‌های خاص همچون قطار شهری ۲۰۰ میلیارد تومان کمک کرده است. او خاطر نشان کرد: نگهداری شهر و تأمین منابع هزینه‌های بسیاری را لازم دارد. از این رو انتظار می‌رود با حداقل هزینه ممکن شهر را اصلاح کنیم. شهردار اصفهان گفت: تکمیل ادامه خط یک مترو اصفهان حداقل یک سال زمان نیاز دارد و اعتبارات مورد نیاز آن در بودجه سال آینده پیش‌بینی شده است. قاسم‌زاده با بیان اینکه اصفهان در حال حرکت به سوی شهر هوشمند است، افزود: شهروندان می‌توانند با مراجعه به سامانه «اصباک» زمان تحویل بازیافت را مشخص کنند و سپس پسماند خشک خود را در منزل تحویل دهند. همچنین استفاده از این برنامه مشوق بیمه آتش‌سوزی منزل را به همراه دارد.

نجوم نگرش اقتصادی در اجرای پروژه‌های مهندسی ترافیک

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار اصفهان با تأکید بر اهمیت نگرش اقتصادی گفت: رویکرد اقتصادی از مؤلفه‌های مهم و نقش آفرین در موضوع حمل و نقل و ترافیک است. حسین حق شناس در جلسه

رفع موانع و مشکلات پروژه‌های ترافیکی شهرداری منطقه ۴ شهرداری اصفهان، برنامه‌ریزی و تعیین اهداف جامع، مطالعه و بررسی روش‌های حل مسئله و انتخاب شیوه اجرایی مناسب، اقتصادی و کارآمد می‌تواند در به ثمر رساندن اهداف توسعه‌ای مناطق کارآمد مؤثر باشد. او وجود شبکه بزرگراهی شامل حلقه دوم و سوم، همچنین مراکز مهم اداری و خدماتی در سطح منطقه ۴ را از مهم‌ترین ویژگی‌های این منطقه بشمرده و افزود: اجرای اقدامات ترافیکی اثربخش و توسعه سامانه‌های نظارتی و ثبت تخلف و بالا بردن خدمات حمل و نقل عمومی از مهم‌ترین سیاست‌های اولویت‌دار حوزه ترافیک در این منطقه است. معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار اصفهان توجه ویژه مناطق به صدور پروانه ساخت برای بناهای تجاری را ضروری دانست و گفت: آثار مخرب و ضرر و زیان احداث یک پروژه تجاری در مکان نامناسب از لحاظ ترافیکی بسیار بیشتر از تولید منافع مالی آن برای شهر است. حق شناس سامانه‌های خیابان بازارچه، اجرای نیوجرسی بزرگراه صیاد شیرازی، همچنین ایمن‌سازی ریزگرز شهید آقاخانی را از پروژه‌های مهم منطقه ۴ برای سال آینده اعلام کرد و ادامه داد: به‌کارگیری سیاست‌های همسو و فراگیر برای دستیابی به مدیریت کارا بین اجزای مختلف مدیریت در سطح کلان شهرها می‌تواند امکان زندگی با استانداردهای بالای کیفیتی را برای شهروندان فراهم کند.

اهمیت توسعه نشاط و امیدآفرینی برای بانوان شهر

معاون فرهنگی شهردار اصفهان گفت: رویدادهای هفته گرامی‌داشت مقام زن با نگاه ویژه به نقش و جایگاه زنان و باهدف توسعه نشاط و امیدآفرینی برگزار می‌شود. کمال حیدری با اشاره

به نگاه مدیریت شهری به جایگاه زن در جامعه اظهار کرد: این نگاه، برگرفته از آموزه‌های دینی است؛ آنچه هویت یک بانوی مسلمان ایرانی را با نگاه به منزلت و جایگاهی که خداوند برای او تعریف کرده، می‌سازد. او با اشاره به جایگاه زن در تحقق شعار «اصفهان من، شهر زندگی» افزود: مدیریت شهری اصفهان با توجه به همین نگاه ارزشمند، با استفاده از همه امکانات و ابزار خود به دنبال هویت بخشی دینی به نقش زن است؛ در همین راستا آنچه در برنامه‌ریزی‌ها مدنظر مسئولان است، به نمایش گذاشتن بُعدی از شخصیت زن است که ریشه آن در فرهنگ و اعتقادات ما دیده می‌شود. معاون فرهنگی شهردار اصفهان ادامه داد: بر همین اساس محور برنامه‌های فرهنگی شهر اصفهان نیز محله‌محوری با نگاه ویژه به نقش و جایگاه زنان است. برنامه‌ها به گونه‌ای تدارک دیده می‌شود که با هم‌افزایی دستگاه‌های مختلف، بیشترین تمرکز بر حوزه بانوان باشد؛ چراکه در محلات موضوع بانوان و دختران در بسیاری از مسائل مغفول مانده است و از طرف دیگر اشتیاق بروز اجتماعی نیز وجود دارد. او بیان کرد: امسال با توجه به همین نگاه ویژه، با هم‌افزایی ارگان‌ها و نهادهای گوناگون، بستر برنامه‌ها و رویدادهای گرامی‌داشت مقام زن از چند ماه پیش فراهم شده که سیاست اصلی درباره آن، نمایش الگوی جامع اسلامی از زن، تحت عنوان الگوی سوم است؛ یعنی نه الگوی زن شرقی و نه غربی، بلکه الگوی اسلامی از زن که در دین ما به آن تأکید شده است.

کمال‌الدین اسماعیل شاعر بزرگ قرن هفتم هجری است که در خانواده‌ای هنرمند در اصفهان در سال ۵۶۸ هجری زاده شد. پدر او، جمال‌الدین عبدالرزاق، شاعر مشهور و از بنیان‌گذاران سبک عراقی است که پس از او توسط سعدی و حافظ ادامه یافت.

سال نوزدهم ❀ شماره ۴۳۷ ❀ پنجمین ۷ دی ۱۴۰۲

پایان خواب خوش مژه اصفهان در عهد کمال

مرور اوضاع اصفهان در حمله مغول بانگاه به زندگانی شاعر مشهور «کمال‌الدین اسماعیل»

❀ شاید کمال‌الدین اسماعیل بن جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی تنها چهره مشهور اصفهانی باشد که نامش بر دو خیابان اصفهان نقش بسته و باوجودآنکه مقبره‌اش در اصفهان است، کمتر در میان مردم اصفهان شناخته شده؛ گویی زمانه پرنشیب و فراز این شاعر پس از درگذشت او نیز همچنان با نامش گره خورده است. ❀

کمال‌الدین اسماعیل شاعر بزرگ قرن هفتم هجری است که در خانواده‌ای هنرمند در اصفهان در سال ۵۶۸ هجری زاده شد. پدر او، جمال‌الدین عبدالرزاق، شاعر مشهور و از بنیان‌گذاران سبک عراقی است که پس از او توسط سعدی و حافظ ادامه یافت. دیوان جمال‌الدین نزدیک به ۲۰ هزار بیت شعر دارد که بعضی از آن‌ها از جمله ترکیب‌بند او در مدح پیامبر اعظم (ص) با مطلع «ای از بر سدره شاهرها» وای قبه عرش تکیه‌گامت، مشهور شده است. جمال‌الدین چهار فرزند و به قولی دو پسر داشت که کمال سرآمد همه آنان در شعر و شاعری بود. گفته می‌شود او از مریدان ابن عبدالله شهاب‌الدین سهروردی فقیه شافی مشهور بغداد بوده و از نوچوانی شروع به سرودن شعر کرده است. کمال‌الدین در سرودن شعر چنان تبحری داشت که برخی از سخن‌شناسان او را از نظر جایگاه ادبی بر پدرش ترجیح داده‌اند و به او «خلاق المعانی» گفته‌اند.

برای درک بهتر زمانه کمال باید نگاهی به اوضاع ایران در زمان او داشته باشیم. ایران در عبور از قرن ششم به هفتم هجری دستخوش وقایعی تلخ و ناگوار شد. در این دوران، خوارزمشاهیان با تکیه بر میراث فرهنگی و ادبی به جای‌مانده از دوره سلجوقی همچنان درحال توسعه قلمروی خود بودند. در سال ۵۹۶ هجری، سلطان محمد خوارزمشاه به عنوان ششمین فرمانروا از خاندان خوارزمشاهی به قدرت رسید.

او یارزادختن حکومت محلی گوریان و بیرون‌کردن قراختاییان و ایسته به چسب از ماوراءالنهر، قلمرو خوارزمشاهیان را بسیار گسترش داد. کار به جایی رسید که در سال ۶۱۳ هجری خوارزمشاهیان به فکر سرنگون‌کردن دسته‌گاه خلافت در بغداد افتادند؛ سواد دایه که البته در عمل ناکام ماند. با این همه، لشکرکشی‌های پی‌درپی و محویریت امور نظامی و توسعه قلمرو، مانع توجه به امور اجتماعی و مسائل

رفاهی و امنیتی مردم بود. درنهایت در سال ۶۱۶ هجری با هجوم اقوام مغول به ایران، افول خوارزمشاهیان آغاز شد.

❀ **اصفهان در دوره خوارزمشاهیان**
اصفهان که با تضعیف سلجوقیان بیش‌ازپیش تحت نفوذ اسماعیلیان قرار گرفته بود، در قرن ششم شاهد درگیری‌های شدید مذهبی بود. در تاریخ، فهرست بلندی از ترورهای اسماعیلیان در اصفهان به ثبت رسیده است. این ترورها در واکنش به اقدامات خشنی انجام می‌شد که پیش از آن در قبال اسماعیلیان انجام شده بود. یکی از این موارد، فتوای ابوالحسن علی بن عبدالرحمان سمنجانی، از شیوخ شافعیان در سال ۵۰۰ هجری است که «در حضور خلقی کثیر قتل اسماعیلیان را قابل‌گشت و گفت؛ با وجود اقرار آنان به همه اصول ارکان دین مبین، چون آنان به امامی قائل‌اند که آنچه را شرع ممنوع ساخته است مباح، و مباح شریعت را ممنوع می‌سازد، قتلشان واجب است.»

در سال ۵۱۵ هجری جماعتی از اسماعیلیان مسجد جامع اصفهان را که بزرگ‌ترین و بهترین مسجد شهر بود به آتش کشیدند. در سال ۵۲۳ قمری نیز فدائیان اسماعیلی عبد‌اللطیف بن محمد بن ثابت خجندی، رئیس شافعیان را که فرمانروایی و تحکم و نفوذ بسیار داشت، به قتل رساندند. در این دوران علمای شافعی و حنفی که عمدتاً از آل خجند و آل صاعد بودند

در مقابله با اسماعیلیان، اتفاق داشتند. درنهایت با افول اسماعیلیه اصفهان در میانه قرن ششم، اختلافات مذهبی میان دو خاندان برجسته آل خجند و آل صاعد در اصفهان امکان بروز یافت. پس از این مورخان از وقوع قحطی بزرگی در اصفهان در سال ۵۷۰ هجری، یعنی در دوسالگی کمال اسماعیل خیر می‌دهند. در سال ۵۸۲ هجری هنگامی که کمال اسماعیل ۱۴ساله بود بنا به گزارش ابن اثیر، پهلوان محمد بن الیدگز، فرمانروای شهرهای جبل و ری و اصفهان و آذربایجان درگذشت. با درگذشت او، اصفهان که در روزگارش نظم و امنیت داشت، به میدان منازعه شافعیان و حنفیان تبدیل شد. در سال ۵۸۸ هجری جمال‌الدین عبدالرزاق پدر کمال‌الدین، درگذشت.

دوسال بعد با شکست طغرل سوم از سلطان نکش خوارزمشاه (پدر سلطان محمد خوارزمشاه)، اصفهان به دست خوارزمشاهیان افتاد. سلطان نکش خوارزمشاه حکومت اصفهان را به قتلغ اینانچ، از امرای سلسله اتابکان آذربایجان واگذار کرد.

در سال‌های بعد و مقارن با حیات اجتماعی کمال اسماعیل، اصفهان هرچند جزو قلمروی رکن‌الدین غورسانچی، یکی از سه پسر مشهور سلطان محمد خوارزمشاه بود؛ اما در واقع صدرالدین خجندی، رئیس شافیه شهر و رکن‌الدین مسعود بن صاعد، باید توجه داشت در سابقه ریاست دو خاندان آل خجند و آل صاعد در اصفهان به حدود یک قرن پیش از این تاریخ می‌رسد.

آل خجند از قههای شافعی مذهب بودند که از منطبقه خجند ماوراء‌الذشت بر خاسته و به دعوت نظام‌الملک به اصفهان آمده بودند. آل خجند در زمان کمال اسماعیل محله اعیان نشین در دشت را یکی از دو محله مهم اصفهان بود، در تصرف داشتند و پیش از این در آبادانی اصفهان و بنای عمارت‌هایی همچون مسجد جامع، مناره چهل دختران و مسجد و مناره غاز سهم مهمی داشتند.

آل صاعد نیز از فرزندان ابوالعلاء صاعد بن محمد بخاری، مشهور به قاضی صاعد، قاضی اصفهان بودند. آن‌ها حنفی مذهب بودند و محله چوباره اصفهان را در اختیار داشتند. به گفته مورخان، پس از قحطی سال ۵۷۰ هجری در اصفهان، قدرت از آل خجند و حامیان ثروتمندان‌ها به سمت آل صاعد حرکت می‌کرد. در

زمان کمال‌الدین درگیری‌های میان آل صاعد و آل خجند به اوج خود رسیده بود؛ به طوری که در سال ۶۱۹ در میانه قمری درحالی‌که اقوام مغول به ایران لشکرکشی کرده بودند اما هنوز اصفهان از هجوم مغول در امان بود، صدرالدین خجندی با همراهی سلطان رکن‌الدین غورسانچی، پسر سلطان محمد خوارزمشاه بر محله چوباره دست یافت و جماعتی از حنفیه را به قتل رساند.

درگیری‌های متعدد میان آل خجند و آل صاعد، کمال‌الدین را به سرودن اشعاری تند و نرفین مردم واداشت: «ای خداوند هفت‌سیاره، پادشاهی فرست خون خواره/ تا که در دشت را چودشت کند/ جوی خون آوردز چوباره/ عدد کشتگان بیفزاید/ هر یکی را کند دو صد پاره…»

شاید کمال‌الدین در هنگام سرودن این اشعار، تصور هم نمی‌کرد که

ادامه جنگ میان دو خاندان شافی و حنفی، اصفهان را تسلیم مغولان و نرفین او را تبدیل به واقعیت کند.

❀ **شاعری در زمانه آشوب**

کمال‌الدین اسماعیل به «خلاق المعانی» مشهور بود. دولت‌شاه سمرقندی، شاعر قرن نهم هجری درباره علت شهرت کمال‌الدین به «خلاق المعانی» می‌گوید: «اکابر و شعرا کمال‌الدین اسماعیل را خلاق المعانی می‌گویند؛ چه در سخن او، معانی دقیقه ضمیر است که بعد از چند نوبت که مطالعه رود، ظاهر می‌شود.»

حافظ شیرازی حدود ۶۰سال پس از درگذشت کمال‌الدین، پای به عرصه وجود نهاده؛ اما به وضوح از اشعار کمال اسماعیل تأثیر پذیرفته است. کمال اسماعیل غزل خود را با مطلع «جان را چو نیست وصل تو حاصل کجا برم؟ دل را که شد درد تو غافل کجا برم؟» چنین به پایان می‌رساند: «گر بر کنم دل از تو و بپردازم از تو مهر، آن مهر بر که افکنم؟ آن دل کجا برم؟»

حافظ در غزل خود با مطلع «چوزا سحر نهاد حمایل برابرم/ یعنی غلام شاهم و سوگند می‌خورم» با نام‌بردن از کمال اسماعیل، به صراحت به شعر کمال اسماعیل اشاره می‌کند: «من جرعه نوش بزم تو بودم هزار سال/ کی ترک آبخورد کند طبع خوگرم/ ور باورت نمی‌کند از بنده این حدیث/ از گفته کمال دلیلی بیابرم/ گر برگنم دل از تو و بپردازم از تو مهر، آن مهر بر که افکنم؟ آن دل کجا برم؟» همین مطلب کافی است تا متوجه شویم کمال اسماعیل در این زمانه پراشوب چه جایگاهی در شعر و ادب

صفهان زیبا

❀ شهر زندگی ❀

هنگامی که از استقرار جلال‌الدین خوارزمشاه در اصفهان مطلع شدند، به این شهر حمله کردند. در جریان این حمله، جنگ مهمی در روستای سین اصفهان انجام شد؛ اما با فرار مغولان به پایان رسید. در پایان این جنگ، جلال‌الدین خوارزمشاه از قاضی صاعدی که از خاندان آل صاعد بود و نقش مهمی در پیروزی خوارزمشاه در جنگ داشت تجلیل کرد و ضمن تکریم کسانی که در جنگ با او همراه بودند، خاطیان را که از بزرگان شهر و به احتمال از آل خجند هم در میان ایشان بودند، به ذلت نشانند و لباس زنان بر آنان پوشید و آن‌ها را در شهر چراند! دو سال بعد، حملات مغول‌ها به اصفهان تشدید شد. ابن ابی‌الحدید، شارح مشهور نهج‌الایلاغه، به حملات چندباره لشکر مغول در سال ۶۲۷ به اصفهان اشاره می‌کند و می‌گوید: «مردم شهر به دفاع برخاستند و بین طرفین، جنگ عظیمی رخ داد؛ اما مغولان به مقصود نرسیدند.»

اما در سال ۶۳۳ که اختلاف میان آل خجند و آل صاعد یعنی شافعیان و حنفیان به اوج خود رسیده بود، جماعتی از آل خجند در اقدامی عجیب و حیرت‌آور به سراغ لشکری از مغول که در مجاورت اصفهان قرار داشت رفتند و از آن‌ها خواستند که

به اصفهان بیایند و حنفیه را قتل عام کنند! مرور دیوان او می‌توان به تعدادی از این عبارات دل‌نشین دست یافت.

مثلا شاید برای ما به‌کاربردن ترکیبی مانند «خواب خوش مژه» جالب و دل‌نشین باشد: «به کار خوشی فرورفت نرگس از حیرت/ ز خواب خوش مژه بیداری‌اش چو داد قضا» یا به‌کاربردن ترکیب «دعاکوش» به جای «دعاگو»: «قدی چون سیر و داری راستی را/ که هستم از میان جان دعاکوش.»

❀ **پایان درگیری‌ها در اصفهان با حمله مغول**

کمال‌الدین اسماعیل از شاعرانی است که حمله مغول به ایران را کاملاً درک کرده و به چشم خود دیده است. همان‌طور که می‌دانیم، در پاییز سال ۵۹۸ هجری، چنگیزخان مغول نخستین لشکرکشی‌اش را به سمت ایران آغاز می‌کند. در سال ۶۲۶ هجری دومین لشکرکشی مغول به ایران انجام می‌شود و سرانجام در سال ۶۵۴ هجری، سومین لشکرکشی مغول‌ها به ایران به فرماندهی هلاکوخان انجام می‌شود. هلاکو بعد از این لشکرکشی، به بغداد نیز حمله کرد و به خلافت عباسی پایان داد.

لشکر مغول در نخستین حمله خود به ایران نتوانستند به اصفهان دست پیدا کنند. آن‌ها در سال ۶۲۵ هجری،

-
-
-

خلق معانی دقیق
و به‌کارگیری واژگان بدیع، از جمله ویژگی‌های شعر کمال اسماعیل است؛
به طوری‌که با مرور دیوان او می‌توان به تعدادی از این عبارات دل‌نشین دست یافت

❀ آخرین اخبار ❀

یزد؛ پایتخت گردشگری کشوهای مجمع‌گفت‌وگوی آسیا

معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی از انتخاب یزد به عنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو مجمع‌گفت‌وگوی آسیا (ACD) در سال ۲۰۲۴ خبر داد. به گزارش ایسنا، علی اصغر شالیبافیان گفت: با توجه به اینکه ریاست مجمع‌گفت‌وگوی آسیا یا ACD از مهرماه سال جاری برعهده ایران قرار گرفته است، سه شهر کرمان، یزد و مشهد کاندیدای پایتختی شدند که پس از بررسی شاخص‌های موردنظر، شهر یزد به‌عنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو مجمع‌گفت‌وگوی آسیا (ACD) در سال ۲۰۲۴ انتخاب و معرفی شد.

افزود: با توجه به اهداف تعیین شده شامل ارتقای همکاری بین کشورهای آسیایی به‌منظور تلاش برای تشکیل اتحادیه آسیا، گسترش بازار تجاری و مالی، ارتقای نقش آسیا برای تأثیرگذاری در معادلات جهانی و نیز تبدیل آسیا به یک مجموعه توانمند برای تعامل با دیگر نقاط جهان، رویکرد میزبانی و ریاست مجمع به‌صورت متناوب به کشورهای عضو سپرده شده است. بر این اساس، جمهوری اسلامی ایران توانسته است علاوه بر میزبانی کشورهای عضو، شهر یزد را به‌عنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو مجمع‌گفت‌وگوی آسیا معرفی کند و این دستاورد مورد پذیرش اعضا قرار گیرد.

شالیبافیان با بیان اینکه انتخاب شهر یزد به‌عنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو متناسب با دوره زمانی ریاست مجمع به‌صورت یک‌ساله ویژه سال ۲۰۲۴ اعلام شده است، یادآور شد: کشوری که ریاست سالانه را برعهده دارد، از امتیاز معرفی یک شهر به‌عنوان پایتخت گردشگری و همچنین میزبانی نشست‌های مجمع در همان سال برخوردار است؛ از این رو با توجه به اینکه ریاست مجمع از مهرماه برعهده ایران قرار گرفته، براساس رویه موجود سه شهر کرمان، یزد و مشهد کاندیدای این پایتختی شدند که پس از بررسی شاخص‌های موردنظر شهر یزد به‌عنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو مجمع‌گفت‌وگوی آسیا (ACD) انتخاب و معرفی شد.

معاون گردشگری افزود: توسعه شبکه بازاریابی گردشگری کشورهای عضو ACD، ایجاد تسهیلات سفر و گردشگری برای کشورهای عضو با هدف افزایش گردشگران ورودی از این کشورها، معرفی محصولات گردشگری، ظرفیت‌ها و توانمندی‌های استان با هدف حرکت به‌سوی توسعه پایدار گردشگری، معرفی فرصت‌های سرمایه‌گذاری گردشگری استان، تلاش برای توسعه روابط بخش خصوصی گردشگری ملی و استانی با کشورهای عضو، تصویرسازی مثبت از جمهوری اسلامی ایران در میان کشورهای عضو، برگزاری رویداد‌های گردشگری بین‌المللی، تقویت روابط جمهوری اسلامی ایران در حوزه سازمان‌های تخصصی و بین‌المللی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی، از جمله دستاوردهای پیشنهادی انتخاب شهر یزد به‌عنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو مجمع‌گفت‌وگوی آسیا به‌شمار می‌آید. طرح پیشنهادی تشکیل مجمع‌گفت‌وگوی همکاری آسیا برای اولین بار توسط نخست‌وزیر تایلند در سی‌وچهارمین نشست وزرای امور خارجه کشورهای آ. سه. آن (ASEAN) در سال ۲۰۰۱ مطرح و در سال ۲۰۰۲ در تایلند انجام شد. مجمع‌گفت‌وگوی همکاری آسیا با ۳۵ عضو، فراگیرترین شکل آسیایی به‌شمار می‌آید که در سال ۲۰۰۲ با هدف توسعه همکاری‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی تأسیس شده است.

عالی‌ترین ارگان تصمیم‌گیری مجمع، اجلاس وزیران امور خارجه است که سالانه دو نشست برگزار می‌کند. این دو نشست عبارت‌اند از نشستی در حاشیه اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک و نشستی به میزبانی کشوری که ریاست مجمع را در همان سال بر عهده گرفته است.

ثبت ۱۴ شیء تاریخی جدید از استان سمنان در فهرست آثار ملی ایران

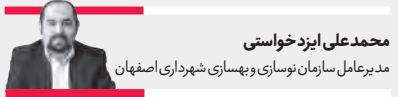

سرپرست معاونت میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان از ثبت ۱۴ شیء تاریخی جدید از استان سمنان در فهرست آثار ملی ایران خبر داد. شروش هاشمی روز سه‌شنبه، ۵ دی‌ماه اظهار کرد: با تلاش‌ها و پیگیری‌های دفتر ثبت آثار و حریم میراث اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان طی یک سال گذشته، ۱۴ شیء جدید از استان سمنان در فهرست میراث ملی منقول ایران به ثبت رسید.

سرپرست معاونت میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان افزود: تکوک سفالی، کاسه پایه‌دار سفالی، سیوی کوچک دسته‌دار سفالی، دستبند مفرغی منقوش، ققمقه سفالی، ظرف سفالی لوله‌دار (شیرمک)، ظرف سفالی دسته‌دار استوانه‌ای شکل، کاسه سفالی پایه‌دار با نقش پلنگ، قوری سفالی، سرمه‌دان سفالی، دسته داس سفالی با نقش جانوری، آبخوری دسته‌دار سفالی با تزصیع گچ، ظرف سفالی دسته‌دار و دستبند مفرغی، ۱۴ شیء تاریخی جدید ثبت‌شده این استان در فهرست میراث ملی منقول ایران است. او گفت: با ثبت این ۱۴ شیء تاریخی از استان سمنان، تعداد اشیای تاریخی ثبت‌شده این استان در کلاسه آثار منقول تاریخی و فرهنگی، به ۵۶ شیء افزایش یافت.

گذر خاطره‌ساز آینده

رویکردهای طراحی و اجرایی
«گذر گردشگری حاج آقا نورالله نجفی»

محمدعلی ایزدخواستی
مدیرعامل سازمان نوسازی و بهسازی شهرداری اصفهان

در مورد گذر گردشگری حاج آقا نورالله نجفی، جدای از حاشیه‌های گذشته، تصویری که برای آینده‌اش می‌توانیم ترسیم کنیم، خیلی اهمیت دارد؛ این‌که این گذر قرار است چه معادله‌ای را در اتمسفر فرهنگی و تاریخی اصفهان حل کند و قرار است چه جایگاهی داشته باشد.

این گذر از نظر شهرسازانه، به عنوان «گذر پیاده‌محور» و یک «قرارگاه اجتماعی» تعریف شده است؛ اما چندین مسئله هم در پیرامون خود دارد که تعریف خاصی را برای گذر ایجاد می‌کند. اول اینکه گذر در بطن بافت تاریخی اصفهان و در نزدیکی یکی از مهم‌ترین جایگاه‌های تاریخی ثبت جهانی شده کشور واقع شده است؛ بنابراین ادبیات خاصی بر این گذر از نظر معنایی حاکم است که به این موضوع در باطراحی کاربری گذر دقت شده است. دومین مشخصه، روایت مندی خود گذر است.

این گذر دارای روایت‌های متعددی است؛ از روایت «پیرامون میدان نقش جهان بودن» و وجود کاروان‌سرای بیگدلی و باغاتی که در دوره صفویه در اینجا بوده‌اند تا «شکل‌گیری فضا و تراکم مسکونی در دوره‌های قاجار و پهلوی» و «گشودگی‌هایی که در دهه‌های اخیر در آن ایجاد شده است». مبنای طراحی گذر قابلیت خاطره‌سازی و انسان‌مدار بودن تعریف شده است و قرار است روایت‌ساز آینده هم باشد. بنابراین حافظه تاریخی که در ذهن عابران این گذر ایجاد می‌شود، قسمتی از روایت‌های آینده را شکل می‌دهد؛ چرا که قابلیت‌های نرفته زیادی برای روایت‌سازی هم دارد. چند مسئله هم بر گذر مترتب است؛ مسئله اول، «جایگاه گذر در معادلات فرهنگی شهر» است. این گذر از نظر کالبدی به صورت «مکان رویداد» طراحی شده و قابلیت برگزاری رویدادهای متعدد فرهنگی را دارد که این مسئله در طراحی کالبد گذر لحاظ شده است؛ تعریف رویدادها، این گذر را به یک قرارگاه اجتماعی تبدیل و این جایگاه را تقویت می‌کند. در عین حال که می‌تواند به خاطر ماهیتش که خرده‌فضاهای شهری دعوت‌کننده‌ای را در کنار هم جمع کرده، این قابلیت را پیدا کند که برنامه‌های فرهنگی به‌ویژه رویدادهای هنری را جذب کند و حتی این قابلیت را داشته باشد که کارکردهای فرهنگی دیگری را پذیرا باشد؛ مثل اینکه در ساعاتی از روز قابلیت این را پیدا کند که گذر و محل مکث و تعامل هنرمندان باشد. به عبارتی هنرمندان برای ترسیم منظری از میدان نقش جهان که به‌طور ویژه، نمایی از گنبد مسجد شیخ لطف‌الله است، به‌عنوان یک مکان رویداد به این گذر رجوع کنند.

سؤال دیگری هم در همین زمینه مطرح می‌شود؛ این‌که گذر گردشگری حاج آقا نورالله نجفی چه نقشی می‌تواند در حوزه حفاظت از بافت تاریخی ایفا کند؟ مهم‌ترین مسئله در بافت تاریخی، حفظ انسان ساکن بافت است. اتفاقی که در شمال میدان امام (ره) در نیم قرن گذشته افتاده این است که قسمت‌هایی از بافت پیرامون میدان، مانند کوچه مشیر خیجال، خالی از سکنه شده‌اند؛ چراکه بسیاری از خانه‌های مسکونی تخریب و به انبار کالان تبدیل شده‌اند. در بخش‌های دیگری از بافت پیرامونی میدان هم کارگاه‌های تولیدی و انبار فروشگاه‌ها در داخل خانه‌ها شکل گرفته و سکنه را پس زده‌اند. اما افتتاح گذر مذکور فرصتی را برای ارتقای سطح کیفی زندگی ساکنان این بافت تاریخی فراهم می‌کند و فضاهای تفریحی ویژه‌ای را هم در اختیار ساکنان محلی قرار می‌دهد و همه این موارد می‌توانند به تقویت انگیزه ماندن سکنه در این بافت تاریخی بینجامند. ما باید در طراحی و اجرای این گذر به همه این موارد توجه داشتیم و امیدواریم هم ساکنان محلی بتوانند لحظات خوشی را تجربه کنند و هم این گذر بتواند جایگاه خودش را به‌عنوان نقطه‌ای برای تأمل در بافت تاریخی اصفهان تثبیت کند.

دغدغه ۲۰ ساله اصفهانی‌ها با تأمین روشنایی میدان امام (ره) رفع شد

مدیر بهینه‌سازی، تعمیرات و نگهداری تأسیسات شهری معاونت محیط زیست و خدمات شهری شهرداری اصفهان گفت: پروژه تأمین روشنایی میدان امام (ره) با استفاده از ۲۳۰۰ لامپ فوق کم مصرف و ۱۲ هزار متر کابل در راستای رفع دغدغه ۲۰ ساله شهروندان انجام شده است.

به گزارش خبرنگاری ایمنآ، سیدمهدی حسینی روز چهارشنبه ششم دی در حاشیه آیین بهره‌برداری از پروژه تکمیل و اصلاح روشنایی کف و غرفه‌های میدان امام (ره) با محوریت بهره‌برداری از گذر حاج آقا نورالله نجفی اظهار کرد: پروژه تأمین روشنایی میدان امام (ره) با استفاده از ۲۳۰۰ لامپ فوق کم مصرف و ۱۲ هزار متر کابل انجام شده است.

او افزود: به‌روزرسانی تابلوهای برق، سیستم صوت و تابلوهای برق ایمن از دیگر بخش‌های این پروژه بوده است. مدیر بهینه‌سازی، تعمیرات و نگهداری تأسیسات شهری معاونت محیط زیست و خدمات شهری شهرداری اصفهان تأکید کرد: اجرای این پروژه در راستای رفع دغدغه ۲۰ ساله شهروندان انجام شده است. حسینی گفت: تأمین روشنایی گنبد مسجد شیخ لطف‌الله، منار ساریان و مسجد جامع نیز در دستور کار شهرداری قرار دارد.

صفهان زیبا

مدیریت شهری

زهره فندهاری
دبیرگروه مدیریت شهری

۱۰ دورویداد مهم با حضور مدیران شهری و اصحاب رسانه و مردم فقیم اصفهان در میدان امام (ره) به همت مدیریت شهری و میراث فرهنگی ساعت ۱۸ روز گذشته رخ داد: پروژه تکمیل و اصلاح نورپردازی کف و غرفه‌های میدان امام (ره) و افتتاح گذر حاج آقا نورالله نجفی. مانشین‌های برقی کنار شهرداری مرکزی ایستادند و مسئولان شهری و اصحاب رسانه تا میدان امام با این ماشین‌ها طی طریق کردند. در این میان مردم میراث دوست اصفهان هم به جمع ما پیوستند. در این هنگام چراغ‌های میدان امام (ره) با فرمان شهردار اصفهان روشن شد و نور روشنی بر تن میراث جهانی میدان نشست. در این برنامه، اعضای هیئت‌امانی بازار اصفهان شاهد یکی دیگر از اقدامات شهرداری اصفهان بودند: همچنین رئیس شورای شهر شیروان و اعضای شورای شهر اصفهان و مدیران ارشد شهری هم در این برنامه حضور داشتند تا میزبان خوبی برای مردم و اصحاب رسانه باشند. دکتر علی قاسم‌زاده، شهردار اصفهان در میان حاضران قرار گرفت تا با فرمان او شاهد تکمیل و اصلاح پروژه نورپردازی میدان امام (ره) باشیم. قاسم‌زاده در این خصوص سخشن را با آیه «الله نورالسموات والارض» آغاز کرد و گفت: با استفاده از تجهیزات مدرن و سیستم‌های برق ایمن از دیگر بخش‌های این پروژه است. او با اشاره به اینکه اجرای این پروژه در راستای رفع دغدغه ۲۰ ساله شهروندان انجام شده است، خاطر نشان کرد: تأمین روشنایی گنبد مسجد شیخ لطف‌الله، منار ساریان و مسجد جامع نیز در دستور کار قرار گرفته و به‌زودی اقدامات ذکر شده اجرایی می‌شود.

اصلاح روشنایی میدان امام (ره) با ۹ میلیارد تومان اعتبار

شهردار اصفهان پس از آن درباره این پروژه صحبت کرد. قاسم‌زاده با اشاره به اینکه میدان امام (ره) متعلق به اصفهان و ایران نیست، بلکه یک گوهر گران قدر جهانی است، تصریح کرد: پروژه اصلاح روشنایی و نورپردازی را برای کمک به جذابیت میدان اجرا کردیم و امیدواریم بتوانیم این اماکن را حفظ کنیم.

به گفته شهردار اصفهان، یکی از سخت‌ترین کارها این است که بخواهیم در اماکنی که شهرت جهانی دارد، اقدامی را اجرا کنیم. شهردار

پیش‌بینی می‌شود گذر حاج آقا نورالله نجفی به یکی از مهم‌ترین گذرهای اصفهان و منازل اطراف آن به نقاط گردشگری از جمله بوم‌گردی و رستوران سنتی تبدیل شود

اصفهان درباره مختصات این پروژه آماری را اعلام و خاطر نشان کرد: حدود ۹ میلیارد تومان برای پروژه تکمیل و اصلاح نورپردازی کف و غرفه‌های میدان امام (ره) اصفهان هزینه شده است.

شهردار اصفهان در ادامه سخنانش درباره رویداد دوم افتتاح گذر حاج آقا نورالله نجفی سخن گفت و تصریح کرد: اجرای گذر حاج آقا نورالله نیز از اقدامات دیگری است که در دستور کار قرار گرفت. در این گذر معماری برای مدتی تخریب و پروژه متوقف شد. در این خصوص ساکنان آن از این اتفاق گلایه‌مند بودند که به‌چه دلیل پروژه متوقف شده است؛ اما سرانجام با توافق و نظارت اداره کل میراث فرهنگی، طرحی برای این گذر در نظر گرفته شد و با اعتباری بالغ بر ۹ میلیارد تومان به سرانجام رسید.

تأمین روشنایی میدان امام (ره) در راستای رفع دغدغه ۲۰ ساله شهروندان

در ادامه برنامه سیدمهدی حسینی، مدیر بهینه‌سازی، نگهداری و تعمیرات تأسیسات شهری شهرداری اصفهان گفت: پروژه تأمین روشنایی میدان امام (ره) با استفاده از ۲ هزار و ۳۰۰ لامپ فوق کم مصرف و ۱۲ هزار متر کابل اجرا شده است. به گفته حسینی به‌روزرسانی تابلوهای برق، سیستم صوت و تابلوهای برق ایمن از دیگر بخش‌های این پروژه است. او با اشاره به اینکه اجرای این پروژه در راستای رفع دغدغه ۲۰ ساله شهروندان انجام شده است، خاطر نشان کرد: تأمین روشنایی گنبد مسجد شیخ لطف‌الله، منار ساریان و مسجد جامع نیز در دستور کار قرار گرفته و به‌زودی اقدامات ذکر شده اجرایی می‌شود.

پس از اجرای نورپردازی، وارد میدان شدیم و از جنب مسجد شیخ لطف‌الله دسته‌جمعی پیاده‌آمدیم تا رسیدیم به گذر حاج آقا نورالله نجفی. در این میان برخی از مردمی که در میدان بودند ما همراهی کردند. رسیدیم به گذر تازه‌نفس با طاقچه‌هایی که در دل آن گلدان‌هایی زیبا و کوزه‌هایی سفالی جا خوش کرده بودند. از این‌جا تا انتهای این معبر دلنشین، نمایی از دوره صفویه بازسازی شده بود. زمانی که مشغول پاک‌کردن سبزی بودند و خانواده‌ای که زیر کرسی نشسته بودند، در سویی دیگر جوانان هنرمند اصفهان با موسیقی هنرمایی می‌کردند و راوی برنامه چیدمان و چند و چون دوران صفویه را در این گذر روایت کرد. در این هنگام مدیران شهری و اصحاب رسانه دورتادور گذر حلقه‌ای ایستادند و نوای خوش قاری قرآن فضای نورانی گذر را منورتر کرد. اغلب مدیران شهری آمده بودند.

شهرداران مناطق، اعضای شورای شهر و مردمی که در گوشه‌های زندگی جمهوری اسلامی ایران هم خوانی شد. سپس آقای احمدی پشت تریبون در جایگاه ایستاد و شهادت سرداران شهید و شهدای مدافع حرم را تسلیت گفت و در ادامه نیز با تریبک میلاد حضرت زهرا (س) و حضرت مسیح به این جمله بستند

شهرداران مناطق، اعضای شورای شهر و مردمی که در گوشه‌های زندگی جمهوری اسلامی ایران هم خوانی شد. سپس آقای احمدی پشت تریبون در جایگاه ایستاد و شهادت سرداران شهید و شهدای مدافع حرم را تسلیت گفت و در ادامه نیز با تریبک میلاد حضرت زهرا (س) و حضرت مسیح به این جمله بستند

شهرداران مناطق، اعضای شورای شهر و مردمی که در گوشه‌های زندگی جمهوری اسلامی ایران هم خوانی شد. سپس آقای احمدی پشت تریبون در جایگاه ایستاد و شهادت سرداران شهید و شهدای مدافع حرم را تسلیت گفت و در ادامه نیز با تریبک میلاد حضرت زهرا (س) و حضرت مسیح به این جمله بستند

بازگشایی گذر حاج آقا نورالله نجفی

با بهره‌برداری از گذر حاج آقا نورالله نجفی امید است خانه‌های اطراف این گذر به نقاط گردشگری تبدیل شود

عکس: علی‌اکبر محسنی

گره‌گشایی از گذر حاج آقا نورالله نجفی در دوره ششم مدیریت شهری

در ادامه با اعلام مجری، وحید مهدویان معاون شهرسازی و معماری شهرداری اصفهان به جایگاه دعوت شد تا آنچه را بر مدیریت شهری برای اجرای این پروژه گذشته است، بیان کند. مهدویان سخنانش را با تقدیر و تشکر از همه عوامل تأثیرگذار در اجرای این گذر آغاز کرد

و چنین گفت: گذر تاریخی گردشگری حاج آقا نورالله نجفی به همت بلند بخش‌های مختلف مدیریت شهری و با مشارکت اداره میراث فرهنگی اصفهان و صبوری اهالی معر به بهره‌برداری رسید. او گفت: فصل جدیدی از تعامل و مشارکت سازنده میان اداره میراث فرهنگی و شهرداری اصفهان در این دوره ایجاد و به اتفاقات قابل توجهی از جمله حل معضل این گذر مبدل شد. مهدویان ادامه داد: طی سال‌های گذشته نابسامانی درخصوص گذر حاج آقا نورالله در جوار میدان امام (ره) ایجاد شده بود که در این دوره با حمایت دستگاه‌های متولی رفع شد. معاون شهرسازی و معماری شهرداری اصفهان، مردم اصفهان را انسان‌هایی متدین برشمرد و تصریح کرد: مردم انقلابی اصفهان سابقه‌ای طولانی در حفظ ارزش‌ها دارند. او ادامه داد: هم‌اکنون باید برای خوانایی شهر و توسعه گردشگری

فرصت‌ها را غنیمت شمرد. مهدویان خاطر نشان کرد: در پایان مراتب احترام خودم را به خانواده شهدا تقدیم می‌کنم و برای پاسداران این مرزوبوم آرزوی سلامتی دارم.

عزم جدی شورای اسلامی شهر برای رفع معضل گذر حاج آقا نورالله نجفی

در ادامه برنامه رسول میرباقری، رئیس کمیسیون عمران، معماری، شهرسازی و بافت تاریخی شورای اسلامی شهر اصفهان با فراخوان مجری پشت میکروفن قرار گرفت

تا راوی پروژه‌ای باشد که مدیریت شهری سال‌ها برای اجرای آن تلاش کرده است. میرباقری گفت: شورای اسلامی شهر اصفهان در این دوره در راستای صیانت از میراث تاریخی شهر، برای رفع معضل گذر تاریخی حاج آقا نورالله نجفی عزمی جدی داشت تا آن را به سرانجام برساند. به گفته او، شرایط زندگی در بافت تاریخی با دیگر نقاط شهر متفاوت است و این شرایط باید برای ساکنان این گونه بافت‌ها تسهیل شود تا شهروندان گلایه‌مند نباشند. میرباقری خاطر نشان کرد: معاونت شهرسازی و معماری، سازمان نوسازی و بهسازی و مدیریت منطقه ۳ شهرداری اصفهان باید متولیانی شایسته برای نگهداری و صیانت از بافت تاریخی شهر باشند. میرباقری گفت: خوشحالم که امروز

به همت مدیریت شهری و میراث فرهنگی ساعت ۱۸ روز گذشته، دورویداد مهم با حضور مدیران شهری و اصحاب رسانه و مردم فقیم اصفهان در میدان امام (ره) رخ داد.

سال نوزدهم * شماره ۴۷۲۷ * پنجشنبه ۷ دی ۱۴۰۲

به همت مدیریت شهری گذر حاج آقا نورالله نجفی به یکی از جلوه‌های شهر تبدیل شد که به آن افتخار می‌کنیم، او تصریح کرد: سرمایه‌های تاریخی شهر مهم‌ترین نگین‌های شهر اصفهان هستند و در درون این میراث، ارزشمندترین موضوع انسان‌هایی هستند که در این مکان زندگی می‌کنند. او ضمن تشکر از حضور حداکثری مردم که به بافت تاریخی علاقه‌مند هستند، تصریح کرد: باید این پیاده‌راه را به‌گونه‌ای حفظ کرد که صحنه‌های ناب‌پیدا در آن رخ ندهد.

همت قابل تقدیر شهرداری و اداره کل میراث فرهنگی در حل معضل گذر حاج آقا نورالله

در ادامه نوبت رسید به مدیر سابق همدانی شهر اصفهان. علیرضا ایزدی، مدیرکل سابق میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان و مدیرکل ثبت آثار و حرایم وزارت میراث فرهنگی در آیین بهره‌برداری از گذر تاریخی گردشگری حاج آقا نورالله نجفی گفت: تبدیل یک ناهنجاری به هنجار، کاری بسیار دشوار است که تنها از عهده مدیران شایسته برمی‌آید. او ادامه داد: همت شهرداری و اداره کل میراث فرهنگی اصفهان برای حل معضل چندساله گذر تاریخی حاج آقا نورالله نجفی بسیار بلند و شایسته تقدیر است.

ایزدی خاطر نشان کرد: بی‌تردید، اصفهان تا همیشه شهری ماندگار و برجسته در تاریخ خواهد ماند و امیدوارم معضل زاینده‌رود نیز به زودی حل شود و شاهد جریان دائمی آن در شهر اصفهان باشیم. او در ادامه خاطر نشان کرد: خدا را شاکرم که در این نقطه شهر خون و قیام، شهری که مؤمنانش زبانزد خاص و عام است این رویداد ماندگار به ثبت رسیده است. ایزدی با اشاره به اینکه بناها انسان‌های مؤمنی بودند و اصفهان را بناهایی مؤمن بنا کردند، تصریح کرد: اصفهان شهری ماندگار با بناهایی کم‌نظیر است که همه جهان‌بان بر آن صحنه می‌گذارند. در انتهای برنامه راوی از تاریخ این گذر و اتفاقات زمان صفویه سخن گفت و حاضران با رویدادهای آن زمان در این گذر آشنا شدند.

گذر تاریخی گردشگری حاج آقا نورالله نجفی به همت بلند بخش‌های مختلف مدیریت شهری و با مشارکت اداره میراث فرهنگی اصفهان و صبوری اهالی معبر به بهره‌برداری رسید

سه ایرانی؛ نامزد بهترین های فوتسال جهان

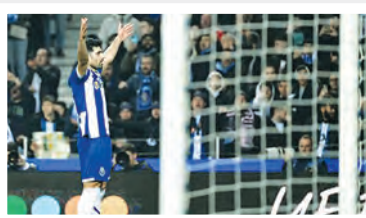
تیم ملی فوتسال ایران، سعید مؤمنی و فرزانه توسلی در جمع نامزد های دریافت جایزه «فوتسال پلنت» برای کسب عنوان بهترین های فوتسال جهان حضور دارند. وبسایت «فوتسال پلنت» که از سال ۲۰۰۰ جایزه ای با عنوان بهترین های فوتسال جهان را اهدا می کند، نامزد های دریافت این جایزه را معرفی کرد. تیم ملی فوتسال ایران در این لیست در بین نامزد های دریافت جایزه بهترین تیم ملی جهان قرار گرفت. آرژانتین، برزیل، ژاپن، مراکش، پاراگوئه، پرتغال، اسپانیا، تایلند و ازبکستان دیگر نامزد های دریافت این جایزه هستند. سعید مؤمنی، دروازه بان تیم ملی فوتسال ایران و باشگاه کراب الوند فروین هم در بین نامزد های دریافت جایزه بهترین دروازه بان جهان قرار دارند. فرزانه توسلی، بازیکن تیم ملی فوتسال بانوان ایران و تیم نصر فردیس هم در بین نامزد های دریافت بهترین بازیکن زن جهان وجود دارند. /مهرا

پرسپولیس از بازگشت یک امتیاز خوشحال نیست!

با رأی کمیته استیناف یک امتیازی که به خاطر عدم پرداخت مالیات قرارداد گنورگی گولسیانی از این تیم کسر شده بود، برگشت. ظاهراً استیناف الحاقیه ای را که باشگاه پرسپولیس در این باره تنظیم کرده بود، قبول کرده است و یک امتیاز کسب کرده به جمع امتیاز های سرخ ها برگشته تا این تیم ۲۶ امتیازی شود؛ البته پرسپولیس چندان هم از این اتفاق خوشحال نشد؛ چراکه پرسپولیس ها قبل از این، چنین اتفاقی را پیش بینی کرده بودند و می گفتند که احتمالاً بعد از دربی این اتفاق می افتد تا از استقلال هم امتیازی کسر نشود. پرسپولیس ها همان روز های گفتند این اتفاق پوشی برای کسرنشدن امتیاز از استقلال خواهد بود؛ هر چند اختلاف کمیته استیناف و انضباطی از همین رأی مشخص شده و شاید حتی اگر پنجشنبه رأی علیه استقلال صادر شود، کمیته استیناف آن را هم برگرداند. نکته اینکه درویش هم در صحبت های خود روی این نکته تأکید کرد که رأی کسر امتیاز پرسپولیس توسط کمیته انضباطی صادر شد و بعد از مدتی طولانی کمیته استیناف هم بررسی هایش را انجام داد و رأی صادر کرد؛ اما رأی استقلال هنوز بعد از ۸۰ روز از سوی کمیته انضباطی صادر نشده است. ماجرای بازگشت امتیاز برای پرسپولیس از یک نظر دیگر هم خوب نشد؛ چراکه با بازگشت چهار امتیاز سپاهان حالا این تیم پنج امتیاز بیشتر از پرسپولیس دارد و با بازی برابر صدر نشین است؛ البته پرسپولیس شانس آورد که بازی قبلی مقابل شمس آذر بر بد و سپاهان به نماینده اراک باخت و گزونه ممکن بود این اختلاف همین حالا هشت باشد و تیم مورایس در صدر جدول دست نیافتنی تر شود.

انتقال پیش از موعد طارمی به نراتزوری

علاقه تیم های بزرگ ایتالیایی به طارمی چیز جدیدی نیست. یک هفته مانده به گشایش پنجره نقل و انتقال های زمستانی، نام این مهاجم ایرانی بار دیگر با سری A و به طور خاص اینتر گره خورده است. نارضایتی سیمونه اینزاگی از کارکرد آرتوویچ و سانچس باعث شده است مدیران تیم صدر نشین فوتبال ایتالیا به دنبال تقویت خط حمله شان باشند و به نوشته روزنامه گازتا دلو اسپورت، طارمی یکی از گزینه های اصلی مسئولان اینتر است. قرارداد این مهاجم ۳۱ ساله ژوئن ۲۰۲۴ به پایان می رسد و این بدان معناست که اگر این ملی پوش ایرانی تا پایان فصل در پورتو بماند، در پایان فصل می تواند به صورت رایگان از این تیم جدا شود. به نوشته این روزنامه اینتر در حال بررسی امکان خرید طارمی در همین پنجره نقل و انتقال ها در زمستان است و با توجه به اینکه شماره ۹ در سال آخر قراردادش است، می تواند با قیمت معقول تری راهی تیم دیگری شود. مهدی طارمی در پورتو تاکنون در ۱۷۰ مسابقه ۸۶ گل به ثمر رسانده است و قراردادش با این تیم در تابستان به پایان می رسد و او می تواند به زودی آزادانه با هر تیمی که بخواهد، وارد مذاکره شود. لوئیس موریل، مهاجم کلمبیایی (آتلانتا) و آتونی مارسیال (منچستریونایتد) دو گزینه دیگر برای مدیریت اینتر هستند.

صحنه ان زیبا

ورزش

پنجشنبه سرنوشت ساز پیش روی طلایی پوشان

سپاهان قهرمانی نیم فصل و قرعه شانس رامی خواهد

این روش، تیم های قدرتمند النصر و الهلال نیز که مقتدرانه صعود کرده بودند، ممکن است به گلدان دوم فرستاده شوند و قرعه های سختی نصیبشان شود.

شش سپاهانی محروم شدند!

در ساعات پایانی دیشب (چهارشنبه) کمیته انضباطی اعلام کرد که شش بازیکن سپاهان تا زمان اصلاح قرارداد اجازه همراهی تیمشان را نخواهند داشت. این حکم بعد از آن صادر می شود که کمیته استیناف دفاعیات سپاهان درباره مسئله مالیات و حق فسخ را پذیرفت؛ اما در سه مورد «قرارداد دلاری، افزایش دستمزد و پرداخت هزینه کارگزاری» استدلال سپاهان را مورد پذیرش قرار نداد. این بازیکنان پیام میزنند، رضاشکاری، رضا اسدی، هادی محمدی، کاوه رضایی و احسان پهلوان هستند و مورایس در کنفرانس دیشب به شدت به این موضوع معترض بود.

استیلرز (کره) قرار دارند؛ گلدان دوم نیز شامل شاندونگ تایشان (چین)، چونبوک هیوندای موتورز (کره) و اولسان هیوندای (کره) خواهد بود. قبل از اعلام AFC خیلی از هواداران فوتبال تصور می کردند با توجه به برابری تیم های دوام راهی مرحله حذفی صعود کنند، بدترین تیم صدر نشین به گلدان دوم سقوط می کرد و طبق این قاعده امکان تقابل سپاهان با این قارشی ازبکستان به عنوان ضعیف ترین صدر نشین وجود نداشت؛ اما حالا همه چیز شانس و طبق قرعه بین تیم های حاضر در مرحله حذفی پیش می رود تا شانس قرعه آسان تر برای سپاهان ایران نیز وجود داشته باشد؛ بنابراین قبل از قرعه کشی برای هر منطقه، یک تیم به طور تصادفی از گلدان اول کشیده می شود و در گلدان دوم قرار می گیرد تا تعداد گوی ها در هر گلدان یکسان باشد. قرعه کشی از منطقه غرب شروع می شود و جالب اینکه طبق

کنفدراسیون فوتبال آسیا، امروز تکلیف ۱۶ تیم غرب و شرق آسیا در مرحله حذفی لیگ قهرمانان آسیا مشخص می شود و شاگردان مورایس که در مرحله گروهی بعد از الاتحاد عربستان به عنوان یکی از بهترین تیم های دوام راهی مرحله حذفی شدند، امروز حریف بعدی خودشان را خواهند شناخت و طرفداران این تیم امیدوارند قرعه روی خوشی به نمایندند فوتبال ایران نشان دهد. العین (امارات)، نسف (ازبکستان)، الاتحاد، الهلال و النصر (عربستان سعودی) پنج تیمی هستند که در مرحله گروهی صدر نشین شده بودند و شانس قرار گرفتن در گلدان اول منطقه غرب را دارند. گلدان دوم شامل تیم های دوام راهی نواف بخور (ازبکستان)، سپاهان (ایران) و الفیحاء (عربستان سعودی) است. در منطقه شرق در گلدان اول بانکوک یونایتد (تایلند)، یوکوهاما ماریوناس (ژاپن)، و تفورت کوفو (ژاپن)، کاوازاکی فرونتاله (ژاپن) و پوهانگ

کرد و بدون شک امروز حریفی سرسخت در راه قهرمانی نیم فصل سپاهان خواهد بود. کادرفنی گل گهر در مصاف با استقلال با غیبت چند بازیکن کلیدی خود از جمله فرناندو تورس، عاشوری و تیکدری روبه رو بود که با بازگشت این بازیکنان حالا سرمربی یونانی این تیم دست بازتری برای انتخاب ترکیب اصلی و تاکتیک های مدنظر خودش مقابل سپاهانی دارد که نسبت به بازی های قبلی به دلیل غیبت پنج بازیکن برای انتخاب ترکیب اصلی شاید دستان بسته تری داشته باشد. * در انتظار قرعه شانس

با توجه به اختلاف پنج امتیازی، شانس قهرمانی در رقابت های نیم فصل را باید خواهد کرد. اما بازی امروز در شرایطی از ساعت ۱۵ در شهر سیرجان آغاز می شود که سپاهان در آخرین بازی لیگ برتری خودش درگیر اتفاق های عجیبی شد که در جریان رقابت های لیگ برتر و هم در رقابت های لیگ قهرمانان آسیا سپاهان می تواند شروعی دوباره برای رسیدن به موفقیت را تجربه کند. با وجود اینکه تا قبل از اعلام رسمی حکم کمیته استیناف مبنی بر بازگشت چهار امتیاز به سپاهان، شاگردان مورایس شانس بردن بازی و صدر نشینی در لیگ را داشتند، این اتفاق عصر روز سه شنبه به صورت خودکار انجام شد و سپاهان که در جدول دو امتیاز از استقلال کمتر داشت، امروز با همان یک بازی کمتر نسبت به رقیب خودش دو امتیاز بیشتر از آنی دارد و این یعنی اگر نماینده فوتبال اصفهان بتواند امروز گل گهر را در خانه خودش شکست دهد،

مسعود افشاری خبرنگار

پنجشنبه (هفتم دی) رامی توان به عنوان یک روز تاریخی و سرنوشت ساز در کارنامه فوتبال سپاهان به ثبت رساند؛ چرا که امروز هم در جریان رقابت های لیگ برتر و هم در رقابت های لیگ قهرمانان آسیا سپاهان می تواند شروعی دوباره برای رسیدن به موفقیت را تجربه کند. با وجود اینکه تا قبل از اعلام رسمی حکم کمیته استیناف مبنی بر بازگشت چهار امتیاز به سپاهان، شاگردان مورایس شانس بردن بازی و صدر نشینی در لیگ را داشتند، این اتفاق عصر روز سه شنبه به صورت خودکار انجام شد و سپاهان که در جدول دو امتیاز از استقلال کمتر داشت، امروز با همان یک بازی کمتر نسبت به رقیب خودش دو امتیاز بیشتر از آنی دارد و این یعنی اگر نماینده فوتبال اصفهان بتواند امروز گل گهر را در خانه خودش شکست دهد،

از ورزش چه خبر؟

زمان اعلام سهمیه قطعی تکواندوکاران المپیک مشخص شد

مسابقات انتخابی قاره ای را خواهند داشت. این رقابت ها در قاره آفریقا در شهر «داکار» کشور سنگال، از ۹ تا ۱۱ فوریه (۲۱ و ۲۲ بهمن) خواهد بود. یک ماه بعد، شهر «صوفیه» بلغارستان، از ۸ تا ۱۰ مارس (۲۰ و ۲۱ اسفند) میزبان مسابقات قاره ای اروپا خواهد بود. یک هفته پس از آن، شهر «تای آن» در چین از ۱۵ تا ۱۷ مارس (۲۵ تا ۲۷ اسفند) میزبان مسابقات انتخابی سهمیه کپارالمپیک پاریس در قاره آسیاست که ایران در این رقابت ها دو نماینده خواهد داشت. ششم آوریل، برابر با ۱۸ فروردین ۱۴۰۳ «هونیارا» در جزایر سلیمان میزبان مسابقات انتخابی اقیانوسیه خواهد بود. «سانتو دومینگو» در جمهوری

پس از برگزاری مرحله نهایی رقابت های گرندهی منچستر ۲۰۲۳، پنج نفر برتر اوزان مختلف در رنکینگ المپیک مشخص شدند و به صورت مستقیم سهمیه حضور در بازی های المپیک ۲۰۲۴ پاریس را دریافت کردند؛ پس از آن نیز مرحله دوم مسابقات گرنده اسلم در ۲۰۲۳ به میزبانی چین در شهر «ووشی» برگزار شد و نفرات برتر این مسابقات به عنوان نفر ششم رنکینگ نیز سهمیه المپیک را دریافت کردند. در مجموع چهار وزن مردان و چهار وزن زنان تاکنون ۴۸ تکواندوکار موفق به کسب مجوز سفر به پاریس شدند. با بسته شدن رنکینگ سیستم در ۲۰۲۴، فدراسیون جهانی تکواندو

بین المللی المپیک ترجیح داده است برای گرفتن سهمیه المپیک ۲۰۲۴ پاریس، در یونان تمرین کند؛ البته به شرطی که برای تست گیری ها به ایران بیاید و جواز حضور در انتخابی المپیک را بگیرد؛ با این حال تمرین جداگانه قهرمان سابق قایقرانی آسیا در شرایطی با واکنش منفی مواجه شده که افشین فرزام با این تصمیم موافقت کرده است. برنامه پیش روی تیم ملی روینگ کسب سهمیه بازی های المپیک پاریس در رقابت های گرندهی قاره ای است. نازنین ترلاش است که در قایق تک نفره سهمیه این حضور را بگیرد. فرزام در این خصوص گفت: ملای الان در تهران حضور دارد، اما پیش از این به کمی در یونان رفت. این کمپ امکانات استانداردتری برای تمرین دارد. قطعاً شرایطش از تهران بهتر است. با توجه به اینکه خانم ملای بورسیه کمیته بین المللی است، می تواند از این امکانات استفاده کند. اگر ورزشکاری چنین امتیازی داشته باشد، خوب است که در این کمپ ها تمرین کند؛ من هم نمی خواهم هیچ ورزشکاری را از امتیازهایی که دارد، محروم کنم. در نهایت اینکه باید ببینیم خروجی تمرین خانم ملای در یونان چه می شود. فرزام تأکید کرد: از نظر من، بازی های آسیایی تمام شده است و من دیگر به عقب بر نمی گردم و فقط به جلو نگاه می کنم؛ ضمن اینکه درباره نظرات خانم ملای در رسانه ها هم کنکاش نمی کنم. به هر حال یک مریب هیچ وقت از نتیجه نگرش ورزشکارش خوشحال نمی شود. اگر من در خصوص عملکرد تیمم در بازی های آسیایی ایرادی گرفتم، صرفاً یک ایراد فنی بوده و قصدم این نبوده است که عملکرد کسی را زیر سوال ببرم. ما هدفمان درس گرفتن از نقاط ضعف و رسیدن به نقاط قوت است. ذات ورزش، رقابت است و بردو باخت هم جزئی از آن است. ما طبق قوانین می توانیم دو سهمیه از مسابقات انتخابی قاره آسیا، اقیانوسیه بگیریم. آنا

فرزام: نمی توانم ملایی را ملزم کنم که با سیستم من تمرین کند

نازنین ملایی، چهره برجسته تیم ملی قایقرانی روینگ زنان، این روزها قدری با خاشیه مواجه شده است. جنتال ها بر سر حضور او در کمپ تمرینی یونان است؛ اینکه چرا ملایی رهش را از تیم ملی روینگ جدا کرده و در حرکتی ورزشکار سالارانه می خواهد به تنهایی در این کمپ تمرین کند. به نظر می رسد کدورتی که نازنین ملایی از افشین فرزام، سرمربی تیم ملی روینگ بانوان، به دل گرفته، آن قدر عمیق بوده که باعث به وجود آمدن این جریان شده است. ملایی و کیمیا زاری، نماینده های قایق دونفره سبک وزن روینگ ایران در بازی های آسیایی هانگوز بودند که به عنوان چهارمی رسیدند. فرزام بعد از ناگهانی شاگردانش در کسب مدال، از عملکرد آن ها ابراز ناراضی کرد و مدعی شد این دو، برنامه های او را در مسابقات پیاده نکردند؛ در ادامه، ملایی نیز در اظهار نظرهایی عنوان کرد که فرزام قضاوت درستی از عملکرد او در بازی های آسیایی نکرده است و این گونه شد که به یک باره بعد از سال ها قید مریب محبوبش را زد. شیدم می شود تلاش های فدراسیون قایقرانی برای حل مشکلات بین ملایی و فرزام به نتیجه نرسیده است؛ تا جایی که ملایی با استفاده از بورسیه خود در کمیته

نوروزیان، مهارت صداقت و امیر محمد نکونام در بخش تفنگ اعزام می شوند؛ ناصر رسولی به عنوان سرپرست و محسن نصرافهانی و مریم طالبی سرمریان هم می توانند تا جایی که تفنگ، تیم راهم راهی می کنند. مسابقات قهرمانی آسیا آندونزی آخرین مسابقه آسیایی کسب سهمیه المپیک پاریس در بخش تفنگ و تیپانچه است. ایلسا

چراغ سبز وزیر ورزش به درخواست کشتی گیران

در حالی که هنوز تکلیف نهایی اعطای حواله خودر به ملی پوشان فوتبال در پی رأی دیوان عدالت اداری مشخص نیست وزیر ورزش قول پیگیری این موضوع را به فدراسیون فوتبال داده است، چند روز قبل علیرضا دبیر، رئیس فدراسیون کشتی هم اعلام کرد که برای ۲۱ نفر از کشتی گیران شاخص و

میریان تیم های ملی درخواست حواله خودر کرده و این نامه را به هیئت دولت رسانده است. در حاشیه جلسه چهارشنبه هیئت دولت، کیومرث هاشمی در پاسخ به پرسشی در خصوص حواله های خودر ملی پوشان فوتبال و سایر ورزش ها گفت: اقداماتی در حال انجام است تا نگرانی ها برطرف شود.

۱۳ تیرانداز ایران در مسابقات کسب سهمیه المپیک

مسابقات آسیایی توزیع سهمیه المپیک از ۱۸ تا ۲۸ دی به میزبانی آندونزی برگزار می شود. تیم ملی تیراندازی ایران با ۱۳ ملی پوش راهی این مسابقات می شود. جواد فروغی، امیر جوهری خو، سجاد پورحسینی، هانیه رستمیان و گلنوش سیفت اللهی در تیپانچه آسیایی کسب سهمیه المپیک پاریس در بخش تفنگ و تیپانچه است. ایلسا

تیم های بزرگ ایتالیایی به طارمی چیز جدیدی نیست. یک هفته مانده به گشایش پنجره نقل و انتقال های زمستانی، نام این مهاجم ایرانی بار دیگر با سری A و به طور خاص اینتر گره خورده است. نارضایتی سیمونه اینزاگی از کارکرد آرتوویچ و سانچس باعث شده است مدیران تیم صدر نشین فوتبال ایتالیا به دنبال تقویت خط حمله شان باشند و به نوشته روزنامه گازتا دلو اسپورت، طارمی یکی از گزینه های اصلی مسئولان اینتر است. قرارداد این مهاجم ۳۱ ساله ژوئن ۲۰۲۴ به پایان می رسد و این بدان معناست که اگر این ملی پوش ایرانی تا پایان فصل در پورتو بماند، در پایان فصل می تواند به صورت رایگان از این تیم جدا شود. به نوشته این روزنامه اینتر در حال بررسی امکان خرید طارمی در همین پنجره نقل و انتقال ها در زمستان است و با توجه به اینکه شماره ۹ در سال آخر قراردادش است، می تواند با قیمت معقول تری راهی تیم دیگری شود. مهدی طارمی در پورتو تاکنون در ۱۷۰ مسابقه ۸۶ گل به ثمر رسانده است و قراردادش با این تیم در تابستان به پایان می رسد و او می تواند به زودی آزادانه با هر تیمی که بخواهد، وارد مذاکره شود. لوئیس موریل، مهاجم کلمبیایی (آتلانتا) و آتونی مارسیال (منچستریونایتد) دو گزینه دیگر برای مدیریت اینتر هستند.

تخریب معین مومنان، منبرالسادات کاویانی، سیده ننگام الدین و علی بنیسی(فرهنگ و هنر)، داوود جعفری و مینا آزبیدی (اقتصاد) محمدحسین اعترازیان، لیا مقیمی، فاطمه رحیمی‌زاده، فائزه سراجان و احمد موره کش (جامعه و روایت شهر)، زینب تاحالدین (یادآوری) نسیسه حاجاتی (میراث و گردشگری)، بگه ظاهری (سیاست و دیپلماسی)، زهره قندهاری(شورا و مدیریت شهری)، مهوری منصور (ورزش) لیا کهلانی (سلامت)، حمیدرضا نیکومرام (عکس)، علیرضا مظاهری، علی نمرآزادانی و سولماز جیبی (گرافیک) سیدمیлад میردامادی (چند رسانه‌ای) عذرا دینانی، مانده زرقویی و سارا حقیقی (ویوآستاری)

نور خدادار منشور ملت

مروری بر خدمات عام‌المنفعه حاج آقا نورالله نجفی اصفهانی

محمود فوروزی‌خش

روزنامه‌نگار

عسنوان رهبر

مشروطه‌خواهان

اصفهان‌سرازنده

آیت‌اللهی‌است که همه

اواربا نام حاج‌آقونورالله‌می‌شناسند؛ شخصی‌که‌خانه‌قدیمی‌اش‌انکون‌شده‌موزه‌خانه‌مشروطه‌وازیس‌این‌روزگار‌یادش‌برقرار‌مانده‌است.‌اوبیش‌از‌این‌حرف‌ها‌حق‌بر‌گردن‌این‌شهر‌دارد.‌او‌و‌برادرش‌انجنفی‌بودند‌که‌در‌رأس‌مردم‌اصفهان‌قرار‌گرفتند‌و‌با‌اعتراض‌وتحصن‌باعث‌شدند‌حکومت‌ظالمانه‌۲۳‌ساله‌طل‌السلطان‌در‌این‌شهر‌پایان‌یابد.‌هرچند‌مشروطه‌به‌اهداف‌اصلی‌خود‌نرسید‌و‌اصفهان‌از‌چنگ‌بی‌سامانی‌و‌استبداد‌رهای‌نیافت.‌آنچه‌در‌روزگار‌مشروطه‌رخ‌داد‌برای‌تاریخ‌این‌آب‌و‌خاک‌بی‌ظنر‌بود‌و‌درس‌آموز.‌حالا‌گویار‌وزگار‌متوجه‌قدناشناسی‌خود‌شده‌است‌تا‌بنای‌گذری‌به‌نام‌حاج‌آقونورالله‌نام‌گذاری‌شود.‌بدی‌اربابید‌داد؛‌دیر‌که‌شود،‌شاید‌بادیزکر‌دا‌روی‌تابلوها‌نام‌یک‌شهید‌کم‌بود.‌در‌این‌فرصت‌چند‌اقدام‌مردمی‌حاج‌آقونورالله

باستان‌شناسی

معمای حل‌نشده چندوجهی مرموز

می‌دهد صاحبانشان آن‌ها را از زمیندن می‌دانستند. قدمت بیشتر آن‌ها به قرن دوم و سوم پس از میلاد می‌رسد.

* یک اسباب‌بازی، یک ابزار، یک تقویم؟

هیچ‌اشاره‌ای‌به‌دوازده‌وجهی‌از‌زمان‌رومیان‌به‌جان‌مانده‌است.‌هر

اصفهان

باید به دانشگاه‌ها برای حل مشکلات کشور مأموریت پژوهشی بدهیم

استاندار اصفهان بایان اینکه باید به دانشگاه‌ها برای حل مشکلات کشور مأموریت پژوهشی بدهیم‌واز‌پژوهشگران‌حمایت‌کنیم،‌گفت:‌باید‌فهرستی‌برای‌ترویج‌فرهنگ‌پژوهش‌و‌پژوهشگران‌برتر‌اعلام‌شود‌تا‌مشوق‌آن‌ها‌در‌این‌مسیر‌باشد.

به‌گزارش‌فارس،‌سیدرضا‌مرتضوی‌در‌مراسم‌اختتامیه‌هفته‌پژوهش‌استان‌اظهار‌کرد:‌در‌کنار‌بضاعت‌و‌ظرفیت‌های‌علمی،‌اقتصادی،‌سیاسی،‌زیست‌محیطی،‌اجتماعی‌و...‌شرایط‌مطلوبی‌برای‌پیشینیان‌از‌پژوهشگران‌ فراهم‌شده‌است.

او‌ادامه‌داد:‌در‌هفته‌پژوهش،‌اهتمام‌بر‌این‌است‌که‌اعتماد‌به‌نفس‌در‌حوزه‌های‌علمی‌و‌دانشگاهی‌شکل‌بگیرد؛‌زیرا‌عزم‌و‌اراده‌پژوهشگران،‌بزرگ‌ترین‌عامل‌پیشرفت‌کشور‌است.‌مرتضوی‌در‌خصوص‌میز‌حل‌مسائل‌یاد‌آورد‌شد:‌برگزاری‌میز‌مسائل‌با‌رویکرد‌آزاد‌پزوری‌و‌پرداختن‌به‌مسائل‌و‌مشکلات‌بنیادی‌باید‌در‌دانشگاه‌ها‌رواج‌پیدا‌کند؛‌همچنین‌باید‌اولویت‌ها‌در‌حوزه‌پژوهش‌مشخص‌شود.‌باید‌به‌دانشگاه‌ها‌به‌عنوان‌اتاق‌فکر‌مأموریت‌علمی‌و‌پژوهشی‌داده‌شود؛‌زیرا‌آن‌ها‌در‌قبال‌مسائل‌اصلی‌استان‌مسئولیت‌دارند.

اوافزود:‌مهم‌ترین‌دست‌اورد‌هفته‌پژوهشی‌این‌است‌که‌پژوهشگران‌تمام‌توجه‌و‌انسجام‌خود‌را‌حول‌برنامه‌ریزی‌و‌طراحی‌و‌ترسیم‌نقشه‌برای‌حل‌مشکلات‌می‌گذارند.‌باید‌فهرستی‌برای‌ترویج‌فرهنگ‌پژوهش‌و‌پژوهشگران‌برتر‌اعلام‌شود‌تا‌مشوق‌آن‌ها‌در‌این‌مسیر‌باشد.

استاندار اصفهان با بیان اهمیت و جایگاه پژوهش در پیشرفت کشور تصریح کرد: برخی مسائل کشور در دانشگاه‌ها بررسی، مسئله‌یابی و شناسایی می‌شوند. جامعه دانشگاهی ذیل‌طرأحی‌نقشه‌های‌پژوهشی‌نسل‌جدیدی‌از‌پژوهشگران‌را‌ترتیب‌می‌کند.‌قشر‌دانشجو‌و‌دانش‌آموز‌تنها‌به‌واسطه‌آشنایی‌با‌پژوهش‌به‌عنوان‌یک‌مسئله‌حیاتی،‌متوجه‌اهمیت‌پژوهش‌در‌تصمیم‌گیری‌

کاربردی‌و‌پیشبرد‌اهداف‌کشوری‌شود.

اوافزود:‌حوزه‌های‌اقتصادی‌از‌تحقیقات‌پژوهشگران‌حمایت‌کنند‌و‌مجموعه‌های‌علمی‌و‌مراکز‌رشد‌هم‌از‌محصولات‌آنان‌بهره‌مند‌شوند.‌گفتنی‌است؛‌مراسم‌تجلیل‌از‌پژوهشگران‌و‌فناوران‌برتر‌استان‌اصفهان‌به‌مناسبت‌هفته‌پژوهش‌در‌محل‌سالن‌همایش‌های‌پیامبر‌اعظم(ص)‌دانشگاه‌اصفهان‌برگزار‌شد‌و‌۳۰‌نفر‌از‌پژوهشگران‌و‌فناوران‌برتر‌استان‌اصفهان‌مورد‌تقدیر‌قرار‌گرفتند.

دکه روزنامه

دست‌توجه‌رهبر‌مشروطه‌خواهان‌بر‌سر‌آنان‌کشیده‌می‌شود.‌حالا‌یکی‌باید‌یار‌ساخت‌از‌همان‌دوران‌کودکی.‌خواب‌خرگوشی‌نخبگان‌ملت‌های‌اسلامی‌رفع‌تکلیف‌نمی‌کند.‌حالا‌سراغ‌یتیمان‌باید‌رفت.

۲.نوریکی‌است‌وظلمات‌متعدد‌دو‌نور‌چون‌به‌تشعشع‌آید،‌جلوه‌ها‌بسیار‌پدید‌آورد.‌نورالله‌که‌از‌قلب‌بنده‌اش‌ساطع‌شود،‌روزی‌در‌آئینه‌مسئولیت‌پذیری‌تشعشع‌علم‌دارد‌و‌روزی‌نگاهش‌را‌از‌ذهن‌متوجه‌جسم‌می‌کند.‌زمین‌هدا‌می‌کند،‌مؤمنان‌استقبال‌می‌کنند.‌«‌مریض‌خانه‌اسلامی‌»‌پدید‌می‌آید.‌امروز‌هم‌که‌خیابان‌استانداری‌بروی‌و‌وارد‌بیمارستان‌که‌بشوی،‌حتما‌از‌قدیمی‌بودن‌ساختمان‌ها‌تعجب‌می‌کنی.‌اما‌خوب‌گوش‌کن.‌اینجا‌بیمارستان‌خورشید‌ایهمان‌مرکز‌پزشکی‌نوراست.‌این‌مکان‌را‌نه‌شاه‌ساخته‌است،‌نه‌اجنبی.‌جسم‌ملت‌ساخته‌است‌و‌ذهن‌حاج‌آقا‌نورالله.‌نور‌خدا‌که‌در‌منشور‌ملت‌افتد،‌نور‌علی‌نور‌شود.‌شفا‌از‌خداست؛‌اما‌وسيله‌لازم‌است.‌جامعه‌اسلامی‌سال‌ها‌بود‌که‌اسباب‌شفا‌را‌گم‌کرده‌بود.‌گاهی‌تنها‌روی‌منبر‌از‌آسمان‌سخن‌گفتن‌کافی‌نیست.‌نور‌خدا‌فاصله‌میان‌زمین‌و‌آسمان‌رامی‌رود‌وبرمی‌گردد؛‌حکایت‌سیرالی‌الحق‌مع‌الخلق‌است؛‌برای‌همین‌باید‌توی‌کوچه‌بامردم‌قدم‌زد؛‌برای‌همین‌پیامبرش‌گوشه‌نشینی‌را‌از‌پیروانش‌نهی‌کرد‌و‌در‌تکاپوی‌عرصه‌سیاست‌نفسش‌به‌شماره‌افتاد.

۴.گاهی‌اوقات‌نگاه‌به‌خلق‌خدا‌برای‌مرد‌خدا‌چونان‌بال‌زدن‌باملاک‌است؛‌هرچند‌این‌ملاک‌عامی‌وبی‌سواد‌باشند.‌وقتی‌همه‌پیش‌خدا‌فقیر‌باشیم،‌بی‌شک‌همه‌مان‌هم‌پیش‌خدا‌بی‌سوادیم.‌داستان‌«‌قرآنت‌خانه‌»‌داستان‌شیرینی‌است.‌حکایت‌از‌نازنینی‌روح‌متکر‌خلاقش‌دارد.‌تعریف‌مدرسه‌و‌مریض‌خانه‌را‌می‌دانیم؛‌اما‌قرآنت‌خانه‌دیگر‌چیس‌ت؟‌قرآنت‌خانه‌مکانی‌بود‌که‌بی‌سوادان‌گرداگرد‌آن‌می‌نشستند.‌برایشان‌روزنامه‌می‌خواندند‌و‌درنهایت‌یک‌شاهی‌به‌آن‌های‌دادند!‌ارتقای‌داشته‌های‌سیاسی‌خلق‌خدا‌برای‌برداشت‌در‌روزهای‌حادثه.‌برای‌پیدا‌کردن‌من‌و‌تو‌تمام‌مادر‌میان‌گرد‌و‌خاک‌های‌رویاہ،‌سرنیزه،‌چکمه‌و‌صورت‌صاف‌تبع‌انداخته.‌حرف‌حق‌که‌قرآنت‌شود،‌خلق‌آگاه‌می‌شود‌و‌نورالله‌آرام‌آباد‌ل‌دی‌سوختگان‌شریعت‌محمد!‌یادگارن‌فریاد‌مرد‌اصفهانی!‌کار‌فرهنگی‌دست‌توی‌جیب‌کردن‌می‌خواهد.

۵.این‌مرد،‌در‌رأس‌نهادی‌که‌برای‌ادای‌شهر‌برنامه‌ریزی‌می‌کرده.‌قرار‌داشته‌است.‌آری‌انجمن‌مقدس‌ملی‌اصفهان،‌بزرگی‌ها‌و‌در‌مندی‌های‌این‌مرد‌را‌به‌خود‌دیده‌و‌به‌نوعی‌طلایه‌دار‌یک‌نظام،‌ولو‌کوچک‌و‌ناقص‌مردم‌سالاری‌دینی‌بوده‌است.‌۹۰‌سال‌است‌که‌کوچه‌های‌این‌شهر‌بی‌توقم‌می‌زنند‌و‌گاهی‌از‌حرکت‌دایره‌وار‌خود‌به‌ستوه‌می‌آید.

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته در دیدار هزاران نفر از زنان و دختران، به تبیین دیدگاه منطقی و عقلانی اسلام درباره ابعاد مختلف حضور زنان در خانواده و فعالیت نامحدود آنان در اجتماع، سیاست و مدیریت‌های سطوح گوناگون پرداختند و تأکید کردند: در اسلام راه هر نوع فعالیت اجتماعی برای زنان همچون مردان باز است؛ به شرط رعایت دو حساسیت مهم، یعنی موضوع خانواده و مراقبت از خطر

جاذبه‌های جنسی.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار که در آستانه ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) انجام شد، عظمت شخصیت بانوی دو عالم را غرقابیل‌درک‌خواندند‌و‌افزودند:‌بر‌اساس‌حدیثی‌معتبر،‌خداوند‌از‌خشم‌حضرت‌فاطمه(س)‌به‌خشم‌می‌آید‌و‌از‌خشنودی‌او‌خشنودی‌می‌شود‌که‌بالتر‌از‌این،‌هیچ‌فضیلتی‌برای‌انسان‌قابل‌تصور‌نیست؛‌بنابراین‌هرکس‌رضایت‌پروردگار‌را‌می‌خواهد،‌باید‌به‌توصیه‌ها،‌درس‌ها‌و‌چفت‌گیری‌های‌آن‌حضرت‌در‌خانواده‌و‌در‌جایگاه

دختری، مادری، همسری و در عرصه اجتماع و سیاست عمل کند. ایشان هویت زن، ارزش‌ها، حقوق، تکالیف، آزادی‌ها و محدودیت‌های او را مسئله حیاتی و بسیار تعیین‌کننده دانستند و گفتند در قبال این مسئله بسیار مهم، دو رویکرد کلی غربی و اسلامی در جهان وجود دارد که مقابل هم هستند.

* زن و مرد مطلقا بر یکدیگر ترجیح ندارند

رهبر انقلاب اسلامی مواجهه اسلام با مسئله زن را درست برعکس برخورد غرب، منطقی و استدلالی خواندند و افزودند: مسئله زن یکی از نقاط قوت اسلام است و نباید تصور شود که ما باید در مسئله زن پاسخ‌گو باشیم. رهبر انقلاب اسلامی برابری زن و مرد در مسئله کرامت و ارزش‌های انسانی را از مؤلفه‌های منطقی قوی و عقلانی اسلام دانستند و گفتند: در ارزش‌های انسانی و عروج معنوی، زن و مرد مطلقا بر یکدیگر ترجیح ندارند و هر دو با استعداد مشابه و به میزان همت خود قادر به طی کردن مراتب عروج معنوی هستند.

* شعار «برابری جنسیتی» به‌صورت مطلق غلط

و آنچه صحیح است «عدالت جنسیتی» است

ایشان حضور در جامعه و مسئولیت‌های اجتماعی را از دیگر عرصه‌های نقش‌آفرینی یکسان زن و مرد خواندند و افزودند: به‌تعبیر‌امام‌رتزگوار،‌دخالت‌در‌سیاست‌و‌مقدرات‌اساسی‌کشور‌حق‌و‌تکلیف‌زنان‌است.‌رهبر‌انقلاب‌اسلامی‌وظایف‌خانوادگی‌را‌مقوله‌ای‌دانستند‌که‌زن‌و‌مرد‌با‌توجه‌به‌امکانات‌و‌ظرفیت‌های‌جسمی‌و‌روخی‌خود‌وظایف‌متفاوتی‌دارند‌و‌افزودند:‌بر‌این‌اساس‌شعار«‌برابری‌جنسیتی‌»‌که‌برخی‌به‌صورت‌مطلق‌بیان‌می‌کنند،‌غلط‌و‌آنچه‌صحیح‌است‌«‌عدالت‌جنسیتی‌»‌است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای راه مواجهه با آسیب‌های درون خانواده را تصویب قوانین‌حاروی‌مجازرات‌سخت‌دانستند‌و‌با‌اشاره‌به‌که‌در‌جریان‌تصویب‌بودن‌قانونی‌در‌مجلس،‌گفتند:‌این‌قانون‌باید‌دنبال‌شود‌و‌ما‌هم‌سفارش‌می‌کنیم‌تا‌مجازات‌سختی‌برای‌مردانی‌که‌محیط‌خانه‌را‌برای‌زن‌ناامن‌می‌کنند،‌در‌نظر‌گرفته‌شود.

* شایسته‌سالاری، تنها ملاک

و‌ا‌گذاری‌مسئولیت‌ها‌به‌زنان‌و‌مردان

ایشان با اشاره به وجود پرسش‌هایی درباره حضور زنان در مشاغل‌کودگون‌و‌مدیریت‌های‌اجتماعی‌و‌دولتی،‌تأکید‌کردند:‌در‌این‌عرصه‌نیز‌مسئله‌جنسیت‌ مطرح‌نیست‌و‌هیچ‌محدودیتی‌برای‌حضور‌زنان‌وجود‌ندارد.‌رهبر‌انقلاب‌شایسته‌سالاری‌راتنها‌ملاک‌و‌ا‌گذاری‌مسئولیت‌های‌اجتماعی‌و‌سیاسی‌به‌زنان‌و‌مردان‌دانستند‌و‌گفتند:‌در‌جایی‌مانند‌وزارت‌یا‌نمایندگی‌مجلس‌اگر‌بانوی‌مجبرب‌و‌کارآمد‌بہترو‌شایسته‌تری‌وجود‌دارد،‌از‌نظر‌اسلام‌هیچ‌محدودیتی‌برای‌تصدی‌او‌وجود‌ندارد.‌حضرت‌آیت‌الله‌خامنه‌ای‌پس‌از‌تأکید‌بر‌ایفای‌وظایف‌خانوادگی‌زن،‌دومین‌حساسیت‌اسلام‌در‌مسئله‌حضور‌اجتماعی‌زن‌را‌خطر‌و‌لغزشگاه‌جاذبه‌های‌جنسی‌دانستند‌و‌گفتند:‌یکی‌از‌جنبه‌های‌تأکید‌اسلام‌بر‌حجاب‌ایجاد‌محدودیت‌برای‌خطر‌جاذبه‌جنسی‌است‌که‌این‌حساسیت‌باید‌رعایت‌شود؛‌بنابراین‌حجاب‌محرومیت‌نیست،‌بلکه‌نوعی‌برخورداری‌و‌باعث‌حفظ‌امنیت‌زن‌است.

* ضرورت نقش‌آفرینی بانوان در عرصه انتخابات

رهبر انقلاب در پایان سخنانشان با اشاره به در پیش بودن انتخابات مهم اسفند ۱۴۰۲، نقش‌آفرینی بانوان در این عرصه را در اجتماع و خانواده ضروری خواندند و گفتند: مهم‌ترین‌نقش‌شما‌در‌داخل‌خانه‌و‌ترغیب‌کردن‌همسر‌و‌فرزندان‌به‌فعال‌بودن‌در‌مسئله‌انتخابات‌و‌تحقیق‌درست‌است؛‌به‌خصوص‌که‌زنان‌در‌برخی‌مسائل‌ازجمله‌شناخت‌اشخاص‌و‌راهبردها‌و‌جریان‌ها،‌دقیق‌تر‌و‌ظریف‌تر‌از‌مرد‌ها‌به‌صحنه‌نگاه‌می‌کنند؛‌بنابراین‌می‌توانید‌در‌شناخت‌نامزد‌های‌انتخاباتی‌و‌تشویق‌به‌حضور‌در‌پای‌صندوق‌های‌ رأی،‌نقش‌مهمی‌ایفا‌کنید.

صحفان زیبا

زیادآور

یادنامه گرامیداشت سالگرد درگذشت مرحوم استاد پرورش

مردی با
لهجه صادق

عارفی با

جذب‌های ملکوتی

ترجیح استاد؛ خلوت سحر و نشستن با دوستان یکدل

محمد قدسی

سالیانی با

استاد پرورش

مرحوم استاد پرورش رحمه الله علیه که روح شاد و یادش گرامی باد، یکی از نادر افرادی بود که ابعاد مختلف شخصیت‌های انسانی و ایمانی را در خود جمع داشت، ابیادی که به ندرت در کسی به این جامعیت، جمع می‌آید.

استاد در عین آنکه عارفی بود که جذب‌های ملکوتی را از طریق سیر و سلوک عملی به چنگ آورده بود، بسیار متشرع و مقید به موازین اعتقادی و عبادی بود و در پای اجرای عبادات متشرعانه با احدی شوخی نداشت و دستیابی به واردات قلبی، تقید به ظواهر شریعت را از او نکاسته بود و این موهبت در کمتر کسی جمع می‌آید.

در عین حال بعد نگرش سیاسی و روشن بینی در آن بزرگوار در عرض سایر کمالات در او به فراوانی جلوه گر بود.

حالات ذوقی چنان بر او غالب بود که گاه خلوت سحر و نشستن با دوستان یکدل را بر همه چیز ترجیح می‌داد.

در این باب بنده خاطره‌های فراوانی از ایشان دارم. این پدیده ملکوتی در سخنرانی‌های استاد به نحو بارز جلوه گری می‌کرد.

استاد انس بسیار با مثنوی معنوی داشت و ابیات فراوانی در موضوع‌های مختلف در حافظه داشت و روی کرسی وعظ و خطابه، آن‌ها را می‌خواند و تحلیل عارفانه می‌فرمود. از همه این‌ها بیشتر انس او با دیوان شاعران معروف، به خصوص حضرت سعدی و حضرت حافظ و بیشتر با حضرت حافظ بود. زمزمه‌های زیبایی او در خلوت دوستانه هیچ گاه از یاد بنده نمی‌رود. استاد این شعر جناب حافظ را بسیار زمزمه می‌کرد:

غزل ۱۹۵

غلام نرگس مت تو تا جدار اند

تورا صبا و مرا آب دیده شد غماز

ز زیر زلف دوتا چون گداز نون بنظر

گداز کن چو صبا بر بنفشه زار و بیین

نصیب ما ست بهشت ای خدا شاس برو

که مستحق کرامت نگاهار اند

نه من بر آن گل عارض غزل سرایم و بس

که عندیبت تو از هر طرف هزار اند

تو دستگیر شو ای خضرین خسته که من

بیاره می روح و هم هر کان سوار اند

بیا به میدو و چهره ارغوانی کن

مرو به صومعه کنج سیاه کار اند

خلوص حافظ از آن زلف تا بدار مبار

که بستگان کمند تو سنگار اند

گاهی آن بزرگوار فی البداهه یک غزل می‌گفت و بعد از اتمام، آن را پاره می‌کرد. دوست نداشت از او شعری به جای بماند. یک روز در خلوتی که داشتیم، از غزل ۱۹۵ جناب حافظ، استقبالی با این مطلع کرد:

«غزل بگوی که قولت قرار یاران است
سخن بگوی که شمرت لطیفه باران است»

و بعد از اتمام آن را محو فرمود.

محضر بابر کت او انسان را چنان شیفته می‌کرد که ملال روی نمی‌داد. لطیفه گویی او بسیار از افراد دلبری می‌کرد.

استاد در فن تفسیر قرآن و تطبیق مبانی عرفانی با قرآن در بعد عرفان نظری مهارت خاصی داشت؛ برای همین خطابه‌هایش بسیار شیرین و نمکین و دلچسب و شنیدنی و نکته‌اندیشی‌های او در آیات قرآنی بسیار قابل اعتنا بود.

استاد که این چنین دارای فضایل گوناگون بود، در برخورد با عارف کامل، مرحوم حاج اسماعیل دولابین رحمه الله علیه، آن چنان بود و هر چه بیشتر مدارج کمالات عرفانی را در حضور او پیمود، آن چنان تر شد؛ مرحوم دولابی نیز علاقه و عنایت خاصی به ایشان داشت.

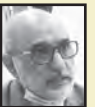
من از هر آنچه که او داشت، اندکی گفتم زیاده گویی ما را کبار می‌بخشد در این مجال بیش از این اطلاع کلام زینده نیست.

شرح این هجران و این سوز جگر این زمان بگذارد تا وقت دگر...

وامدار کسی نبود

جای شخصیتی همچون حاج آقا پرورش در مرکز تصمیم گیری کشور و صحنه اصفهان بسیار خالی است

ابراهیم اسفندیاری
فعال فرهنگی

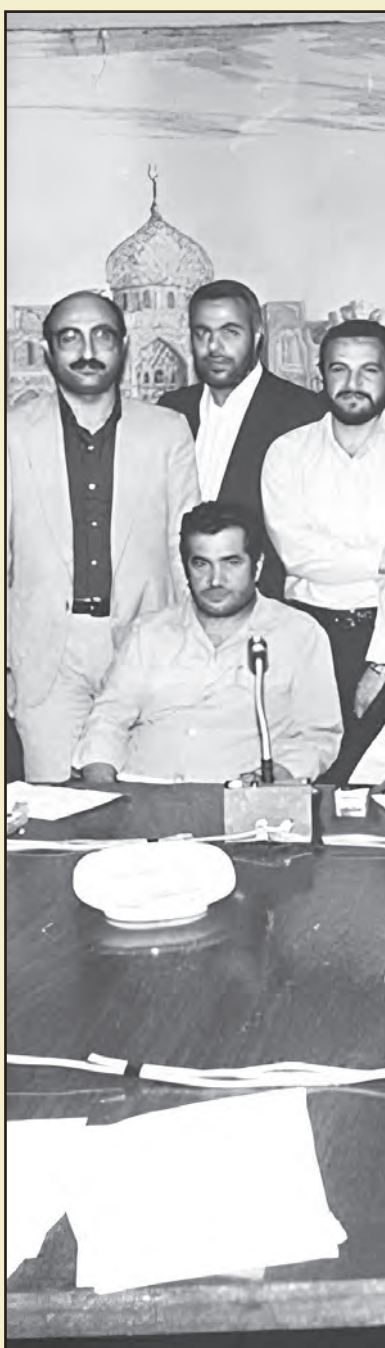
مرحوم پرورش خود دانش آموز خسته حوزه و دانشگاه بود و در زمان طاغوت نیز در کسوت دبیر آموزش و پرورش در فضای فرهنگی اصفهان درخشید؛ شخصیتی تأثیر گذار که مردم اصفهان، مخصوصاً نسل جوان این شهر و بلکه استان را متحول کرد. صحبت های استاد پرورش آگاهی هایی از جنس اسلام و انقلاب به مردم می داد. هر کجا برنامه ای برای سخنرانی های ایشان برپا بود، موجی از جمعیت جوانان و علاقه مندان به دین اسلام و انقلاب پای منبر ایشان حضور پیدا می کردند و از همین طریق هم مرحوم پرورش توانست روح انقلاب و روح بی باکی و مبارزه گری علیه عوامل شاه و حکومت را در مردم بدمد؛ فضایی برگرفته از روح شجاعت و آگاهی بخشی انقلابی در سخنرانی های آتشین مرحوم پرورش که بذراقتاب را در دل مردم اصفهان کاشت و آنهارا آماده دفاع از اسلام و حضرت امام (ره) در قالب یک قیام فراگیر کرد؛ به طوری که شاه مجبور شد اولین حکم اجرای حکومت نظامی را برای اصفهان، این شهر پیشتاز در خداهای مهم انقلاب، صادر کند؛ همچنان که اولین مجسمه های شاه نیز در سطح کشور در اصفهان پایین کشیده شد. به عقیده بنده، یکی از مهم ترین عوامل تأثیر گذار بر اتفاق های پیش از پیروزی انقلاب، سخنرانی های مرحوم پرورش در آن زمان بود که بر مردم تأثیر بسیار خوبی برای انجام این اقدامات گذاشت و در عین حال محبوبیت پرورش را در بین مردم افزایش داد. او در انتخابات همیشه رأی اول را داشت. در سال ۵۸ برای مجلس خبرگان قانون اساسی انتخاب شد و در سال ۵۹ و در دوره های مختلف انتخابات مجلس رأی بالایی را برای خود کسب کرد؛ از طرفی، در سال ۶۰ نیز به عنوان وزیر آموزش و پرورش برای کابینه شهید رجایی و شهید باهنر انتخاب شد. سخنان مرحوم پرورش در مجلس بسیار تأثیر گذار بود. ایشان برای خدا کار می کردند و مخلص و مطیع امر مقام معظم رهبری بود. اگر زمانی درخواست نایبایی از سمت مسئولان داشت، محکم و جسدی در مقابل این خواسته ها می ایستاد و با کمال شجاعت «نه» می گفت. بنده شنیدم زمانی که ایشان وزیر بود، درخواست هایی برای منصوب کردن

برخی از افراد از خانواده های بزرگ سیاسی داشت که زیر بار این درخواست ها به هیچ وجه نرفت. در واقع استاد پرورش وامدار کسی نبود و زیر بار تقاضاهای بیجان نمی رفت؛ فضایی که البته با فشار از جهات مختلف همراه بود؛ برای مثال، به یاد دارم شخصی که از طرف آقای هاشمی رفسنجانی به عنوان استنادار اصفهان منصوب شد، اولین اقدامش این بود که زمینهای را ایجاد کرد تا مرحوم پرورش در انتخاب مجلس دیگر رأی نیاورد. به رغم اینکه استاد پرورش در دوره های مختلف رأی بالایی را کسب کرده بود، آن شخص

با صحبت هایی با این مضمون که به چهره های تکراری رأی ندهید، فضا را برای رأی نیاوردن ایشان در دوره های بعدی انتخابات فراهم کرد. در حالی که چهره های تکراری اگر خوب اند، چرا رأی نیاوردند؟ اگر نه که به چهره های غیر تکراری جدید هم نباید رأی داد. به عبارتی، آن شخص زمینه ای را چید که مرحوم پرورش به عنوان چهره تکراری و حتی منفی توانست از مردم

اما باز هم اتفاق خاصی نیفتاد و تا به امروز اصفهان مورد بی مهری مسئولان قرار دارد؛ شرایطی که در آن جای شخصیتی همچون حاج آقا پرورش در مرکز تصمیم گیری کشور و صحنه اصفهان بسیار خالی است.

رأی نیاورد. از همان زمان هم اصفهان به نوعی بر مدار افول افتاد؛ آن طور که در حال حاضر شاهد هستیم برخلاف اینکه مقام معظم رهبری حدود ۲۰ سال پیش به اصفهان سفری ده روزه برای حل مشکلات آب و فخر کانال بهشت آباد و... داشتند،

استاد پرورش؛ الگویی برای مسئولان در نظام اسلامی

مرحوم پرورش چندین دوره نماینده مجلس بودند؛ هیچ گاه از حقوق نمایندگی استفاده نکردند و از هیچ امتیاز خاصی برخوردار نبودند

ملکوت قرآن، جلوه‌هایی از عاشورا، در انتظار ظهور، نگرشی به نظام خانواده در اسلام، نبرد نور و تاریکی (در شرح مبارزات پیامبر اکرم (ص))، با مشرکان تا هجرت)، مردان آنجلس (در تفسیر سوره کهف)، قرآن و خطوط انفاق، ما و قرآن (در شناخت قرآن)، مستشرقین (در موضوع دیدگاه‌های خاورشناسان درباره اسلام)، جاهلیت پدیده‌ای بی‌مرز، پیامبر در مکه، علی در مدینه، علی و فاطمه، شناخت انسان، ما و پیامبر، اخلاق تشکیلاتی، فرصت‌های برای خودسازی و آموزه‌هایی از قرآن. همچنین مجموعه اسناد ساواک در شرح فعالیت‌ها و مبارزات استاد پرورش با رژیم ستم‌شاهی در یک کتاب مستقل ۳۰۰ صفحه‌ای توسط انتشارات مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات در پاییز ۱۳۹۴ منتشر شده که بسیار خواندنی و بیانگر آن است که تمام فعالیت‌های ایشان در مدارس، مساجد، انجمن‌ها، اجتماعات، سخنرانی‌ها و مسافرت‌ها پیوسته تحت نظر و اشراف ساواک بوده و بارها احضار، دستگیر و زندانی شده است؛ اما استقامت او در مبارزه بسیار جدی بوده و هیچ گاه عرصه مبارزه را رها نکرده است.

توسط فضای حوزه علمیه تنظیم و برای استفاده جویندگان معرفت به صورت کتاب منتشر شده است.

عناوین کتاب‌های استاد پرورش

برخی از عناوین کتاب‌های ایشان که از همین رهگذر چاپ و انتشار یافته‌اند عبارت‌اند از: راهیابی به

واقعی به جست‌وجو پرداخت.

لهجه صادق، دل با اخلاص و خلق نیک پرورش

واقعا زمانه عجیبی شده و به شدت دچار قحط‌الرجال شده‌ایم! کجاست آن انسان‌های باتقوا که زرق و برق دنیا توانست آن‌ها را فریب دهد و بر عهد و پیمان الهی وفادار ماندند و حیات ابدی خود را به تکاثر طلبی دنیای زودگذر و فانی ن فروختند؟! سخن از انسان‌های والا بی است که در پرتو نهضت الهی امام خمینی (رض) طلوع کردند و خالصانه او را یاری کرده و به مثابه سربازانی فداکار در رکاب او قدم برداشتند و اسوه زمان خود بودند. یکی از این رجال برجسته مرحوم استاد سید علی اکبر پرورش است که رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله)

او را یاور مدیق انقلاب خواندند و فرمودند: «مرحوم آقای سید علی اکبر پرورش (رحمت‌الله علیه) چهره محترم و اثرگذاری بود که بخش اعظم عمر

مرتضی نجفی قدسی

شاگرد مرحوم پرورش

ششم دی ماه دهمین سالگرد ارتحال مرحوم استاد سید علی اکبر پرورش است؛ انسانی والا که متأسفانه برای نسل جدید شناخته شده نیست و رسانه‌ها هم نسبت به معرفی این شخصیت گران قدر کمتر توجه داشته‌اند. انسان‌های بزرگ همانند چراغ‌هایی پرتوافکن هستند که از خود نور ساطع می‌کنند و دیگران در شمع آن نور راه می‌یابند و از دل تاریکی‌ها گذر می‌کنند. حیات و ممت برای علما و دانشمندان تفاوتی ندارد و شخصیت وجودی آن‌ها بعد از مرگشان نیز هدایتگر انسان‌های حلق طلب و نفوس مستعد است؛ لذا فرموده‌اند: «العلماء باقون ما بقی الدهر» عالمان تا دنیا و روزگار باقی است، وجود دارند. سخن ما در این مقاله از شخصیت بزرگی است که عالمانی چون حضرت آیت‌الله جوادی آملی (دامت برکاته) او را از معاد یقین این روایتی که عرض شده، می‌دانند؛ بنابراین جا دارد که هر سال و همیشه از مناسبت‌ها و فرصت‌ها استفاده کنیم و به معرفی این رجال الهی بپردازیم؛ مخصوصاً در این شرایط امروز که نسل جدید کمتر انسان فرهیخته‌ای را می‌بینند و باید برای یافتن انسان‌های والا چراغی به دست گرفت و دنبال پیدا کردن یک انسان

پای منبر استاد از ۱۳ سالگی

استاد پرورش انسانی جامع‌الاطراف بود؛ بدین معنا که صرفاً عالم نبود، صرفاً ادیب نبود، صرفاً پیشتاز در مبارزات

وصیت نامه اش نوشت: «استادم پرورش! شما با اخلاصتان مرا سوزانید!»

نقل رؤیای استاد پرورش از شهید آیت الله بهشتی

آری، استاد پرورش یك دبیر در دبیرستان‌های اصفهان بود؛ ولی مذهب نفوس بود و انسان می‌ساخت و در حقیقت شهید پرورش بود و در آخر خودش نیز پس از يك عمر تلاش و مبارزه با نفس درون و بیرون و مجاهدت‌های خستگی‌ناپذیر در کنار شهیدانش در گلستان شهدای اصفهان آرامید.

استاد پرورش شیفته شهدا و عاشق شهادت بود و در همین رابطه برایم نقل کردند که شبی شهید بزرگوار و مظلوم انقلاب، مرحوم آیت الله بهشتی (رض) را خواب دیدند؛ در حالتی که کتاب بزرگی در زیر بغل شهید بهشتی بود و آقای پرورش به شهید بهشتی عرض می‌کنند: «آقا، این چه کتابی است زیر بغل شما؟» شهید بهشتی می‌فرماید: «این کتاب، اسامی شهدای آینده است؛»

و آقای پرورش هم سؤال می‌کنند که «آقا! اسم من هم در این کتاب هست؟» در این هنگام شهید بهشتی کتاب را از زیر بغل در آورده و باز می‌کنند و چند ورق می‌زنند و پس از تأملی به آقای پرورش می‌فرماید: «آقای پرورش! هر وقت نوبت شما شد، من خودم قبلیش خبرتان می‌کنم!» بر اساس همین خواب، استاد پرورش دلگرم بود که نامش در کتاب شهدای انقلاب ثبت و ضبط است! آری، این انقلاب چهره‌های درخشانی داشته که دشمن درصدد است یاد و نام این شخصیت‌های والا و گران‌قدر انقلاب اسلامی محو و فراموش شود؛ ولیکن بر ماست که نام و یاد شهدا را همیشه زنده بداریم و بسرا دامه راهشان پابرجا بمانیم.

شهدا و مردمی که با تمامی رنج‌ها به خاطر اسلام پای نظام ایستادند، قابل‌بخشش نیست. زندگی مسئولانی مانند چمران‌ها، رجایی‌ها و پرورش‌ها باید برای مسئولان کشور در همه دوران الگو و اسوه باشد و علت اینکه ما هر سال یاد و خاطره مرحوم استاد پرورش را گرامی می‌داریم، درحقیقت پاسداشت ارزش‌های واقعی انقلاب است که امیدواریم به ثمره خون شهیدان پابرجا بماند و صالحان این امت همیشه بر مصدر امور قرار گیرند. یکی دیگر از ابعاد وجودی شخصیت استاد پرورش، تربیت نسلی از جوانان مذهب و پاک‌باخته برای انقلاب بود که بسیاری از آن‌ها به صفوف رزمندگان اسلامی پیوستند و به فیض شهادت نائل شدند؛ چهره‌های درخشانی چون شهید جلال افشار که در

را ناراضی و دلسرد کرده، فاصله‌های طبقاتی و حشمت‌ناک و سوء استفاده‌های کلان و میلیون و میلیارد دلاری از بیت‌المال است که به عناوین مختلف اتفاق می‌افتد و این افراد پست و لو ظاهری آراسته داشته باشند، نمی‌دانند که با این ثروت‌اندوزی به ناحق و دست‌اندازی به حقوق مردم پای روی خون شهدا می‌گذارند و جهنم ابدی را برای خود می‌خرند. گیرم که اینجا با لطایف‌الحیل از مؤاخذه عبور کنند، پیشگاه الهی را چه می‌کنند؟ آیا به جهنم و عذاب الهی و اخروی می‌ارزد؟ آیا این کار آن‌ها خسران مبین نیست؟ آن‌ها فکر می‌کنند سود کرده‌اند؛ ولیکن خسارت‌بارترین کار را برای خود، مردم، کشور و نظام و انقلاب انجام داده‌اند. خیانت به خون

که مسئولان‌شان هم مانند آن‌ها زندگی می‌کنند و مثل آن‌ها ما بحتاجان از کوپن تأمین می‌شود و هیچ فرقی با هم ندارند؛ بنا بر این به عدالت در نظام اسلامی عملاً ایمان می‌آورند و برای دوام و بقای نظام اسلامی هم از جان خود مایه می‌گذاشتند. استاد پرورش چندین دوره نماینده مجلس بودند؛ اما هیچ‌گاه

از حقوق نمایندگی مجلس استفاده نکردند و خود را یک معلم می‌دانستند و به همان حقوقی که از بابت معلمی و آموزش و پرورش می‌گرفتند اکتفا می‌کردند و در طول نمایندگی هیچ ماشینی هم از مجلس نگرفتند و از هیچ امتیاز خاصی برخوردار نبودند. ایشان چندساله رئیس گروه فرهنگی کشورهای عضو اکتو بودند که حقوقشان ماهی چند هزار دلار بود؛ ولی حتی يك دلارش را هم مصرف نکردند و دستور دادند بخشی را به کمیته امداد امام و بخشی را به مجمع جهانی اهلبیت (ع) واریز کردند.

زندگی چمران‌ها، رجایی‌ها و پرورش‌ها باید برای مسئولان کشور الگو باشد

اگر کسی زندگانی دنیا را موقتی و کوتاه و طبق تعبیر قرآن کریم بازپچه و سرگرمی بداند و آخرت را حیات اصلی و ابدی‌اش حساب کند، قطعاً سلوکش در زندگی زاهدانه خواهد بود و به بیت‌المال تعرض نمی‌کند. نکته‌ای که امروز بسیاری از مردم

انقلابی نبود، صرفاً يك سخنران برجسته و متبحر نبود؛ او يك عارف سالک هم بود؛ به طوری که همه این اوصاف حمیده در بحث عرفانی او رنگ می‌باخت. برای بنده که تقریباً از سن ۱۳ سالگی و قبل از انقلاب به جلسات تفسیر قرآن ایشان راه یافتیم و تا آخر عمر همیشه عاشقانه شیفته کلام و معارف الهی و قرآنی‌شان بودم، بیشترین جلوه‌گری را مباحث عرفانی و حالات روحی و معنوی عارفانه ایشان داشته که وصف و بیان آن مشکل است.

ساده‌زیستی و زندگی زاهدانه استاد پرورش

اما ساده‌زیستی ایشان در عین حال که مدت‌ها مسئولیت‌های مهم دولتی و حکومتی مانند وزارت آموزش و پرورش یا نمایندگی مجلس و نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی یا دیگر مسئولیت‌ها را داشتند، واقعا درس‌آموز است. در دهه شصت که کشور درگیر جنگ شده بود و بسیاری از اراک مردم به صورت سهمیه‌ای و کوپنی توزیع می‌شد، يك روز صبح در منزل مرحوم استاد

پرورش مهمانشان بودم که دیدم ایشان يك سینی نان و چایی آورد و از نبودن پنیر عذرخواهی کرد و گفت: ببخشید، کوپن پنیرمان تمام شده است! در آن زمان سلوک مرحوم شهید رجایی و بسیاری دیگر از دولتمردان، وضع زندگی‌شان چنین بود و با عموم مردم هیچ تفاوتی نداشتند و مردم می‌دیدند

مرد شماره

بر سر شهر من چه آمد که همراه

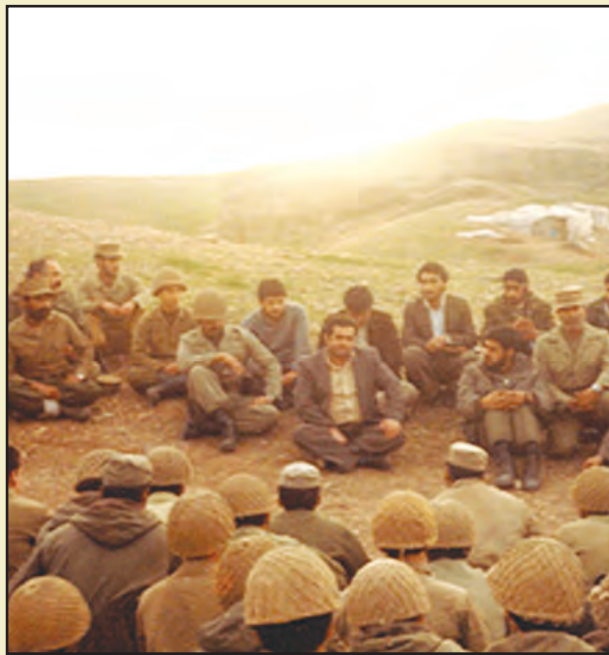
کار دشواری بود. پرورش به طور کامل یک مذهبی سنتی بود. از گرایش به فقه و رعایت آداب و اخلاق و ظاهر گرفته تا نگاه به تاریخ اسلام و حدیث و اعتقادات. پرورش از این حیث کاملاً بزرگ شده دستگام معرفتی سنت تشیع در اصفهان بود و هرگز از این ساخت خود نه تنها جدا نشد، بلکه مسئولیت حفظ فرهنگ را در دهه‌های متمادی با همین ساخت به پیش می‌برد.

لایه عقلانیت؛ سومین ساخت پرورش

سومین ساخت او لایه عقلانیت او بود. این عقلانیتی برآمده از سنت بود که اصل آن را باید در شخصیت علامه طباطبایی جست‌وجو کرد که با خوانش تفسیر المیزان و ارتباط

دومین ساخت پرورش؛ در آمیختن با لایه مذهبی سنتی

دومین ساخت مرحوم پرورش در آمیختن با لایه مذهبی سنتی بود. در ایران هر کدام بخواهد با مردم ارتباط بگیرد، باید زبان مذهب داشته باشد؛ زیرا اکثر مردم ایران یا آشکارا مذهبی هستند یا مذهب را لای پوشت خود دارند. هنر بزرگ پرورش این بود که اگر چه انقلابی بود و میل به تغییرات بنیادین و بزرگ داشت، اما در عین حال هم تماماً می‌توانست با سنتی‌ترین طیف جامعه و با روحانیت فارغ از این مسائل نیز پیوند خود را حفظ کند. از همین رهگذر بود که پرورش همواره نیروی عظیم مذهبیون از طیف‌های مختلف را با خود به همراه داشت و این

آمیختگی او با ادبیات سنتی بود. به نظر می‌رسد علی‌اکبر پیش از آشنایی با ابعاد عقلی و شرعی، با ادبیات فارسی به یکانگی خوبی رسیده بود و با این دریای بی‌کران اتصال روحی یافته بود. او از میراث فردوسی، سعدی، مولوی و حافظ به عنوان چهار وجدان و سخن‌گوی ایرانی بهره برده بود. شاید به همین سبب توانایی ارتباط با خلق‌الله را پیدا کرده بود و خطابش برای ملت ایرانی بلیغ و شیوا شده بود. کسانی که با استاد پرورش بوده‌اند پیوسته از تسلط آن مرحوم بر ادبیات فارسی سخن گفته‌اند و از نشانه‌های این توانمندی این بود که او در موقیعت‌های گوناگون از گنجینه ادبی پارسی استفاده می‌کرد و کلامش پراز گریزهای ادبی بود. پرورش که تحصیلات دانشگاهی در ادبیات فارسی داشت، سخنرانی توانا هم بود؛ نه فقط از حیث تکنیک‌های سخن بلکه از آن جهت خود لسان‌ناس گشته بود و کس زبان مردم نشود مگر آنکه با عمیق‌ترین لایه‌های هویتی ایشان در آمیزد.

در او کاوی شخصیت آن استاد فقید به این نتیجه می‌رسیم که پرورش اساساً یک فرد سنتی بود. سنت در وجود او دارای پنج ساحت بود. پرورش توانسته بود که با داشتن این ساحت، انسان کاملی را البته در ظرف مکانی و حصار آن زمانی خود بروز دهد. به عقیده نویسنده، اولین ساحت این انسان،

محمود فروزبخش

نویسنده

بدون شک بزرگ‌ترین شخصیت دوران انقلاب اسلامی در اصفهان، سید علی‌اکبر پرورش است. کسی که در سال‌های بعد از انقلاب به مدت حداقل بیست سال محور جمع‌کننده بسیاری از نیروهای انقلابی و مکتبی بود. بعد از سال‌های درخشش او نیز (منظور از دهه هشتاد به بعد است) کسی نتوانست جانشین او شود؛ به این معنا که یگانه‌محور معنایی و مصداقی نیروهای مذهبی شود. حال پرسش این است که پرورش که بود که به این جایگاه دست یافت؟ به عبارت دیگر چه شده است که شهر اصفهان چنین شخصی را با خود حمل می‌کند و او را در اصل نگه می‌دارد؟ در حالی که مابقی مردمان روزگار خود را پس می‌زنند و به حاشیه می‌رانند. بی‌شک در وجود این مرد پیروزی وجود دارد که اصفهان با این عظمتش او را طلب می‌کند و به پرورش جایگاه نخستین فرد را می‌بخشد.

اولین ساحت پرورش؛ آمیختگی او با ادبیات سنتی

يك اصفهان

بی چون پرورش را از دست داد؟

بدون شك
بزرگ ترین
شخصیت دوران
انقلاب اسلامی
در اصفهان، سید
علی اکبر پرورش
است. کسی که
در سال های بعد
از انقلاب به مدت
حد اقل بیست سال
محور جمع کننده
بسیاری از نیروهای
انقلابی و مکتبی بود

و گرایش به توحید

و اما پنجمین ساحت پرورش لایه عرفانی اوست. البته این لایه را نمی توان يك لایه در کنار لایه های دیگر دانست؛ بلکه لایه عرفانی به معنای معرفت حق، اخلاقی بودن و گرایش به توحید، پیوسته در زندگانی آن سالک جاری و ساری بوده است؛ به عبارت دیگر می توان گفت این ساحت پنجم همچون اتمسفری بوده است که چهار ساحت دیگر در هوای آن تنفس می کردند.

پرورش در يك کلام مردی خداخواه بوده و دائما میل به حق و حقیقت داشته و از این رهگذر فهم چهار ساحت را به خوبی از آن خود کرده است. گفته می شود که

پرورش در سیر و سلوک خود بسیار از مرحوم اسماعیل دولابی بهره برده است. این کلام تا چه میزان درست باشد والله اعلم، اما نزدیکان پرورش به خاطر دارند که او می گفت: «عرفان دولابی يك بال دارد و عرفان خمینی هر دو بال را دارد.» به عبارت دیگر عرفانی که تنها به بعد محبتی و جمالی نظر دارد، پروازش مانند پرواز پرنده ای با يك بال است و عرفانی که به خوف و رجا، جمال و جلال، دنیا و آخرت توأمان نظر دارد، پروازی کامل است. پنج لایه ذکر شده، ساحاتی بودند که در مجموع شخصیت سید علی اکبر پرورش را شکل دادند و او را به مقامی رساندند که اصفهان او را به عنوان مرد شماره يك خود

پذیرفت؛ اما دقت کنید که در این عالم خاکسی برای هر چیزی فرصتی است و هر پدیده وقت و زمان مخصوص به خود را دارد. پرورش هر قدر هم که خوب بود بالاخره تمام شد و همگان گواه هستند که از جایی به بعد (دهه هشتاد) شهر اصفهان دگر او را چونان گذشته در خود نمی طلبید. حال چه شده است؟ اینجا پرسشی سترگه پدید می آید و چون نیک نظر کنیم دو پرسش بزرگ پدید می آید؛ اول آنکه، پرورش که این ها همه را نداشت، چه چیز کم داشت که در رهگذر زمان کم آورد؟ دوم آنکه، بر سر شهر من چه آمد که همراهی چون پرورش را از دست داد؟

داشته باشد.

انقلابی بودن و همراهی اش با امام خمینی (ره)

چهارمین ساحت پرورش، انقلابی بودن او و همراهی اش با امام خمینی (ره) است. يك فرد هر قدر هم لسان مردمان خود را داشته باشد اما اگر زبان زمان و روزگار خویش را درک نکند، از قافله حوادث عقب می ماند. زمانه پرورش، درست دهه های یکه تازی او، زمانه ای بود که تپش قلب مردمان روزگار، انقلابی شده بود. پس اگر کسی سوار بر این سیل خروشان نمی شد، دیگر صدایش شنیده نمی شد. پرورش در حیات خود انقلابی تمام عیار بود. لیکن او از آن دسته افرادی نبود که اول انقلابی بودند و بعد می خواستند مسلمان باشند. پرورش آن مسلمان سنتی با عمق عقلانی بود که به روش و منش انقلابی هم اعتقاد داشت. این درست تفاوت پرورش با بسیاری از جوانان انقلابی بود که خواسته و ناخواسته در دام پراگماتیسم افتادند؛ در واقع باید پذیرفت که در ظهورات شخصیتی مرحوم استاد پرورش، انقلابی بودن چهارمین لایه ای است که بعد از ثبوت سه لایه سنتی، زبان فارسی، مذهب و عقلانیت به طور طبیعی شکل می گیرد و آخرین حد توانمندی پرورش را پدیدار می سازند.

پنجمین ساحت؛ لایه عرفانی به معنای معرفت حق، اخلاقی بودن

با چهره هایی مانند مرتضی مطهری و سید محمد بهشتی به علی اکبر پرورش منتقل شده بود. نگاه عقلانی به دین از اثبات اعتقادات گرفته تا فهم اسلام و مقتضیات زمان دقیقا در همین چهارچوب دیده می شود. درست است که پرورش با این ساحت خود کمتر توانست با توده مردم ارتباط گیری کند، اما این درست همان ساحتی بود که به پرورش عمق می داد و او را تبدیل به يك صاحب نظر در عرصه های گوناگون می کرد و سبب می شد که در نهایت او بتواند با نخبگان و فرهیختگان نیز زبان گفت و گو داشته باشد. از طرف دیگر از همین ساحت بود که پرورش به سمت تربیت نخبگان روی آورد و توانست ادعای کادرسازی برای انقلاب اسلامی

چند روایت از خاطره‌های تشکیلاتی و مبارزاتی مرحوم پرورش

اگر تاریخچه مبارزه‌های انقلاب اسلامی به‌طور خاص در اصفهان به‌خوبی تدوین و بیان شود، آنگاه نقش استاد پرورش در حرکت‌های انقلابی و زحمات ایشان به‌خوبی برای نسل جدید آشکار خواهد شد. در این بخش خاطره‌های تشکیلاتی و مبارزاتی مرحوم پرورش را به‌بیان چند تن از پیشگامان انقلاب می‌خوانید که مجموعه کامل آن در قالب کتاب با عنوان «مبارزات مخفی و تشکیلاتی سید علی اکبر پرورش» به‌همت حجت‌الاسلام جواد جلوانی، پژوهشگر تاریخ انقلاب اسلامی، ارائه شده است.

جلسه‌های قرآن برای خانم‌ها

زمان انقلاب آقای پرورش جلسه‌های قرآن برای جوانان داشتند؛ آقای دکتر فضل‌الله صلواتی هم بودند. در اصفهان کانون علمی و تربیتی جهان اسلام در خیابان اردیبهشت بود که تعدادی مثل مهندس مصحف و آقای پرورش در آن فعالیت می‌کردند و بعضی از آن‌ها در منزل ما تردد داشتند و جلسه‌هایی به‌اسم تفسیر قرآن برگزار و در لفافه آن اخبار انقلاب به یکدیگر منتقل می‌شد. پدرم در سال ۴۱ مرحوم شده بودند؛ ولی خواهرها و برادرها همراهی می‌کردند. همه باهم بودیم. جلسه‌هایی که آقای پرورش در منزل ما برگزار می‌کرد، به لحاظ ارتباطی بود که با اخوی‌ها داشتند و خوب، مادرم در حمایت بچه‌هاشان نقش بسزایی داشتند. زمانی خانم‌ها می‌ترسیدند؛ اما مادر من شجاعت خاصی داشتند و حمایت‌های ویژه‌ای از ما می‌کردند. به‌خوبی یادم هست جلسه‌های آقای پرورش که می‌خواست تشکیل شود، مادرم ذوق ویژه‌ای داشت که امروز جلسه قرآن تشکیل می‌شود و آقای پرورش می‌آیند. الحمدلله خواهرها و برادرها همراهی می‌کردند.

زهره فرحناکین

علی اکبر پرورش مشوق من بود

استاد علی اکبر پرورش مشوق من بودند؛ هم به‌خاطر اینکه فرهنگی بودند و هم به دلیل حضور فعال و پرفرازونشیبی که در انقلاب داشتند. ایشان هم در دوره دانش آموزی و هم در دوره دانشجویی معلم من بودند؛ چون من دانشجوی مرکز تربیت معلم بودم و با ایشان بیشتر از این طریق ارتباط داشتم و هم در کلاس‌های ایشان حضور می‌یافتم. اوج فعالیت‌های فرهنگی و سیاسی آقای پرورش بین سال‌های ۴۷ تا ۵۷ بود. ساده‌ترین در دبیرستان ملی بود که با کمک حاج ابوالحسن بدری راه‌اندازی کرده بودند؛ ایشان هم از روحانیون مبارز و انقلابی بود. به‌رحال در دبیرستان احمدیه که توسط آقای بدری راه‌اندازی شده بود، آقای پرورش معاون و مدرس ادبیات بودند و در مدارس دیگر، مثل حکیم سنایی، کلاس داشتند. یکی دیگر از کارهای آقای پرورش کمک به راه‌اندازی کانونی به نام «کانون علمی تربیتی جهان اسلام» در خیابان آمادگاه و اردیبهشت بود. کار آقای پرورش در این مراکز کادرسازی و تربیت نیروهای بمبارانقلابی بود. بسیاری از نیروهایی که آقای پرورش تربیت کردند، بعدها جزو دست‌اندر کاران انقلاب، شهدای انقلاب و افراد فعال شدند.

ناصر براتی

پرورش بی‌سیم حکومت نظامی را شنود می‌کرد

در اصفهان گروه‌هایی ده‌بیست نفره بودند که برنامه‌ریزی می‌کردند تظاهرات کجا و چگونه باشد؟ سخنران چه کسی باشد؟ مجری مراسم که باشد و انتظامات چه کسانی باشند؟ خوشبختانه باید بگویم که در آن ایام، برنامه‌ریزی‌ها به‌گونه‌ای بود که با وجود شجاعت مردم و شرکت گسترده آن‌ها در تظاهرات، تعداد شهدای شهر اصفهان بسیار اندک بود. آقای مهندس شهیدی، بی‌سیمی ساخته بود که همه دستورهای حکومت نظامی را دریافت می‌کرد. ظاهر این بی‌سیم مشابه یک رادیوی چینی بود که اگر مأموران برای بازجویی به خانه می‌آمدند، تلقی آن‌ها این بود که این رادیو است. این بی‌سیم در اختیار مرحوم آقای پرورش بود. انقلابیون همه دستورهای حکومت نظامی را از این طریق می‌فهمیدند و می‌دانستند که مثلاً امروز مأموران نظامی قصد کشتار دارند یا قصد مدارای با مردم. این موضوع را به‌خوبی می‌دانستند و متناسب با آن هم تصمیم می‌گرفتند که تظاهرات چگونه باشد، در خیابان باشد یا در بازارچه؛ در کوچه باشد یا در مسجد؛ در دانشگاه باشد یا در مدرسه؛ به همین دلیل، انقلابیون با اطلاعات کافی که داشتند، برنامه‌ریزی می‌کردند؛ درحالی که در بعضی شهرهای دیگر انقلابیون از این سازمان‌دهی برخوردار نبودند؛ از همین رو کشتارهای وسیعی در آن شهرها صورت گرفت.

احمد زمانی

اولین شعارهای انقلاب؛ از ترس دهانمان خشک می‌شد

جلسه‌های قرآنی در منزل افراد مختلف برگزار می‌شد. آقای پرورش برای سخنرانی می‌آمدند. اوایل فقط تفسیر قرآن بود؛ ولی کم‌کم شروع به صحبت در زمینه مسائل سیاسی کردند. اواخر، جلسه‌ها بسیار زیاد شده بود. وقتی جلسه تمام می‌شد، از منزل آقای اکبر اناری در خیابان فروغی شروع به شماردادن می‌کردیم. اوایل شمار ما فقط «الله اکبر» بود؛ ولی کم‌کم «خمینی رهبر» و «مرگ بر شاه» هم به آن‌ها اضافه شد. برای شماردادن هم یکی به من می‌گفت و من به دیگران انتقال می‌دادم. همیشه می‌گفتند یک درصد پیش بروید تا کم‌کم ترس‌ها هم ریخته شود. ما هم می‌ترسیدیم و وقتی می‌خواستیم شعار بدیم، دهانمان خشک می‌شد. وضعیت اضطراب آوری بود؛ ولی مردم کم‌کم می‌آمدند. الله اکبر که می‌گفتیم، تقویت می‌شدیم و حدود یک ربع یا ده دقیقه بعد از شماردادن، اصفهان را به‌هم می‌ریختیم. منزل آقای اناری جلسه قرآن بود. ما حدود بیست نفر نو جوان بودیم که اول جلسه، قرآن می‌خواندیم و بعد از نیم ساعت یا یک ساعت، دوستان سید نفر می‌شدیم. آقای پرورش سخنرانی می‌کردند و در روزهایی که امن‌تر بود، در شهر تظاهرات می‌کردیم؛ اما اگر اوضاع خیلی خوب نبود، هر کس با هر چیزی که می‌توانست، چه دوچرخه و چه موتور به سمت منزل خودش به‌صورت مخفیانه فرار می‌کرد و اصلاً کسی هیچ شعاری نمی‌داد.

مصطفی خلیل اکبر

دستگیری پرورش بهانه اعتراض های دانش آموزی شد

خاطره ای دارم از آقای پرورش، خدا رحمتشان کند. ایشان را ساواک گرفت و تبعید کرد. در آن زمان ایشان معلم ما در هنرستان بود؛ مدرسه ای که آن زمان به نام شاه عباس در خیابان فروغی بود؛ بعد همین بهانه ای شد برای اینکه حرکت هایی را درون هنرستان به صورت اعتراض و تظاهرات و شکستن شیشه های آنجا و هر گز بر شاه گفتن و شعارنوشتن شکل بدهیم. دستگیری ایشان، حرکتی را در دل مدرسه شکل داد. استاد پرورش همچنین سخنرانی هایی در سطح کشور داشت؛ یادم هست مثلاً برای شیراز و کازرون گاهی بلیت تهیه می شد؛ بعد بلیت را به دست من می دادند و من در همان دبیرستان به دست آقای پرورش می رساندم تا ایشان برای سخنرانی بروند؛ مخصوصاً کازرونی ها، انقلابی بودند و آقای پرورش را از آنجا دعوت و شرایط سفر را فراهم می کردند.

حجت الاسلام مهدی نیلی پور

پرورش توسط آیت الله بهشتی شکار می شود

آقای پرورش از نزدیکان و شاگردان خاص آیت الله بهشتی بودند. ایشان محله شان چهارسوق بود و در جلسه های آقای بهشتی شرکت می کردند. استاد پرورش استعداد خوب و صدای زیبایی داشتند و به دستگاه های موسیقی مسلط بودند. نوحه گونه نمی خواندند؛ یعنی قرآن را با سوز و صوت و در قالب دستگاه می خواندند. بی اغراق بگویم؛ حداقل در زمان ما به عنوان یکی از بهترین مفسران قرآن بودند و اشعار را هم خیلی زیبا می خواندند. از نوجوانی این استعدادها در ایشان بود. توسط آیت الله بهشتی شکار می شوند و روی ایشان سرمایه گذاری می کنند. در بزرگ سالی که آقای بهشتی در اصفهان و حتی در ایران نبودند و به آلمان تشریف بردند، در مقطعی که ایشان به اصفهان می آمدند، اولین و طولانی ترین ملاقاتشان با آقای پرورش در مسیر حاشیه زاینده رود و پل فلسزی و پل خواجه و این ها بود؛ یعنی به لحاظ امنیتی در محل مشخص نمی رفتند؛ بلکه صبح در طول این مسیرها شروع به پیاده روی می کردند و در طول این مسیر اخبار بین ایشان و آیت الله بهشتی ردوبدل می شد.

احمد تولا

حضور دانشجویان انقلابی در جلسه های تفسیر استاد پرورش

یکی از حرکت های خوبی که در سطح اصفهان انجام می شد و تأثیر مستقیمی هم روی دانشکاه داشت، جلسه های روز دوشنبه استاد پرورش در مسجد آیت الله خادمی (کوچه حاج رسولیها) بود. بعد از نماز این جلسه تشکیل می شد. قاریان خوب سطح شهر مثل آقای زعفرانی و دیگران، قرآن تلاوت می کردند و بعد تفسیر یک ساعته آقای پرورش را داشتیم. مسجد حاج رسولیها مملو از دانشجویان و بچه های انقلابی سطح شهر می شد. وقتی جلسه تعطیل می شد، ساعت نه شب، در این فضای چهارباغ پایین، احساس می کردی تظاهرات است؛ با آن حجم دانشجویانی که آمده بودند؛ به خصوص عزیزی که از خوابگاه دانشگاه اصفهان آمده و شهرستانی بودند و شیفته معارف اسلامی بوده و علاقه خاصی به آقای پرورش داشتند. شادابی خاص را ما بعد از این جلسه ها در فضای چهارباغ پایین می دیدیم. بخشی از نیروهای قدیمی سپاه، همان بچه های آن دوره هستند که با استاد پرورش آشنا شدند و بهره گرفتند.

محمد اژهای

پدر بچه های انقلابی شهر

بنده سال ۱۳۴۵ با آقای پرورش آشنا شدم. گروهی از بهائیان در خیابان نظر کارخانه موزاییک سازی داشتند. آن ها شبهه هایی علیه اسلام برای بچه های مسلمان طرح کرده و با تطمیع آنان، علیه اسلام تبلیغ می کردند و در نهایت آن ها را بهایی بایی دین می کردند. آقای پرورش شبی با حاج آقا حسین رضایی (خدا رحمتشان کند) آمده بودند خیابان نظر تا ضمن آگاهی از اوضاع، مانع این تبلیغات شوند. منازعه پدری ما نزدیک این محل بود. وقتی ایشان موضوع را گفتند، برایم تعجب انگیز بود. بی محابا یک چکش (منزله پدر ما نجاری بود) برداشتم و شیشه منازعه دفتر آن ها را شکستم؛ درحالی که فریاد می زدم: اینجا دفتر موزاییک فروشی است یا دین فروشی؟ به این ترتیب اوضاع به هم ریخت و کار به کلانتری کشید. رئیس کلانتری فرد متدینی بود. او قضیه را به نفع ما خاتمه داد. پس از این واقعه، آقای پرورش با ما دوست شد و برای فعالیت علیه این فرقه از ما دعوت کرد؛ ما هم قبول کردیم. با توجه به موقعیت ما در آشنایی با محله و اشراف به منطقه، فعالیت ها مؤثر بود.

رضا طیب نیا

انتخاب بین سپاه و حزب جمهوری / مشورت با آقای پرورش

پدر بنده نظرش این بود که من به حوزه علمیه بروم و درس بخوانم. نصف درسم را قبل از انقلاب خواندم و نصف دیگرش را بعد از انقلاب. برای عضویت در سپاه یا عضویت در حزب جمهوری هم تردید داشتم؛ اینکه بروم حزب جمهوری اسلامی که آقای بهشتی تأسیس کرده بودند و یک مجموعه واقعا غنی از افرادی برجسته بود، یا اینکه بروم در سپاه پاسداران. بنده مشورتی از آقای پرورش گرفتم که ایشان در مقطعی از آقای بهشتی گرفته بودند؛ آقای بهشتی نظرشان این بود: هر جایی که هستید، حتما درس را بخوانید؛ چرا که آینده نظام به مدبری که بتواند کشور را اداره کند، نیاز دارد. این نظر آقای بهشتی بود. در کل، خودم هم با مشورتی که با آقای پرورش داشتم بین حزب و سپاه، سپاه را انتخاب کردم؛ اما تا زمانی که امام فرمودند نیروهای نظامی نباید وارد حزب شوند، در حزب جمهوری اسلامی هم عضو بودم. در واقع بنده بین حزب و سپاه هر دو را انتخاب کردم. با حزب بودم و در سپاه هم عضو بودم. جایی که امام فرمودند بین سپاه و حزب یکی را انتخاب کنید، سپاه را انتخاب کردم.

مجید خراسانی

با شور و هیجان زیادی صحبت می کردند

خبرش به ما رسید که در بیت آیت الله خادمی عده ای رفته اند و بست نشسته اند. ما می دانستیم که آنجا سخنران ارزنده اصفهان، آقای پرورش حضور دارند که کلاشان گیرایی خاصی داشت و با شور و هیجان زیادی صحبت می کردند. ایشان بحث مستضعفان را در همین خانه آقای خادمی بیان کرده بودند؛ نوارش هم تکثیر شد. آن را در خانه گوش می کردیم. اولین ورود من به مسائل مذهبی سیاسی توسط حاج خانم عسگری بود. ایشان ما بچه هایی را که زود به صف انقلابیون پیوسته بودیم، دعوت می کردند در مدرسه احمدیه. مدرسه احمدیه سالن خیلی بزرگی داشت. ما ابتدا با خانم عسگری کلاس داشتیم و بعد از ایشان با استاد پرورش که الحمد لله کلاس ها هم به طور منظم ادامه داشت. در مسجد سعید نیز با استاد پرورش آشنا شده بودیم. کلاس ها در خانه بود؛ تا اینکه انقلاب پیروز شد. مقر فعالیت استاد پرورش، کانون شهید مطهری بود. کانون شهید مطهری که الان آسایشگاه جانبازان است، آن موقع کاخ جوانان بود. استاد پرورش سخنران اصلی آنجا بودند و ما هم تمام جمعه ها پای صحبت های ایشان بودیم. حزب جمهوری اسلامی تشکیل شد و ایشان مسئول حزب جمهوری اسلامی اصفهان شدند و ما هم به واسطه کانون و به واسطه سابقه ای که از ایشان داشتیم، الحمد لله به حزب جمهوری اسلامی در شاخه دانش آموزی پیوستیم؛ در خود حزب هم یک سری کلاس با استاد پرورش و عزیزان دیگر داشتیم.

اعظم بانگی

دکتر بهشتی از تهران به آقای پرورش خط می داد

حرکت‌ها از منزل آیت‌الله خادمی و مسجد حکیم آغاز می‌شد. ناجی، فرماندار نظامی اصفهان، از دست مردم خسته شده بود؛ چون مسجد حکیم چند در خروجی داشت و به سمت چهارباغ عباسی یا احمد آباد یا چهارباغ پایین یا عبدالرزاق راه داشت و مردم از هر طرفی می‌توانستند فرار کنند. ناجی خیلی عصبانی شده بود. مردم راحت می‌آمدند و در مسجد حکیم تجمع می‌کردند. دکتر بهشتی از تهران به آقای پرورش خط می‌دادند و آقای پرورش اطلاعات را به آیت‌الله خادمی می‌رساندند و آیت‌الله خادمی نظرشان را می‌گفتند و مردم حرکت می‌کردند. آیت‌الله خادمی با کھولت سن و مشکلاتی که داشتند، با آغوش باز تمام زندگی‌شان را در اختیار مردم قرار داده بودند و با درایت و دقت به این امر رسیدگی می‌کردند. در کنار ایشان، شخصیتی مثل استاد پرورش نقش بسزایی در هدایت جوانان در فعالیت‌های انقلابی داشتند. شخصیتی مثل سردار حاج آقا رحیم صفوی که آن موقع در گروه صف بودند و با آقای پرورش ارتباط داشتند، گروه نظامی زیرکی داشتند که امنیت خانه را در تحصن منزل آیت‌الله خادمی تأمین می‌کردند.

حجت الاسلام مهدی نبلی پور

شبکه‌سازی در میان اصناف، بازاری‌ها، دانشجویها و معلمان

آقای پرورش برنامه‌های معنوی خوبی بر گزار می‌کرد. هر کس در سخنرانی‌های ایشان شرکت می‌کرد، جذبش می‌شد. ایشان سلسله سخنرانی‌هایی از جمله در منزل آقای اکبر آقایی در خیابان فروغی بر گزار می‌کرد؛ همچنین عصرهای دوشنبه در مسجد حاج رسولیها جلسه داشت و من در این برنامه‌ها شرکت می‌کردم. بعدها ارتباطمان با ایشان، ارتباطی خانوادگی شد و بدون اینکه خودمان بدانیم، وارد برنامه‌های مبارزاتی انقلاب شدیم؛ منظور اینکه آقای پرورش روی ما کار می‌کردند؛ همان‌طور که با سایر گروه‌هایی که زیر نظرشان بودند، کار می‌کردند. آقای پرورش در اصفهان شبکه‌هایی را از میان اصناف، بازاری‌ها، دانشجویها و معلمان راه‌اندازی کرده بودند و بین این گروه‌ها ارتباط برقرار می‌کردند. ایشان شب‌های جمعه دعای کمیل بر گزار می‌کردند؛ همچنین جلسه‌هایی را تشکیل می‌دادند و درباره مباحث انقلاب با این گروه‌ها صحبت می‌کردند.

محمود نباتی نژاد

پنج‌رمضان و اعلام حکومت نظامی

از افرادی که در قضیه تحصن ۱۰ روزه منزل آیت‌الله خادمی نقش داشتند، استاد اکبر پرورش بودند. ایشان در مراحل بعدی با آقای زهتاب هماهنگی کردند. آن زمان که به اصطلاح حکومت نظامی برقرار شد، رژیم سر چهارراه‌ها و میدان‌ها، تعدادی تانک که در مراکز خارج از شهر از آن‌ها استفاده می‌کردند، آورده و به عنوان یک تهدید نظامی، مستقر کرده بود. یکی از آن‌ها در فلکه شهدا بود. آن زمان به آن میدان پهلوی می‌گفتند. نزدیک خانه آیت‌الله خادمی بود و نشان می‌داد روی این منطقه و این پایگاه اصلی، خیلی حساس بودند و بیشترین حرکت‌ها هم در این منطقه بر نامرئری و پیگیری می‌شد. هرچقدر نظامی‌ها حضورشان را بیشتر می‌کردند، مردم هم از آن طرف حضورشان پررنگ‌تر می‌شد. باز خود گذشته‌گی و جان‌فشانی کامل می‌آمدند و اصلاً مهم نبود در راهپیمایی چه اتفاقی برایشان می‌افتد.

احمد فیض بخشان

نماز خواندن‌های مرحوم پرورش

زمانی که ما در دبیرستان احمدیه بودیم، آقای پرورش همیشه کلاس فوق‌العاده برایمان می‌گذاشتند. آقای قرائتی که بعداً در تلویزیون برنامه داشتند، از احمدیه شروع کردند. آن موقع طلبه بودند و در احمدیه به ما قرآن درس می‌دادند. چیزی که برایم خیلی جالب بود، نماز خواندن‌های آقای پرورش بود. واقعا با خضوعی خاص نماز می‌خواندند. همین الان که فکر می‌کنم چطور نماز می‌خواندند، موهای بدنم راست می‌شود.

سید احمد موسوی

دستگیری آقای پرورش و برخی علما در آتش‌سوزی سینما رکس آبادان

آتش‌سوزی سینما رکس آبادان از ترفندهایی بود که خود رژیم شاه انجام داد. می‌خواست بیندازد گردن نیروهای مذهبی. البته همان روز هم خیلی‌ها می‌گفتند کار خود دستگاه رژیم است و این اتفاقا درست علیه خود رژیم پیاده شد. علمایی چون حاج آقا کمال فقیه‌ایمانی و شیخ مهدی مظاهری و استاد پرورش را دستگیر کردند. ما رقیتم زندان دیدن آقای پرورش؛ چون با ایشان خیلی رابطه دوستانه و استادشاکردی داشتیم. یک‌سری از این‌ها شبانه به منزلشان حمله کرده بودند و فکر می‌کردند آن‌ها محور بعضی کارها قرار دارند و بعد هم تعدادی را آزاد کردند.

محمدعلی کاروان

ارتباط‌ها در غرب اصفهان

رابطه ما با روحانیون و انقلابیون، بیشتر در همان غرب اصفهان بود. با افرادی همچون حاج آقا اسدالله جوادی و حاج اکبر خلیلیان که از منطقه گورتان و خیلی هم فعال بودند و آقای علی نصر که از سرداران و فرماندهان تهران هستند، ارتباط داشتیم. در منطقه ما گروه‌های مبارز مخالف رژیم شاه، فعالیت زیادی می‌کردند؛ از جمله سازمان مجاهدین خلق (منافقین) در محله ما پایگاهی بسیار قوی داشتند؛ اما بچه‌مسلمان‌ها و بچه‌مذهبی‌ها به واسطه مرحوم پرورش با آقای جوادی رابطه داشتند. آقای خلیلیان چهار پنج سال از من بزرگ‌تر بودند و سابقه دستگیری از سوی ساواک و زندان را داشتند. دستورهایی که برای هماهنگی راهپیمایی‌ها می‌گرفتیم، از این کانال بود.

عبدالرسول نصر اصفهانی

سال شمار زندگی استاد سید علی اکبر پرورش

تولد در محله چهارسوق شیرازی های اصفهان در خانواده‌ای مذهبی و متوسط	۱۳۲۱
فوت پدر (مرحوم سید حسین رفیعی از نوادگان میرزرفیعا) و تغییر نام خانوادگی از رفیعی به پرورش به درخواست مادر	۱۳۲۶
ورود به دانشگاه اصفهان و تحصیل در رشته ادبیات فارسی	۱۳۳۹-۱۳۴۴
شرکت در مراسم ترحیم آیت‌الله العظمی بروجردی (ره)	۱۳۴۰
سفر به قم و دیدار با امام خمینی (ره) به همراه آیت‌الله خادمی (ره)	۱۳۴۳
ورود به دانش سرای عالی تهران و تحصیل در کارشناسی ارشد کارآموزی دبیری	۱۳۴۴-۱۳۴۵
اشتغال تمام وقت در آموزش و پرورش	۱۳۴۵
سخنرانی های پرشور مذهبی در دوران خدمت سربازی	۱۳۴۵-۱۳۴۷
ازدواج با خانواده مصحف (ثمره این زندگی مشترک شش فرزند)	۱۳۴۷
فعالیت در کانون علمی و تربیتی جهان اسلام تا زمان تعطیلی توسط ساواک	۱۳۴۸-۱۳۵۲
جلسات هفتگی تفسیر قرآن در مسجد آیت‌الله خادمی (مسجد حاج رسولی‌ها)	۱۳۵۲-۱۳۵۴
فعالیت در مؤسسه ابابصیر، انجمن مددکاری امام زمان (عج) سفرهای متعدد به شهرهای مختلف کشور، خصوصا مناطق محروم برای سخنرانی های دینی	۱۳۴۸-۱۳۵۷
فعالیت های فرهنگی سیاسی در پوشش دبیرستان احمدیه جلسات تربیتی ویژه ایام در روزهای جمعه	۱۳۴۸-۱۳۵۷
ارتباط با شهید آیت‌الله بهشتی، شهید آیت‌الله مطهری علامه جعفری و علامه طباطبایی	۱۳۴۸-۱۳۵۷
تأکید بر مبارزه سیاسی در کنار اقدامات فرهنگی و جدانشدن از انجمن حجتیه به دلیل سوگیری این انجمن با نهضت امام خمینی (ره)	۱۳۴۸-۱۳۵۷
حمایت از گروه های مسلح، از جمله کانون توحیدی صف	۱۳۵۶-۱۳۵۷
عضویت در شبکه انقلابی مخفی در میان برخی افسران ارتش (به واسطه شهید حسن آیت)، دریافت اخبار و خنثی کردن برخی توطئه ها	۱۳۵۶-۱۳۵۷
از فعالان راه اندازی تحصن ده روزه در منزل آیت‌الله خادمی که منجر به دستگیری ایشان توسط ساواک در ایام حکومت نظامی شد.	۱۳۵۷
سخنران اصلی اکثر تجمع های انقلابی اصفهان، از جمله سخنرانی مراسم تاسوعا در مسجد جامع اصفهان و اربعین حسینی در میدان امام اصفهان در اجتماع میلیونی مردم	۱۳۵۷
عضویت در شورای مرکزی تشکل جامعه معلمان اصفهان و نقش فعال در اداره اعتصابات و تظاهرات شهر	۱۳۵۷
پیروزی انقلاب اسلامی و سامان دهی سازمان های اداری، سیاسی و نهادهای انقلاب اسلامی در اصفهان، عضویت مؤثر در حزب جمهوری اسلامی (قائم مقام دبیرکل حزب در سال ۶۰)	۱۳۵۷
تلاش برای تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اصفهان	۱۳۵۸
منتخب مردم استان اصفهان در مجلس خبرگان قانون اساسی	۱۳۵۸

منتخب مردم اصفهان در اولین دوره مجلس شورای اسلامی	۱۳۵۸
نایب رئیس مجلس شورای اسلامی با اکثریت آرای نمایندگان	۱۳۵۹
عضویت در شورای عالی دفاع از سوی مجلس شورای اسلامی	۱۳۵۹
تلاش برای حفظ آرامش و وحدت در التهاب های سیاسی کشور	۱۳۵۹
تلاش برای عزل بنی صدر در مجلس	۱۳۶۰
کاندیدای سومین دوره ریاست جمهوری پس از شهادت محمد علی رجایی، در رقابت با سید علی خامنه‌ای، حسن غفوری فرد و سیدرضا زواره‌ای	۱۳۶۰
معرفی به عنوان نخست وزیر از سوی رئیس جمهور وقت، آیت‌الله خامنه‌ای که موفق به دریافت رأی اعتماد از مجلس نشد.	۱۳۶۰
وزیر آموزش و پرورش در کابینه های مهدوی کنی، باهنر و موسوی	۱۳۶۴-۱۳۶۰
منتخب مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی دوره سوم و چهارم	۱۳۷۵-۱۳۶۷
تحقیق و تفحص از صداوسیما و در نهایت عوض شدن مدیر آن	۱۳۷۱-۱۳۷۰
عضویت در شورای مرکزی جمعیت مؤتلفه اسلامی و قائم مقام دبیرکل	۱۳۸۰-۱۳۷۲
تلاش برای سازمان دهی و وحدت بخشی نیروهای خط امام و رهبری	۱۳۸۶-۱۳۷۶
بازگشت به زادگاه خود پس از ۲۰ سال دوری از اصفهان و نقش معنوی برای جریان های سیاسی مذهبی در شهر	۱۳۸۱
تربیت شاگردان فراوان در زمینه اخلاق و معارف اسلامی و قرآنی	۱۳۹۲-۱۳۴۲
آغاز بیماری و کاهش فعالیت ها	۱۳۸۹
رحلت در ۷۱ سالگی؛ تشییع با حضور جمع کثیری از مردم و مسئولان و آرام گرفتن در گلستان شهدای اصفهان در کنار بسیاری از هم زمان و شاگردان	۱۳۹۲

۵ خواندنی از تاریخ سیاسی اصفهان

مبارزه‌های مخفی و تشکیلاتی سید علی اکبر پرورش

در دیداری که خانواده مرحوم پرورش، پس از رحلت ایشان، بارهبر معظم انقلاب اسلامی داشتند، حضرت آقا قتل به مضمون چنین فرمودند که «باید روی مدل فعالیت‌های مرحوم پرورش کار کرد؛ این صحبت، انگیزه و محور این کتاب است؛ لذا در این اثر تنها به کرد آوری خاطره‌های تشکیلاتی و مبارزاتی مرحوم پرورش پرداخته شده است و نباید از بعد عرفانی و تربیتی ایشان غفلت شود. کتاب پیش رو، گوشه‌ای از شبکه ارتباطی و مبارزه‌های مخفی استاد پرورش را به رخ می‌کشد.

پدیدارشناسی پخش اعلامیه و نوار در مبارزه‌های انقلاب اسلامی

این کتاب روایت‌های معتبری از نوع فعالیت‌های انقلابی جوانان در قالب استفاده از نوار کاست و اعلامیه‌هاست. آن‌طور که در بخشی از آن آمده است: «جوانان بسیاری توسط رژیم پهلوی، به جرم استفاده از نوار کاست و اعلامیه در رساندن پیام حضرت امام خمینی در پایگاه اجتماعی دینی "مسجد"، منزل، کوچه، خیابان و محله، دستگیر، شکنجه و به شهادت رسیدند و خون قرمز آنان کاغذ اعلامیه را رنگین و نوار کاست را زیبا کرد. اعلامیه‌های دوران انقلاب از مریت‌هایی چون کم هزینه بودن، حمل سریع و آسان و قابلیت تکثیر فراوان برخوردار بود؛ لذا به رسانه‌ای فراگیر در میان مردم تبدیل شد؛ در واقع همه این اقدامات با هدف آگاهی بخشی به مردم و شرکت هر چه بیشتر مردم در مبارزه‌های انقلابی، صورت می‌گرفته است.»

پدیدارشناسی ترور آیت‌الله شمس‌آبادی

آیت‌الله سید ابوالحسن شمس‌آبادی، از علمای سرشناس و وکیل آیت‌الله ابوالقاسم خویی در اصفهان بود. او در مدرسه صدر بازار تدریس می‌کرد و فعالیت‌های زیادی در زمینه امور خیریه و تأسیس مؤسسه‌های عام‌المنفعه و همچنین اعزام مبلغ به سراسر استان اصفهان داشت. کتاب حاضر از سه ضلع متقاطع «شمس‌آبادی»، «کتاب شهید جساوید» و «دیانه مهدی هاشمی (هدفی‌ها)» تشکیل شده است. سعی کرده‌ایم تا حد ممکن به روایت‌های بی‌واسطه و فهم پدیده ترور مرحوم شمس‌آبادی نزدیک شویم.

پدیدارشناسی شهادت حاج آقا مصطفی خمینی و اوج انقلاب

امام خمینی (ره) در نجف‌اشرف فرزندی ارجمند را از دست می‌دهد و آن را «الطاف خفیه الهی» می‌خواند. در این زمان، حجم نسبتاً گسترده‌ای از اعلامیه‌ها درباره شهادت رسیدن حاج آقا مصطفی خمینی و جنایات رژیم شاه تهیه و در سطح کشور منتشر شد. پس از آن مجالس متعدد برای بزرگداشت شهادت حاج آقا مصطفی خمینی برگزار شد و نام «خمینی» که سال‌ها زندانی سینه‌ها و گلوها شده بود و به زبان آوردن آن بزرگ‌ترین جرم به‌شمار می‌رفت، بار دیگر به‌طور گسترده‌ای بر سر زبان‌ها جاری شد. رژیم در عوض به انتشار مقاله‌ای توهین آمیز دست زد و این آغاز تظاهرات و قیامی بود که به سرنگونی حکومت پهلوی و پایان نظام سلطنتی در ایران انجامید.

هرمضان؛ اولین حکومت نظامی در ایران پدیدارشناسی تحصن تاریخی در منزل آیت‌الله خادمی

اصفهان در رمضان ۵۷ صحنه خبری ایران شد. آیت‌الله سید جلال‌الدین طاهری حسین‌آبادی در فاصله کوتاهی پس از بازگشت از تبعید، مجدداً دستگیر و به تهران اعزام شد. نیروهای انقلابی اصفهان با اطلاع از این خبر، تصمیم گرفتند بازار را تعطیل کنند و برای اعتراض و چاره‌جویی در منزل ریاست حوزه علمیه اصفهان، آیت‌الله سید حسین خادمی، تحصن کنند؛ اما شاید کسی تصور نمی‌کرد این تحصن ۱۰ روزه درازا بینجامد و به مدرسه انقلاب و پایگاه مبارزه‌ها تبدیل شود؛ به طوری که پایان آن، اولین حکومت نظامی در کشور و اتفاق‌های قهرآمیز در ۵ رمضان ۱۳۵۷ باشد.

فصل نو

آیین اختتامیه چهارمین جشنواره
شعر و داستان کودک و نوجوان
شهروندی (شهرمن)

پنجشنبه ۷ دی ۱۴۰۲
Thursday - 28 Dec 2023

کتابخانه
مرکز آفرینش‌های ادبی اصفهان

شهرمن

جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهروندی

زمان: ۷ دی ماه ۱۴۰۲

مکان: خیابان باغ‌گلدسته، کتابخانه مرکزی شهرداری اصفهان

پخش زنده از طریق   isfahanshahr vandi

سازمان فرهنگی اجتماعی
ورزشی شهرداری اصفهان
اداره توسعه
فرهنگ شهروندی

کارگاه های چهارمین دوره جشنواره شعر و داستان (شهرمن)

سلسله کارگاه های چهارمین جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهربندی «شهرمن»

کارگاه اول

استاد احمد اکبریور
موسسده ادبیات کودک و نوجوان
ایده های خلاقانه در موضوعات شهری
دوشنبه ۱۴۰۲/۶/۲۷ - ساعت ۱۷
باغ غدیر - مرکز آفرینش های ادبی قلمستان
بخش رسانه و ارتباطات IsfahanshahrVandl

سلسله کارگاه های چهارمین جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهربندی «شهرمن»

کارگاه دوم

استاد ناصر کشاورز
شاعر برجسته کودک و نوجوان
از کودکان بیاموزیم / به کودکان بیاموزیم
سه شنبه ۱۴۰۲/۷/۲۴ - ساعت ۱۷
بخش رسانه و ارتباطات IsfahanshahrVandl

سلسله کارگاه های چهارمین جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهربندی «شهرمن»

کارگاه سوم

استاد احمد اکبریور
موسسده ادبیات کودک و نوجوان
اقتباس در سینمای کودک و نوجوان
دوشنبه ۱۴۰۲/۷/۱۵ - ساعت ۱۶:۳۰
مکان: باغ غدیر - مرکز آفرینش های ادبی قلمستان
بخش رسانه و ارتباطات IsfahanshahrVandl

سلسله کارگاه های چهارمین جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهربندی «شهرمن»

کارگاه چهارم

استاد غلامرضا بکاتاش
موسسده ادبیات کودک و نوجوان
خلق روایت در شعر
چهارشنبه ۱۴۰۲/۷/۱۳ - ساعت ۱۶:۳۰
مکان: باغ غدیر - مرکز آفرینش های ادبی قلمستان
بخش رسانه و ارتباطات IsfahanshahrVandl

سلسله کارگاه های چهارمین جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهربندی «شهرمن»

کارگاه پنجم

استاد ناصر کشاورز
شاعر برجسته کودک و نوجوان
شعر کودک، شاعر کودک
پنجشنبه ۱۴۰۲/۷/۱۴ - ساعت ۱۷:۳۰
مکان: باغ غدیر - مرکز آفرینش های ادبی قلمستان
بخش رسانه و ارتباطات IsfahanshahrVandl

مهناز دخت ایل بیگ مسئول دبیرخانه جشنواره

اداره توسعه فرهنگ شهربندی در راستای سیاست ها خود در استفاده از ابزارها و رسانه های مؤثر در جهت ارتقای فرهنگ شهربندی در بین افراد مختلف جامعه جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهربندی «شهرمن» را در برنامه کاری سالیانه خود قرار داد و تا کنون چهار دوره آن برگزار شده است. دبیرخانه جشنواره رسماً از سال ۱۳۹۸ فعالیت خود را آغاز کرد. وظایف دبیرخانه جشنواره تعیین شد و زمینه های مناسب برای رسیدن به اهداف جشنواره که تولید محتوای آموزشی با موضوعات شهربندی برای مخاطب کودک و نوجوان بود فراهم شد. کارگروهی شامل کارشناسان حوزه ادبیات کودک و نوجوان و اعضای شورای سیاست گذاری گرد هم آمده تا این رویداد فرهنگی رقم بخورد. پس از اعلام نخستین فراخوان و جمع آوری آثار دریافتی با استقبال خوبی از طرف نویسندگان سراسر کشور روبه رو شدیم و از آنجایی که هدف و تمرکز جشنواره بر کیفیت بوده و نگاه کمی و آماری نداشتیم، آثاری که از نظر کارشناسان مناسب بود، ویرایش، ثبت و به چاپ رسید. عملکرد خوب جشنواره نسبت به تعهدات خود مبنی بر چاپ آثار، برای نویسندگان بسیار مهم بود و موجب رضایت خاطر، اعتماد و ایجاد انگیزه در آنان شد؛ طوری که با ارتباط های پی در پی با دبیرخانه پیگیر اعلام فراخوان بعدی جشنواره بودند. از طرفی آنان این جشنواره را کاربردی می دانستند؛ چرا که این جشنواره با محوریت موضوعات شهربندی برگزار شده و اینجا ادبیات فقط شعر و داستان ساده نبوده بلکه این قابلیت را دارد که نیازهای کودکان و نوجوانان را در زمینه های مهارت های فردی، محیط زیست، اصول اخلاقی و... پاسخ دهد و این تصور که شاید قالب شعر و داستان توانایی نقل این موارد را نداشته باشد با تولید آثار فرهنگی نویسندگان با هدف ارتقای فرهنگ شهربندی از بین رفت. امیدواریم جشنواره «شهرمن» به طور مستمر با حمایت مدیران شهری به کار خود ادامه دهد و همچنان شاهد نقش آفرینی شهروندان در رسیدن به آرمان شهری باشیم.

سید مهدی سجادزاده

رئیس اداره توسعه فرهنگ شهربندی و دبیر اجرایی چهارمین جشنواره شعر و داستان «شهرمن»

می توانیم امیدوار باشیم، جشنواره ای که به عدد چهار رسیده باشد جشنواره ای ماندگار خواهد بود و آیندگان آن را ادامه خواهند داد. واقعیت امر آن است که در کشور ما در حوزه نشر و فرهنگ کتاب و کتاب خوانی، روزگار نه چندان مناسبی را طی می کنیم و در چنین شرایطی جشنواره ادبی به خصوص در حوزه پراهمیت کودک و نوجوان نیز خالی از این حال و هوا نیستند. اهمیت موضوع اما برای ما در اداره توسعه فرهنگ شهربندی شهرداری اصفهان از آن روست که در کنار برگزاری رویدادهایی همچون جشنواره «شهرمن» پروژه بزرگ کلاس شهر را در سطح شهر استان اصفهان داریم و یکی از محورهایی که تولیدات این جشنواره در آن استفاده می شود، همین پروژه کلاس شهر است. کاربردی بودن این رخداد که قرار است در آینده ملی شدن آن نیز اتفاق بیفتد تا در تقویم رویدادهای فرهنگی و ادبی کشور قرار بگیرد، یکی از وجوه تمایز این جشنواره است. تمام تلاش ما در اداره توسعه فرهنگ شهربندی شهرداری اصفهان آن است که در کنار وجه رویدادهای این جشنواره، از محصولات آن در زمینه های مختلف استفاده کنیم. چاپ آثار برگزیده به خصوص در شرایط اقتصادی کنونی و عرضه آن به ذی نفعان مؤثر، همچنین نویسندگان آثار جهت بالابردن انگیزه از دستور کارهای ما در اداره شهربندی است. برگزاری رویدادهای جنبی همچون مسابقه، ساخت یادکست و مواردی از این قبیل روش های دیگر جهت بالا بردن بهره وری از آثار منتخب این جشنواره است. هرچند در گذشته نیز برگزاری رویدادهایی همچون مهرواره قصه گویی «شهرمن» با همکاری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اصفهان از این دست اقدامات بوده است. امسال در چهارمین دوره این جشنواره سعی شده است ساختار جشنواره ای این رویداد پیش از گذشته باشد. برای همین امر، در این دوره استفاده از مدیر هنری و طراحی یک هویت بصری مستقل برای جشنواره، اهدای تندیس ویژه برگزیدگان برتر، برگزاری در بزرگداشت جهت دو نفر از مؤثران حوزه ادبیات کودک و نوجوان، استاد جمشید خانیان و سرکار خانم زهرا وثوقی از جمله این وجه تمایز برای اعتباربخشی ویژه این جشنواره بوده است و در پایان امیدواریم مجموعه اقدامات انجام شده قبل، حین و بعد از برگزاری این رویداد باعث ایجاد شهری پایدار و زیست محور برای شهربندی خلاق شود تا شاهد تحقق شعار «اصفهان من، شهر زندگی» باشیم.

جعفر تونزنده جانی: شعر و داستان نقش مهمی در انتقال مفاهیم شهروندی دارد

جعفر تونزنده جانی، داور داستان جشنواره شعر و داستان شهروندی «شهرمن»، در خصوص کیفیت آثار ارسال شده به جشنواره گفت: طی چند سالی که به عنوان داور در جشنواره حضور داشتم، مقابل آثاری قرار گرفتم که حیرت زده می‌شوم. به رغم اینکه خالق این آثار را نمی‌شناسم، دائم از خود می‌پرسم این افراد چه کسانی هستند؟ چند سال سن دارند و چرا کسی نیست با این افراد به صورت جدی کار کند تا در سال‌های آینده تعداد نویسندگان خوب ما در عرصه کودک و نوجوان و در عرصه بزرگسالان افزایش پیدا کند. او افزود: ممکن است در بخش تکنیکی و فنی اصول داستان نویسی در برخی آثار رعایت نشود؛ اما از نظر طرح و ایده شاهد شرکت‌کنندگان خوبی هستیم و امیدوارم بخش عمده این نویسندگان کودک و نوجوان و با استعداد و توانا وارد عرصه ادبیات شوند. تونزنده جانی تأکید کرد: اساساً اینکه جشنواره برای طرح چنین موضوعاتی در قالب شعر و ادبیات راه اندازی شده است، نشان می‌دهد که این حوزه از موضوعات اساسی امروز بشر است؛ در حوزه مسائل شهروندی نیز فضا برای فعالیت به وفور وجود دارد و برگزاری چنین جشنواره‌هایی می‌تواند باعث آموزش فرهنگ شهروندی در قالب شعر و داستان به خانواده‌ها شود که مطمئناً تأثیر بیشتری هم حتی به نسبت سمینارها و همایش‌ها برای ارتقای این فرهنگ در بر خواهد داشت. داور داستان جشنواره شعر و داستان شهروندی ادامه داد: بیان ادبیات در قالب شعر و داستان نقش مهمی در انتقال مفاهیم فرهنگ شهروندی به ناخودآگاه انسان‌ها دارد. زمانی که این فرهنگ در ناخودآگاه جای بگیرد، در رفتار شخصی هم تغییر ایجاد می‌کند و افراد متوجه می‌شوند به چه صورت در شهر، محله، آپارتمان و منزل خود رفتار کنند؛ همچنین این جشنواره طیف وسیعی از نویسندگان و شاعران را در بر می‌گیرد که با توجه به هدف گذاری جشنواره خط فکری روشنی از فرهنگ شهروندی به آن‌ها می‌دهد و شرکت‌کنندگان نیز با دقت بیشتری در این حوزه فعالیت می‌کنند. او ادامه داد: اولین تأثیر برگزاری این جشنواره بر شاعران و نویسندگان شرکت‌کننده است. زمانی که این عزیزان به مرحله‌ای از معروفیت و شناخته شدن برسند، تأثیر محیطی و اجتماعی و اقربا خواهند داشت؛ البته این اتفاق‌ها منوط به دیده شدن شرکت‌کنندگان و آثار ارسال شده این عزیزان است و همین موضوع کار داوران را سخت می‌کند؛ چرا که می‌بایست آثار خوب را انتخاب کنند و پس از آن به چاپ برسد. تونزنده جانی خاطرنشان کرد: پیشنهاد می‌کنم متولیان جشنواره آثار منتخب به ناشران معروف معرفی کنند تا سطح حوزه هنر به خصوص در زمینه شعر و داستان در فرهنگ شهری روند رو به رشدی داشته باشد.

غلامرضا بکتاش: جشنواره گویای هدف‌گذاری مناسب شهرداری در حوزه اخلاق شهروندی است

غلامرضا بکتاش، داور شعر جشنواره شعر و داستان شهروندی «شهرمن» در خصوص برگزاری این جشنواره گفت: هر جشنواره‌ای که برگزار می‌شود آثار خوبی به خود می‌بیند. آثار ارسال شده به جشنواره هم از این قاعده مستثنا نبود و بی‌شک جشنواره شعر و داستان شهروندی در چهارمین سال برگزاری از حیث آثار خوب و تعداد شرکت‌کنندگان بسیار موفق عمل کرد. او با اشاره به نقش برگزاری این جشنواره در فرهنگ شهروندی تأکید کرد: وقتی یک جشنواره برای چهارمین سال پی‌پایی برگزار می‌شود، اتفاق بزرگی است که با همت شهرداری اصفهان با برنامه ریزی وسیع رخ می‌دهد. موضوعات منحصر به فرد این جشنواره گویای هدف‌گذاری مناسب شهرداری اصفهان در حوزه اخلاق شهروندی است و به این ترتیب شهر اصفهان نیز از اخلاق شهروندی سرشار خواهد شد. بکتاش ادامه داد: اخلاق یا فرهنگ شهروندی موضوعی است که کودکان و نوجوانان می‌بایست از سنین پایین با آن آشنا شوند تا در آینده از این رفتار بهره ببرند و نتیجه آن، رفتار درست در زندگی خواهد بود که از فرهنگ آپارتمان نشینی گرفته تا تلاش برای داشتن هوای پاک، راه رفتن روی خط عابر پیاده و... را دربر می‌گیرد و تمام این موارد زیرمجموعه رفتار شهروندی خواهند بود که برگزاری جشنواره شعر و داستان شهروندی تمامی این موارد را آموزش می‌دهد. داور شعر جشنواره شعر و داستان شهروندی تصریح کرد: قدرت این جشنواره به قدری است که وقتی در سطح ملی برگزار می‌شود، همین فرهنگ را به سایر شهرها انتقال می‌دهد و باید سایر استان‌ها و شهرهای کشور نیز این جشنواره با محوریت اخلاق شهروندی را الگو قرار دهند تا بتوانند جشنواره‌هایی با همین سبک و در حوزه حمل و نقل عمومی، هوای پاک، آتش نشانی و... برگزار کنند.

بکتاش تصریح کرد: برگزاری این جشنواره به کودکان و نوجوانان فرهنگ استفاده از دوچرخه، وسایل حمل و نقل عمومی و سایر حوزه‌های زندگی شهری را آموزش می‌دهد و شهرداری اصفهان نه فقط در قالب برگزاری این جشنواره، بلکه در عمل این فرهنگ را نشان داده است. او اضافه کرد: هر کس به اصفهان سفر کرده است، می‌داند که این شهر یکی از زیباترین شهرهای کشور است و مدیریت شهری به رغم سختی‌های فراوان برای فرهنگ شهروندی گام‌های مؤثری برداشته است؛ چرا که به زندگی شهروندان خود اهمیت می‌دهد. به گفته بکتاش، در همه محورها همه آثار در زمان مناسب به جشنواره رسید و اضافه شدن بخش زاینده رود اتفاق جالب این جشنواره بود که نشان داد جریان داشتن آن نه فقط دغدغه مردم اصفهان، بلکه دغدغه همه کشور است. او خاطرنشان کرد: وقتی چهارمین دوره جشنواره شعر و داستان شهروندی برگزار می‌شود، طبیعتاً سطح شرکت‌کنندگان بالا خواهد بود و شاعران و نویسندگان می‌بایست آثاری را به جشنواره ارسال کنند که از عهده نوشتن در حوزه محیط زیستی و فرهنگ شهروندی خوب برآیند و صرف شرکت‌کردن در جشنواره آثار ارسال نکنند که انصافاً همین اتفاق هم رخ داد. این شاعر مطرح کودک یادآور شد: آثار ارسال شده نشان داد که رفتار شهروندی مناسب در همه کشور صورت گرفته و تأثیرات برگزاری این جشنواره در آثار مشخص است.

سعید معتمدی، دبیر علمی جشنواره شعر و داستان شهروندی «شهرمن»: جشنواره برخاسته از دغدغه شهری است

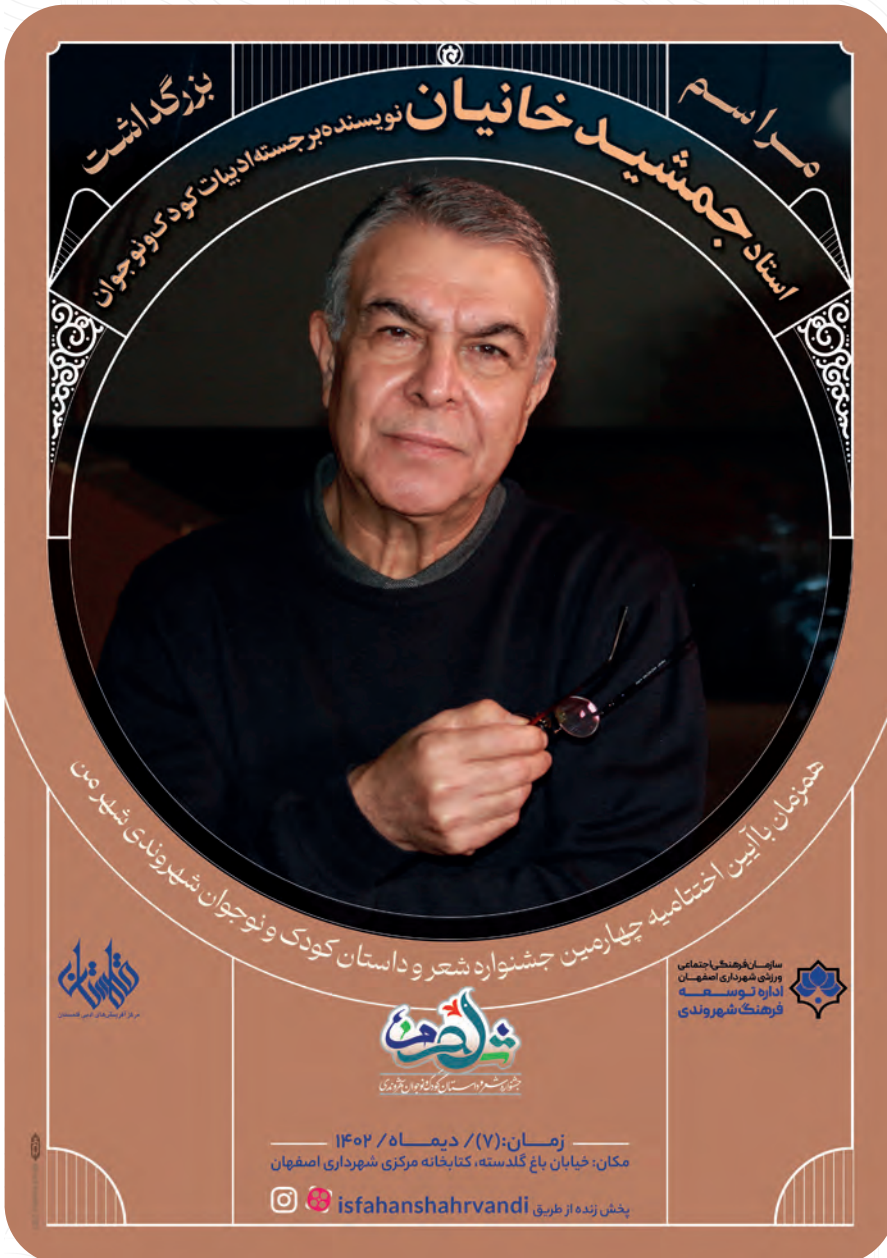
سعید معتمدی، دبیر علمی جشنواره شعر و داستان شهروندی «شهرمن»، در خصوص موضوعات آثار ارسال شده به جشنواره گفت: موضوعات جشنواره به دلیل اینکه برخاسته از یک دغدغه شهری و مدیریت شهری است، به دنبال تهیه محتوا و کتاب‌های مناسب برای موضوعات روزمره زندگی شهری است که هر روز با آن سروکار داریم و از حمل و نقل در شهر تا پسماند در خانه، محیط زیست، ایمنی و... را شامل می‌شود. او افزود: این جشنواره از نظر موضوع، کاربردی‌ترین جشنواره بود و به دلیل دغدغه مدیریت شهری، راه ارتباطی مناسبی با هنرمندان این حوزه بود تا برای مخاطبان اصلی خود، یعنی کودکان و نوجوانان به عنوان وارثان این شهر اصفهان طراحی شود. معتمدی با اشاره به تأثیر برگزاری این جشنواره بیان کرد: این جشنواره در کل کشور کم‌نظیر است؛ چرا که آثار برگزیده طی فرآیندی تخصصی در همان بخش مورد نظر که از موضوعات جشنواره بوده، تبدیل به کتاب خواهد شد و کتاب‌ها در برنامه‌های مختلف که توسط کمیته شهروندی در محیط‌های شهری و مدارس، جنگ‌ها و رویدادهای شهری برگزار می‌شود، استفاده شده و به دست مخاطب نهایی می‌رسد. دبیر علمی جشنواره شعر و داستان شهروندی ادامه داد: همه محورها به خصوص اخلاق شهروندی بیشتر مورد توجه بود؛ اما اغلب آثار به صورت داستان به جشنواره ارسال شده است و کیفیت آثار سطح کیفی و حرفه‌ای بالایی با کاربردهای مختلف دارد. او خاطرنشان کرد: آثاری که در سال‌های گذشته به جشنواره ارسال شد، در قالب ۲۰۰ کتاب منتشر و به دست مخاطب رسید که حتی محتوای این کتاب‌ها برگزیده و تأیید شده کتاب رشد آموزش و پرورش هم بود و در برنامه شاد بارگذاری شد.

مجتبی اسپنانی، فیلمساز: سخت‌گیری و دقت مثال‌زدنی استاد از خاطر محو نمی‌شود

سابقه آشنایی من با استاد خانیان به سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ برمی‌گردد و به صورت مرتب تا حدود یک سال پیش جلسات هفتگی خدمت استاد بودم. حدود چهار یا پنج سال است از نزدیک استاد را می‌شناسم و افتخار دارم که در خدمتشان هستم. خانیان در درجه اول یک معلم و استاد خوب و انسان بسیار شریفی هستند و عمری با شرافت زندگی کردند و نوشتند و تلاش کردند در حوزه بسیار سخت و دشوار ادبیات کودک و نوجوان موفق شوند. به اعتقاد من استاد خانیان در میان جامعه فیلم‌سازان بسیار تأثیرگذار هستند. اغلب فیلمنامه‌هایم را با مشورت‌های استاد نوشتم و از راهنمایی‌هایشان استفاده کردم. به اعتقاد من فیلمنامه بدون استاد خانیان و با استاد خانیان قطعاً تغییر فاحشی دارد و بسیار خوشحالم که شرایط به گونه‌ای فراهم شد که بتوانم شاگرد استاد باشم. استاد خانیان، انسان بسیار منظم و دقیقی هستند و وسواس بسیار عجیبی در خوب شنیدن، یادداشت‌برداری، نقد کردن و راهنمایی کردن همه هنرمندان نمایشنامه‌نویس، فیلمنامه‌نویس و داستان‌نویس دارند. همه بر این موضوع واقف هستند که استاد در کار واقعاً کم‌نظیر هستند؛ اما برخی آنقدر که باید قدر ایشان را ندانستند. استاد خانیان در برخی جشنواره‌های معتبر بین‌المللی ادبیات کودکان و نوجوانان رتبه آوردند و داستان‌هایی که در طول سال‌ها منتشر کردند گواه بر شاخص بودن و تأثیرگذاری ایشان بر فرهنگ و هنر است. استاد خانیان در حوزه ادبیات کودک و نوجوان هنوز ناشناخته هستند. در ادبیات نمایشی داور و عضو شورا بودند، اما در حوزه ادبیات نوجوان که تخصص ایشان است قدر و منزلتشان را ندانستند. جای تأسف دارد که امثال استاد خانیان در شهر اصفهان هستند؛ اما از ظرفیت‌های ایشان استفاده نمی‌شود. به اعتقاد من، استاد خانیان در حال حاضر باید عضو تمام شوراهای مرتبط با ادبیات نوجوان و کودک و به عنوان یک نخبه تصمیم‌ساز باشد. شایسته نیست که منبع درآمد استاد فقط از داستان‌هایی که می‌نویسند، باشد و سمت مشاوره و مشورت را از ایشان سلب کنیم. به نظر من ادبیات شهر اصفهان از این لحاظ ضرر کرده است. امیدوارم استاد همیشه مانا، پویا و کوشا باشند و در نوشتن در قله‌ای که هستند؛ بمانند.

سعید محسنی داستان‌نویس، نمایشنامه‌نویس کارگردان و مدرس تئاتر درباره استاد خانیان می‌گوید

یاد برخی انسان‌ها نه تنها انسان را روشن نگاه می‌دارد، بلکه گرمای روشنایی‌شان زمستان را کوتاه‌تر می‌کند و جمشید خانیان از آن دسته انسان‌هاست که حضور و محضرش گرما و روشنی است. او ادامه می‌دهد: افتخار همنشینی از سال‌های دور تا همین روزها سبب شده تا بسیار خاطره‌ها بر لوح آشنایی‌مان نقش ببندد. محسنی با بیان اینکه بزرگ داشتن بزرگانمان رسمی نیکوست، خاطر نشان می‌کند: این مهم را بهانه می‌کنم تا به خودم یادآوری کنم که چه بسیار کم هستند آن‌هایی که هم صحبتی‌شان جزو ساعات عمر محسوب نمی‌شود. این مدرس تئاتر تصریح می‌کند: از اولین آشنایی‌ما در مجله «گردون» نزدیک به سی سال می‌گذرد. داستان «تالاب» نوشته استاد را خواندم سپس متوجه شدم ساکن اصفهان شده‌اند. دورادور می‌دیدمشان تا اینکه سعادت همنشینی در تالار هنر مهیا شد. محسنی خاطر نشان می‌کند: تلخی‌ها و شیرینی‌های بسیاری در کنار استاد چشیدم و سخت‌گیری و دقت مثال‌زدنی استاد بعید است از خاطر محو شود. این همه بهانه‌ای شد برای عرض ارادت و یادباد گفتن روزهایی که رفتند؛ اما برکتشان برای من خواهد ماند.

زمان: (۷) / دیماه / ۱۴۰۴

مکان: خیابان باغ گل‌دسته، کتابخانه مرکزی شهرداری اصفهان

بخش زنده از طریق [isfahanshahrvandi](https://www.isfahanshahrvandi.ir)

بابک نیک طلب، نویسنده، شاعر و داور شعر کودک و نوجوان: استاد وثوقی، دغدغه آموزش و پرورش فرزندان این مرز و بوم را دارد

آشنایی من با شاعر ارجمند سرکار خانم زهرا وثوقی به سال ۱۳۷۱ و دهه هفتاد برمی گردد. آن زمان برای تولید سرود و ترانه های دانش آموزی فراخوان هایی اعلام می شد و آثار متناسب برای آهنگ سازی و اجرا قرار می گرفت. فکر می کنم چند شعر از خانم وثوقی هم برگزیده شد و سال ها کودکان این آثار را اجرا می کردند. همچنین از شعرهای او در مجلات رشد هم استفاده می شد و به خاطر بیان عاطفی و صمیمی مورد استقبال مخاطبان بود. به مرور خانم وثوقی از شعرهای کودکان کتاب های مستقلی منتشر کرد. از آن زمان گاه و بیگاه در مراسم و برنامه های ادبی و به خصوص جلسه های شعر و ادبیات کودک و نوجوان دیدار و گپ و گفت هایی داشتیم. تعهد شغلی و فعالیت های فرهنگی و دیگر دل مشغولی های خانم وثوقی و شاید دوری از مرکز باعث شده کمتر بتوانیم از دانش و آموخته های او در سطح ملی برخوردار شویم. امیدوارم با فراغت و ایجاد فرصت برای خودشان بیشتر در خدمت شاعران کودک و نوجوان استان اصفهان و همچنین همه میهن عزیز باشد. آنچه به نظر من درباره خانم وثوقی باید در نظر داشت، دو ویژگی با اهمیت است. یکی فرهنگی بودن و دغدغه آموزش و پرورش فرزندان این مرز و بوم را داشتن که کار بسیار مهمی در روزگار ماست. بسیاری اوقات معلم فداکار، از امکان رشد و پیشرفت انحصاری و شخصی خود می گذرد و افتخار و بزرگی را در جمع شاگردان و همراه آن ها می بیند. دوم توجه به شعر کودک و فقط برای کودکان شعر گفتن و به نیازها و آمل و آرزوهای نسل آینده دل سپردن است. اگر چه به نظر کاری ساده می آید؛ اما بسیار قابل تقدیر است که شعر کودک در اولویت فعالیت های هنرمند باشد. شاید اگر برای دل خودش و مناسبت های اجتماعی، اقتصادی و موضوعات عمومی بزرگسالان می سرود، گستره انتشار آثار و شهرت ادبی و... برای او سهل الوصول تر بود؛ اما او هرگز عشق و مهر به ادبیات و شعر کودک را با هیچ حوزه دیگری جایگزین نکرد. تقریباً هر شاعر نو قلم و جویای دانش ادبی که از این خطه با من تماس داشته و می خواسته راهنما و راهگشای خوبی برای پیشبرد فعالیت هایش دریافت کند، بی درنگ استاد زهرا وثوقی را معرفی کرده ام و همه از حسن نظر، مهربانی، بذل محبت و معرفت او، سرسور و شاکر بوده اند. خوشحالم که فرصتی پیش آمده تا از استاد زهرا وثوقی تجلیل و تقدیر شود. امیدوارم مانند همیشه پر نشاط و سرزنده در کارهای آرمانی اش پیروز و بهروز باشد.

حسین فرخ مهر، نویسنده کودک و نوجوان: تخیل، موسیقی و فرزاندگی از ویژگی های شعری استاد وثوقی است

یک نویسنده با بیان اینکه استاد وثوقی از تلاشگران عرصه تعلیم و تربیت است، می گوید: تاکنون کتاب های مختلفی از او درباره درس انشا، خلاقیت و روش های تدریس، ارزیابی و چگونگی پرورش کودکان و استعداد دانش آموزان منتشر شده است. حسین فرخ مهر تصریح می کند: برخی از کتب منتشر شده از سوی وثوقی در جشنواره های مختلف موفق به اخذ جایزه شده است و «آن روزها»، «گاهی خنده، گاهی گریه» و «نقش هایی که از یاد نمی روند» تازه ترین کتاب های اوست. او با اشاره به اینکه استاد زهرا وثوقی سال هاست در زمینه شعر و داستان کودکان فعالیت می کند و آثاری را منتشر کرده است، ادامه می دهد: او در اصفهان از نخستین شاعران کودکان است که با علاقه بسیار در قلمرو ادبیات کودکان قلم می زند و نسبت به پرورش شناختی، اخلاقی، احساسی و عاطفی مخاطبان با تواضع و فروتنی گام برمی دارد. فرخ مهر می گوید: سال ها پیش که کتاب «باغ آبی» درباره شاعران شعر کودک را منتشر کردم، با استاد زهرا وثوقی آشنا شدم و او در نهایت سخاوتمندی و دلسوزی مرا راهنمایی کرد و گروه هایی گشود که سپاسگزار او هستم. او با بیان اینکه وثوقی با اشعارش با واژه ها و کلامی ساده و ژلال سخن می گوید و به دنیای عاطفی و خصوصیات ذهنی کودکان توجه دارد، خاطر نشان می کند: او می کوشد در اشعارش ارتباط صمیمی با مخاطب برقرار کند و از بار اخلاقی، تربیتی و آموزشی برخوردار است. این نویسنده بیان می کند: تخیل، موسیقی و فرزاندگی از دیگر ویژگی های شعری اوست. به بیان فرخ مهر، این شاعر برجسته موضوعات شعری اش را از متن زندگی جاری می جوید و با نگاهی ظریف و عمیق، نکاتی با تصاویری روشن و گیرا برای کودکان بازگو می کند.

مراسم
سرکار خانم زهرا وثوقی
شاعر برجسته ادبیات کودک و نوجوان
بزرگداشت

تقدیر از آیین اختتامیه چهارمین جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهرمن

سازمان فرهنگ و ارتباطات
وزارت آموزش عالی
اداره توسعه فرهنگ شهروندی

زمان: (۷) / دیماه / ۱۴۰۲
مکان: خیابان باغ کلاسنه، کتابخانه مرکزی شهرداری اصفهان
پخش زنده از طریق: isfahanshahrvandi

دو

سهیلا سپهری: جایگاه مهم شعر و داستان در زیربنای تشکیل شخصیت انسان‌ها

سهیلا سپهری رتبه سوم بخش خردسال در دوره دوم آثار منتخب جشنواره «شعر و داستان شهر من» معتقد است: «پایه، بنا و زیربنای شخصیت انسان‌ها در کودکی شکل می‌گیرد و جایگاه شعر و داستان در زیربنای تشکیل شخصیت همه انسان‌ها مهم است. اگر به شعر و داستان اهمیت داده شود، چون روی شخصیت کودکان تأثیر دارد، مسلماً بر آینده همه تأثیرگذار خواهد بود.» او در ادامه از تأثیر مثبت این جشنواره در ادبیات کودک و نوجوان می‌گوید و اضافه می‌کند: «حیطه کار من موضوع دیگری بود که با این جشنواره با حوزه کودک و نوجوان آشنا شدم و به این حوزه بسیار علاقه‌مند شدم.» سپهری پیگیری جشنواره شهر من و چاپ آثار برگزیدگان را یکی از نکات مثبت جشنواره می‌داند که تقریباً در جشنواره‌های دیگر تکرار نشده است. او می‌گوید: «جشنواره این کار را مستمر انجام می‌دهد و ما می‌توانستیم آثار دیگر را بخوانیم و خودمان را با مقایسه کنیم و این باعث ارتقای سطح کیفی آثار و رشد می‌شود.» او در ادامه تأکید می‌کند: «البته مسئولان برگزاری این جشنواره برای استمرار آن تلاش مضاعف دارند؛ منتها به نظر می‌رسد آثار فقط در سایت اداره شهروندی منتشر می‌شود که اگر بتوانند آثار را در برنامه‌های کاربردی دیگر و نمایشگاه کتاب منتشر کنند بسیار مؤثرتر است.»

دو

محبوبه سادات صمصام شریعت: فقدان تبلیغات گسترده جشنواره دلیل عدم حضور برخی از فعالان این حوزه است

محبوبه سادات صمصام شریعت درهمه دوره‌ها شرکت کرده و حائز رتبه شده است. نظر او درباره برگزاری جشنواره «شعر و داستان شهر من» مثبت است. صمصام شریعت می‌گوید: «بی‌شک این جشنواره جایگاه خوبی در حوزه ادبیات کودک و نوجوان خواهد داشت؛ اما گستره آن ضعیف بوده و برخی از فعالان این عرصه در استان‌های دیگر از برگزاری آن مطلع نبودند.» او فقدان تبلیغات گسترده جشنواره را دلیل بی‌اطلاعی برخی فعالان این حوزه می‌داند و می‌افزاید: «باید به گونه‌ای عمل شود تا همه فعالان حوزه ادبیات کودک و نوجوان از این اتفاق فرهنگی مطلع شوند و آثارشان را در حوزه حفظ محیط زیست و فرهنگ شهروندی ارائه دهند.» این هنرمند، مطرح‌شدن موضوع احترام به محیط‌زیست در جشنواره را در ارتقای سطح فرهنگ شهروندی آن مؤثر می‌داند و می‌گوید: «توجه به این موضوعات در اصفهان باعث اتفاقات مؤثری در این حوزه شده و شاهد رشد فرهنگ شهروندی بوده‌ایم.» به گفته صمصام شریعت، جشنواره با همین موضوعات می‌تواند یک رخداد کشوری را رقم بزند و باعث توسعه فرهنگ شهروندی در سایر استان‌ها شود. او، گسترده‌تر شدن اطلاعات پیرامون جشنواره و مطرح‌شدن آن در فضای مجازی را راهی برای اثربخشی بیشتر جشنواره آن قلمداد می‌کند. صمصام شریعت تداوم داشتن جشنواره را یکی از ویژگی‌های خاص آن می‌داند و تصریح می‌کند: «ملی بودن و انتخاب اساتید برجسته در حوزه شعر و داستان برای رشد شرکت‌کنندگان بسیار مؤثر است و اتفاقات خوبی در آینده رخ می‌دهد.»

دو

مصطفی جعفری خوزانی: نقطه قوت جشنواره، تبدیل آثار به کتاب است

مصطفی جعفری خوزانی در روستای تیرانچی شهر خمینی‌شهر کتابدار است و رتبه اول داستان، لوح تقدیر و مقام سوم را در نمایش‌نامه‌نویسی در دوره‌های مختلف جشنواره «شعر و داستان شهر من» کسب کرده است. ارزیابی این کتابدار از جشنواره مثبت بوده و از این لحاظ که آثار رسیده به جشنواره تبدیل به کتاب می‌شود و این آثار در قالب کتاب به مخاطب‌های کودک و نوجوان می‌رسد، نقطه قوت است.

او که بیست سال است داستان و نمایش می‌نویسد، می‌گوید: «من در کتابخانه‌ام یک چهارم کتاب‌هایم که امانت گرفته می‌شود، آثار جشنواره است و این کتاب‌ها را به اعضای کتابخانه امانت می‌دهم و استقبال خوبی هم شده است. محتوا و تصویرسازی کتاب‌ها به لحاظ رنگ و لعاب برای کودکان جذاب است.» جعفری ارتقای سرنانه مطالعه کودکان پیرامونش را اولین تأثیرگذاری این جشنواره می‌داند. البته به گفته او، ابزار و روش مطالعه در خصوص رفتارشناسی تأثیر این جشنواره، برای اصلاح رفتارهای شهروندی کودکان برای تفکیک زباله و یا احترام به محیط‌زیست وجود ندارد؛ اما از نزدیک شاهد رغبت کودکان به مطالعه کتاب‌ها شده و نگرشش را تغییر داده است. او اتفاق خوب جشنواره را خاک‌نخوردن آثار جشنواره و تبدیل شدن به محصولات مختلف می‌داند و می‌گوید: «داستان من با عنوان "آقای اونیوس پیر" به عنوان داستان برگزیده ادوار گذشته است و در حال حاضر به کتاب صوتی تبدیل شده و مدتی قبل هم‌زمان با آلودگی هوا در شبکه اجتماعی اینا منتشر شد و بازخورد زیادی گرفت.»

دو

آذر صادقیان: دغدغه محیط‌زیست به‌ویژه زاینده‌رود در جشنواره قابل تقدیر است

آذر صادقیان، شرکت‌کننده سه دوره جشنواره «شعر و داستان شهرمن» است. او که رتبه دوم دوره اول و رتبه سوم دوره دوم شعر نوجوان را کسب کرده است، می‌گوید: «این جشنواره برای یک شاعر یا شرکت‌کننده از این لحاظ جذاب است که شاعران و نویسندگان با حضور در آن یکدیگر را پیدا می‌کنند و نویسندگان سایر استان‌ها با هم تعامل برقرار می‌کنند.» به بیان او، جشنواره توانسته است نویسندگان را برای تولید اثر در این حوزه به تکاپو بیندازد و باعث انگیزه و پیشرفت خوبی در حوزه داستان و شعر کودک و نوجوان شود. صادقیان معتقد است: حوزه کودک و نوجوان در گذشته در اختیار تعدادی محدود بوده است؛ اما با برگزاری این جشنواره استعداد‌های خوبی معرفی و وارد این حوزه شده‌اند. او، همراهی تیم برگزارکننده و حضور متخصصان بسیار حرفه‌ای همچون استاد کشاورز، بکتاش، رحماندوست و اکبرپور را از ویژگی‌های خاص جشنواره می‌داند و تصریح می‌کند: «برگزاری دوره‌های آموزشی توسط این استادان، باعث پیشرفت چشمگیر شرکت‌کنندگان شده و امتیازهای خوبی برای آن‌ها داشته است.» این هنرمند در خصوص تأثیر جشنواره بر جامعه هدف می‌گوید: «البته با جامعه هدف برخوردی نداشته‌ام و نمی‌دانم چه بازخوردی داشته‌اند؛ اما بی‌شک این آثار می‌تواند بر جامعه مخاطب اثر گذار باشد؛ همان‌طور که تأثیر زیادی بر افزایش سطح کیفیت شرکت‌کنندگان داشته است.»

صادقیان اما در کنار معرفی نقاط قوت جشنواره، از تکراری شدن آثار و برگزیدگان انتقاد و تصریح می‌کند: «باید افراد جدیدی به جشنواره راه پیدا کنند و من از برگزیده شدن افراد جوان استقبال می‌کنم. این اتفاق می‌تواند خلاقیت در جشنواره را افزایش دهد تا شاهد آثار بهتر و مؤثرتری در جشنواره باشیم.» به بیان او، راه ارتقای جشنواره تبلیغات گسترده برای معرفی آن و ورود برگزیدگان در همه کشور و امکان حضور فعالان ادبیات حوزه کودک و نوجوان است و قطعاً حضور متفاوت برگزیده‌ها برای آینده شعر کودک و نوجوان و داستان‌سرایی و کیفیت آن مؤثر خواهد بود.

دو

سمیه تورجی: جشنواره «شعر و داستان شهر من» به غنای ادبیات افزوده و اثربخشی ملموسی داشته است

سمیه تورجی متولد شیراز است و رتبه سوم شعر کودک در دوره دوم و رتبه اول بخش کودک و نوجوان در دوره سوم جشنواره «شعر و داستان شهر من» را به دست آورده است. او می‌گوید: «جشنواره در حوزه ادبیات کودک و نوجوان کمک فراوانی به حوزه محیط زیست کرده؛ حوزه‌ای که جای خالی آن در ادبیات کودک و نوجوان بسیار مشهود بوده است.» به اعتقاد این شاعر جوان، اصفهان توانسته با برگزاری این جشنواره خلأ توجه به مسائل محیط‌زیستی و فرهنگ شهروندی موجود در حوزه ادبیات کودک و نوجوان را به خوبی پر کند. تورجی می‌افزاید: «این جشنواره به غنای ادبیات افزوده و اثربخشی ملموسی داشته؛ به ویژه اینکه چاپ و توزیع کتاب آثار برگزیدگان این تأثیر را دوچندان کرده است.»

او با تأکید بر اینکه توزیع این آثار در مدارس و تأثیرگذاری جشنواره بر مخاطب از اهمیت خاصی برخوردار است، تصریح می‌کند: «به نظرم اگر این اتفاق صورت نگرفته، باید انجام شود؛ چون با توزیع این آثار در مدارس شاهد تحول دانش‌آموزان در حوزه فرهنگ‌سازی خواهیم بود و آن‌ها با آثار ادبی در حوزه فرهنگ و حفظ محیط زیست آشنا می‌شوند.» این شاعر جوان با اشاره به اینکه برگزاری جشنواره در سطح ملی از نقاط قوت آن است، خاطرنشان می‌کند: «این جشنواره به خوبی توانسته اهدافش را محقق کند و افراد شرکت‌کننده و فعال ادبیات را تحت‌تأثیر قرار دهد.» تورجی با اشاره به پیشرفت و غنای آثار ارائه‌شده در جشنواره تصریح می‌کند: «آثار دوره سوم نسبت به دوره دوم بسیار غنی‌تر بوده و این نشان از رشد جشنواره و شرکت‌کنندگان آن دارد.»

گفت‌وگو با مهرانوش شاهرخی

جشنواره «شعر و داستان شهر من» جشنواره‌ای منحصر به فرد است

آثار از لحاظ نگارش و چارچوب نویسندگی در چه سطحی بودند؟

آثار قابل اعتنایی بودند. نویسنده باید اصول نویسندگی را رعایت می‌کرد و متنش عاری از مشکل قالبی بود. خوشبختانه بعضی از آثار بسیار قوی بودند. بخشی از آثار مربوط به اصفهان و بخشی از استان‌های دیگر رسیده بود. این فراخوان کارهای قوی را از استان‌های مختلف جمع کرده بود. اگرچه بعضی از آثار نیز بسیار ضعیف بودند؛ اما این اجتناب ناپذیر است.

گفت‌وگو با نجمه تدین

نویسندگان نوجوان به دنبال ارائه راه حل برای مشکلات شهری هستند

به صورت کلی این جشنواره می‌تواند در ارتقای فرهنگ شهروندی کارآمد باشد؟

بله؛ بسیار کارآمد است. البته نیاز به کمک‌های نهادهای دیگر هم دارد. ما هنگام بررسی آثار اسامی و سن نویسندگان را نداشتیم؛ اما مشخص بود که بعضی از آثار را نوجوانان نوشته‌اند. آن‌ها برای منتشان فکر کرده بودند و در اثرشان راه حل ارائه داده بودند. فکرشان با موضوع درگیر شده بود و به درستی مسائل را درک می‌کردند و به دنبال وظیفه خودشان در قبال این مشکلات بودند و در حد خودشان ایده داده بودند. این بسیار نکته مثبتی است؛ اما نیاز به حمایت سازمان‌های دیگر برای رسیدن به نتیجه دارد.

زهرا وثوقی

ذهن زلال و دنیای زیبای کودک همچون عالم رؤیاست. در عالم خواب هر چیز غیرممکن، ممکن می‌شود و شاعر کودک چون خودش به کودکی‌اش بازمی‌گردد، از ذهنیات کودک آگاه است. او می‌داند که باید

سخنی از دل و قلمش چنان برآید که لاجرم بر دل کودک بنشیند؛ پس همان‌گونه می‌اندیشد که کودک می‌اندیشد. او به اجسام جان می‌دهد و با آن‌ها درد دل می‌کند. آهنگ چشمه‌ساران را از بر می‌داند. او دست می‌برد و از آسمان ستاره می‌چیند و پیراهن مادرش را ستاره‌باران می‌کند تا مادرش در آسمان پرستاره پیراهنش مثل ماه بدرخشد. او بال در بال قناری به مهمانی سنجاقک‌ها می‌رود. عده‌ای بر این باورند که شعرگفتن برای کودکان کار آسانی است و چون شاعر کودک توان سرودن شعر بزرگسال را ندارد، به این سمت و سو کشیده شده است؛ در حالی که اغلب شاعران کودک قبلاً شاعر بزرگسال بوده‌اند و با تعرق ذهنشان سال‌ها در این زمینه تلاش کرده‌اند و سپس کاملاً آگاهانه به عنوان یک کار تخصصی قدم در این راه گذاشته‌اند.

شاعر کودک با تمام غم‌ها، شادی‌ها و مشغله‌های زندگی باید به کودکی خویش بازگردد و او را در آینه اکنون بنگرد. او باید کودک بشود و با چند کلمه محدود نهایت منظور خویش را برساند؛ بدون اینکه اجازه داشته باشد به سبب کلمات دست‌درازی کند و هر کلمه‌ای را به دلخواه برگزیند. البته او این کار را با جان و دل می‌کند؛ چون که به بچه‌ها عشق می‌ورزد. از طرفی کودکی سن تأثیرپذیری است. داده‌هایی که او از اطراف خود دریافت می‌کند می‌تواند تأثیری عمیق و ماندگار در ذهن و روانش بگذارد؛ پس کار شاعر کودک نه تنها ساده نیست، بلکه رسالت بزرگی برای او به همراه می‌آورد. شاعر کودک برای شخصیت‌سازی میراث‌داران فردای این مملکت می‌کوشد و باعث اعتلای شخصیت و ارتقای سطح فرهنگ آن‌ها می‌شود. خوشبختانه جشنواره‌های مستمر شعر و داستان کودک و نوجوان شهروندی (شهر من) که برای چهارمین بار در شهر هنرخیز اصفهان برگزار می‌شود، تصورات نادرست در خصوص شاعر کودک را کم‌کم از اذهان می‌شوید و بی‌رنگ می‌کند و جایگاه ادبیات کودک را آن‌گونه که باید باشد، نشان می‌دهد.

گفت‌وگو با بهزاد دانشگر

هدایت ذهن کودکان و نوجوانان به مسائل شهروندی مهم‌ترین ویژگی جشنواره

وجه تمایز این جشنواره با دیگر جشنواره‌های مربوط به ادبیات کودک و نوجوان چیست؟

اینکه یک جشنواره موضوع شهروندی و زندگی در شهر و مسائل شهر را به عنوان موضوع جشنواره کودک و نوجوان انتخاب کرده و بنا دارد محصولاتی تولید کند که بتواند این مسائل را برای کودکان و نوجوانان بیان و توجه آن‌ها را به این مسائل جلب کند، اتفاق کمی نیست و مهم‌ترین تفاوتش است.

گفت‌وگو با احمد رضا خان احمد

جشنواره‌ای برای سنین طلایی

آیا کتاب‌های چاپ شده در دوره‌های قبل جشنواره دارای معیارهای مناسب برای کودکان و نوجوانان است؟

این آثار توسط داورهای استانی، متخصصان روان‌شناسی، شعر و ادبیات و همچنین برگزیدگان جشنواره‌های قبلی و پیش‌کسوتان کشوری و بین‌المللی بررسی می‌شود. به علاوه آثاری که برای تبدیل به نسخه کتابی انتخاب می‌شوند، ویرایش مختصری روی آن‌ها انجام می‌شود و در کارگروه‌های مختلف برای چاپ انتخاب شده و پس از تأیید نهایی چاپ می‌شوند. در این فرایند سعی می‌شود با کیفیت‌ترین و استانداردترین آثار برای این گروه سنی منتشر شود.

گفت‌وگو با سعید محسنی

جهت‌دهی هوشمندانه به سمت حقوق شهروندی

دلیل اضافه شدن بخش ترجمه به جشنواره چیست؟

نباید فراموش کنیم که یکی از مهم‌ترین پل‌های ارتباطی ما با جهان ادبیات ترجمه است. اهمیت این پل ارتباطی بسامان بودن و انتقال درست کالاهای فرهنگی از زبان‌ها و فرهنگ‌های دیگر به زبان فارسی و تلاش برای ترجمه از زبان فارسی به زبان‌های دیگر است که می‌تواند به غنای ادبیات داستانی و ادبیات کودک و نوجوان کشور ما کمک کند. در این راستا با اینکه تولیدات مفصل و جدی داریم؛ اما شاهد این هستیم که کم‌کم به واسطه گسترش رسانه‌ها، رویکرد نوجوانان ما به کالاهای فرهنگی غیرمکتوب در حوزه رسانه و فرهنگ‌های غیرایرانی بسیار زیاد است. توجه به بخش ترجمه می‌تواند جای خالی بخش مکتوب کالای فرهنگی را پر کند. امیدوارم این بهانه‌ای باشد تا فرایند ترجمه از زبان فارسی به زبان‌های دیگر هم تسهیل شود.

گفت‌وگو با عابد کریمی

ادبیات کودک، زبان آینده جامعه است

وجه تمایز جشنواره با دیگر جشنواره‌های ادبیات کودک و نوجوان چیست؟

به ادبیات کودک در ایران تا به حال اهمیت زیادی داده نشده و جدی گرفته نشده است. این ادبیات در ایران ادبیات نوپایی است و کمتر از صدسال عمر دارد؛ در صورتی که کشورهای غربی در این خصوص از ما قوی‌تر هستند و سابقه بیشتری دارند. ادبیات کودک زبان آینده جامعه است و ما به وسیله آن، نسل زبان آینده را می‌سازیم.

جشنواره شهر من یکی از معدود جشنواره‌هایی است که شعر و داستان را همراه هم دارد. اصفهان نیز در ادبیات کودک پیشرو نبوده است. برگزاری این جشنواره برای من عجیب بود و انتظار نداشتم به نتیجه برسد. در حالی که دوره اولش به بهترین نحو برگزار شد و بهترین جشنواره در نحوه داوری و در انجام رسانی‌اش بود.

مدیر مسئول دکتر علی قاسم زاده
مدیر عامل احسان تیمور

مدیر فنی علیرضا مظاهری
طراح و صفحه آرا علی نصرآزادانی
تحریریه زهره قندهاری
ترکس نظام الدین، مانده جوانی
ویراستار مانده رونق، سارا حقیقه
عذرادیانی

پاتشکراز، روح اله فرشادفرد
سید مهدی سجادی زاده
مهناز دخت ایل بیگ
هرمزاد خواه، وجیهه جعفری
مریم خانعلی

جشنواره شعر و داستان کودک و نوجوان شهروندی
اصفهان زمستان ۱۴۰۲

چهارمین جشنواره شعر و داستان
کودک و نوجوان شهروندی
«شهرمن»

سازمان فرهنگسرا اجتماعی
ورایش شهرداری اصفهان
اداره توسعه فرهنگ شهروندی
مرکز ارزش‌های ادبی للمستان

تعداد آثار به تفکیک موضوع

تعداد آثار دریافت شده به تفکیک استان

